

**KASTAMONU YAZMA ESERLER
KÜTÜPHANESİ 37 HK 100 NUMARALI ŞİİR
MECMUASININ MECMUALARIN SİSTEMATİK
TASNİFİ PROJESİ'NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ**

**2021
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI**

İbrahim Burak KAŞIKÇI

**Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI**

**KASTAMONU YAZMA ESERLER KÜTÜPHANESİ 37 HK 100 NUMARALI
ŞİİR MECMUASININ MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ
PROJESİ'NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ**

İbrahim Burak KAŞIKÇI

Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI

T.C.

Karabük Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında

Yüksek Lisans Tezi

Olarak Hazırlanmıştır

KARABÜK

Mayıs 2021

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	1
DOĞRULUK BEYANI.....	4
ÖNSÖZ	5
ÖZ	7
ABSTRACT.....	8
ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ	9
ARCHIVE RECORD INFORMATION	10
KISALTMALAR.....	11
ARAŞTIRMANIN KONUSU	12
ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ	12
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	12
ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM	13
KAPSAM VE SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER	13
1. BİRİNCİ BÖLÜM.....	14
1.1. Giriş.....	14
1.2. Klasik Türk Edebiyatında Mecmua	15
1.2.1. Mecmuanın Önemi	15
1.2.2. Mecmuaların Tarihi Gelişimi.....	16
2. İKİNCİ BÖLÜM.....	18
2.1. 37 HK 100 Numaralı Mecmua'nın Tanıtılması	18
2.1.1. Nüsha Tavsifi.....	18
2.1.2. Tertip Hususiyetleri	19
2.1.3. Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekilleri ve Sayısı	20
2.1.4. Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı	21
2.1.5. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları	23
2.1.6. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı	24
3. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	27
3.1. 37 HK 100 NUMARALI MECMUA 'NIN MESTAP' A GÖRE TASNİFİ VE İNCELENMESİ.....	27
3.1.1. Mecmua'nın Tasnifinde İzlenen Yöntem	27

3.1.2. Transkripsiyon Alfabeti	29
3.1.3. 37 HK 100 Numaralı Mecmuanın MESTAP'a Göre Dökümü	31
3.1.4. 37 HK 100 Numaralı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni	90
SONUÇ	236
KAYNAKÇA	238
TABLolar LİSTESİ	238
EKLER	242
ÖZGEÇMİŞ	266

TEZ ONAY SAYFASI

İbrahim Burak KAŞIKÇI tarafından hazırlanan “Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesi 37 Hk 100 Numaralı Şiir Mecmuasının Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi’ne (MESTAP) Göre Tasnifi” başlıklı bu tezin Yüksek Lisans Tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI

.....

Tez Danışmanı, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından Oy Birliği ile Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir. 26/05/2021

Ünvanı, Adı SOYADI (Kurumu)

İmzası

Başkan : Doç. Dr.Gülten KÜÇÜKBASMACI (KÜ)

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI (KBÜ)

.....

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Zafer TOPAK (KBÜ)

.....

KBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu, bu tez ile, Yüksek Lisans Tezi derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Hasan SOLMAZ

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı herhangi bir yola tevessül etmeden yazdığımı, araştırmamı yaparken hangi tür alıntılarım intihal kusuru sayılacağını bildiğimi, intihal kusuru sayılabilecek herhangi bir bölüme araştırmamda yer vermediğimi, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserlere metin içerisinde uygun şekilde atıf yapıldığını beyan ederim.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak ahlaki ve hukuki tüm sonuçlara katlanmayı kabul ederim.

Adı Soyadı: İbrahim Burak KAŞIKÇI

İmza :

ÖNSÖZ

Mecmua; toplamak, biriktirmek ve düzenlemek gibi anlamlara gelir. Şiir mecmuaları da günümüzde şiir antolojilerinin geçmiş yüzyıllardaki karşılığıdır. Şiir mecmuaları derleyen zevkine göre şiirlerin bulunduğu ve formuna göre “sefine, cönk, danadili, mecmuâ-i eş'âr” gibi isimlerin verildiği eserlerdir. Klasik Türk edebiyatı araştırmacılarının en yoğun çalışma alanlarından birisi de şiir mecmualarıdır.

Mecmualar birçok farklı alana önemli katkılar sağlamıştır. Kadim şairlerin şiirlerini barındıran şiir mecmuaları önemli kaynaklar olmuştur. Mecmualar yazıldığı dönem itibari ile dönemin edebî zevkini, şiir anlayışını, farklı sebeplerle yazıya geçirilmemiş eserleri, kaynaklarda ismi geçmeyen ancak mecmualarda varlığından haberdar olunan şairleri ve bunun gibi pek çok faydalı ve önemli konuları ihtiva eder. Bu yüzden mecmualar yüzyıllar boyunca işlenmiş, geliştirilmiş ve bir gelenek haline gelmesi ile klasik Türk edebiyatı alanı için kaynaklar haline gelmiştir.

Bu çalışmada, MESTAP projesine uygun olarak Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesine kayıtlı 37 HK 100 numaralı eserin incelenmesi yapılmıştır. Eserin MESTAP projesi kapsamında verilen tabloya göre ilk kısmı hazırlanmıştır. Tabloda ayrıntılı bir şekilde sayfa sayısı, şairin mahlası, matla beyiti, makta beyiti, nazım şekli/birimi, nazım türü, vezin ve açıklamalar verilmiştir. Fuzûlî, Bâkî, Kaygusuz Abdal, Âşık Ömer, Nesîmi, Niyâzî Mısırî, Şeyh Gâlib, Leylâ Hanım gibi ünlü şairlerin yanı sıra Nesf ve Mahmûd gibi şairlerin pek çok şiiri mevcuttur.

Çalışmanın birinci bölümünde mecmuaların tanımı, önemi ve tarihi gelişimi hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci bölümünde mecmuanın tertip hususiyetleri, şairlerin yaşadıkları yüzyıllar, mecmuada yer alan şiirlerin vezinleri ve nazım türleri ve metinde yer alan nazım türleri tablolar şeklinde hazırlanmıştır. Çalışmanın sonunda metin transkripsiyonlu tıpkıbasım ile birlikte verilmiştir. Bu kısımda şiirlerin divanlardan karşılaştırması yapılarak farklılıklar ve notlar belirtilmiştir. Mecmuada karşılaşılan mensur olarak aktardığımız birkaç tablo da mensur bölümler kısmında gösterilmiştir. Transkripsiyonlu metin sonunda yararlandığımız kaynaklar ve ekler verilmiştir.

Çalışmam boyunca gerekli kaynak temini için başvurduğum Karabük Üniversitesi Kütüphanesine, bu süreç içinde beni yalnız bırakmayan ve her zaman

destekleyen aileme ve arkadaşlarıma, çalışmamın başından sonuna kadar kıymetli bilgi, tecrübe ve deneyimlerine başvurduğum danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI'ya teşekkürlerimi bildiririm.

ÖZ

Şiir mecmuaları, derleyenin zevkine göre seçilmiş şiirleri ihtiva eden antolojik nitelikli eserlerdir. Klasik Türk edebiyatı açısından da önemli eserlerdir. Ayrıca yazıldıkları dönem hakkında çeşitli bilgiler sunan ansiklopedik nitelikli eserlerdir. Mecmualar sayesinde varlığından haberdar olunmayan pek çok şair ve eser Türk edebiyatı alanına kazandırılmıştır.

Tezimizin konusunu teşkil eden Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesi 37 Hk 100 numaralı şiir mecmuası da farklı dönemlerden şairleri ihtiva etmekle birlikte Fuzûlî, Bâkî, Kaygusuz Abdal ve Nefî gibi pek çok şair yer almaktadır. Bu açıdan önemli bir kaynak olarak kabul edilebilir. Çalışmanın tasnif ve incelenmesinde MESTAP projesi dikkate alınmış; tezimiz bu projenin kriterlerine uygun olarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şiir mecmuası, klasik Türk edebiyatı, MESTAP

ABSTRACT

Poetry magazines are anthological works that include the poets that are chosen with the appreciation of the editor. They are also important works for the Classical Turkish Literature. The magazines are also qualified encyclopaedical works that include various information about the period they were written. Via magazines lots of poet and poems ,which had been out of awereness , are included into Turkish Literature.

Kastamonu Written Works Library 37 Hk 100 numbered Poetry Magazine, which is the subject of our thesis ,while including poets from various periods , also includes some poets such as Fuzuli, Baki, Kaygusuz Abdal and Nefi .For that reason , it can be accepted as an important source .In the classification and analysis of the work, MESTAP Project was paid attention, and our thesis is prepared in regard of this project's criterias..

Keywords: Poetry magazine, classical Turkish literature, MESTAP

ARŞİV KAYIT BİLGİLERİ

Tezin Adı	Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesi 37 HK 100 Numaralı Şiir Mecmuasının Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) Göre Tasnifi
Tezin Yazarı	İbrahim Burak KAŞIKÇI
Tezin Danışmanı	Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI
Tezin Derecesi	Yüksek Lisans
Tezin Tarihi	26.05.2021
Tezin Alanı	Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Tezin Yeri	KBÜ/LEE
Tezin Sayfa Sayısı	268
Anahtar Kelimeler	Şiir mecmuası, Klasik Türk edebiyatı, MESTAP

ARCHIVE RECORD INFORMATION

Name of the Thesis	The Classification of Kastamonu Written Works Library 37 Hk numbered Poetry Magazine in regard of the Sistemactical Classification of Poetry Magazines (MESTAP)Project
Author of the Thesis	İbrahim Burak Kaşıkçı
Advisor of the Thesis	Dr. Öğr. Üyesi Şerife AĞARI
Status of the Thesis	Master
Date of the Thesis	26.05.2021
Field of the Thesis	Department of Turkish Language and Literature
Place of the Thesis	KBU/LEE
Total Page Number	268
Keywords	Poetry magazine, Classical Turkish literature, MESTAP

KISALTMALAR

TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
C.	: Cilt
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
G.	: Gazel
TDK	: Türk Dil Kurumu
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı
Yay.	: Yayınları
A.g.e.	: Adı geçen eser
M.	: Muhammes

ARAŞTIRMANIN KONUSU

AraŐtiranın konusu, 37 HK 100 numara ile Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesinde kayıtlı olan mecmuanın MESTAP'a (Şiir Mecmualarının Sistematik Tasnifi Projesi) göre tasnifi ve incelenmesidir. Mecmuada yer alan Şair ve Şiirleri belirlemek ve bu bilgileri belirli bir sistem çerçevesinde ortaya koymaktır.

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu araŐtiranın amacı incelediğimiz mecmuadaki yer alan Şiir ve Şairleri belirlemektir. Mecmualar, yazıldıkları dönemin sosyal hayatına, edebî anlayışına, belirli konulardaki bilimsel alanlara birçok fayda sağlamaktadır. İncelenen 37 HK 100 numaralı mecmuada birçok Şairin ve Şiirin tespiti yapılmıştır. Eser farklı yüzyıllardan ve farklı Őairlerden Şiirleri ihtiva etmektedir. Bu içerik tespit edilmiş dönemler içerisinde ele alınmış ve transkripsiyonlu metin tıpkıbasımı ile birlikte verilmiştir. Bu sayede hem mecmua hakkında fikir sahibi olunması sağlanmış hem de bazı Şairlerin bilinmeyen Şiirlerine ulaşılmıŐtır. Birçok Şaire nazire olarak yazılan Şiirler de belirtilmiştir. KarşılaŐtırmalı olarak da çalıŐılan bu metinde, mecmuada geçen Şiir ile Şairin divanında geçen Şiir arasındaki farklılıklar tespit edilmiştir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Yapılan tüm bilimsel çalıŐmalarda olduğu gibi bu çalışma alanında da belirli bir sistem vardır. Bu mecmua çalıŐmasında inceleme ve araŐtırması yapılan Şiirler sayfa sayısına göre belirtilmiştir. Daha doğru ve açık bir okuma için transkripsiyonlu metin teknik hususların sistemli bir Şekilde ortaya konulduğu tablo ile birlikte verilmiştir. Fiziki tahribatlardan dolayı okunamayan kısımlar “...” Şeklinde gösterilmiştir. İncelenen mecmuada yer alan Şiirler, divan sahibi Şairlerin basılmıŐ divanlarıyla karşılaŐtırılmıŐ ve mevcut farklılıklar dipnotta gösterilmiştir. Tez çalıŐmasının genelinde MESTAP projesine uygun Şekilde bir ilerleme sağlanmıştir.

ARAŞTIRMA HİPOTEZLERİ / PROBLEM

Metin içerisinde tespit edilen 14. yüzyıl ile 19.yüzyıl arasında yaŐayıp eserler vermiŐ olan Şairlerin Şiirleri incelenmiŐtir. Bu incelenen ve tasnif edilen Şiirlerdeki farklılıklar dipnotlarda gösterilmiştir. Şairlerin daha önce kaynaklarda yer almayan bazı Şiirleri tespit edilmiş ve metin içerisinde verilmiştir. Mecmuada var olan ancak Şair tezkirelerinde adına rastlanılmayan Şairler de tespit edilmiştir.

KAPSAM VE SINIRLILIKLAR/KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Tezimizin konusunu teşkil eden bu mecmua ve bunun gibi mecmualarda karşılaşılan belli baŐlı güçlükler vardır. Öncelikle mecmuanın metninde mürekkep sorunları, sayfa tahribatı, yazarın el yazısının okunurluğunun kötü olması gibi belli baŐlı fiziki güçlükler bulunmaktadır. Bunlardan başka karŐılaŐtırmalı olarak çalıŐılan metin için bazı divan, tez gibi kaynaklara ulaŐılmasında da belirli güçlükler yaşanmıştır. Ayrıca bazı Şairlerin biyografik kaynaklarda isminin geçmemesi onlar hakkında bilgi sahibi olmayı zorlaŐtırmıŐtır. Mecmua çalıŐmalarının kapsadığı çalışma alanları eserdeki nazım türlerinin incelenip araŐtırılmasıdır.

1. BİRİNCİ BÖLÜM

1.1. Giriş

Toplanmış, biriktirilmiş ve düzenlenmiş şeylerin tamamı (Parlatır, 2012, s.1033) olarak tanımlanan mecmua, klasik kültürde edebiyat terimi olarak da defter, türlü konuların bir araya alınıp yazıları içine alan kitap, şiir defteri anlamlarında kullanılmıştır (Kut, 1993, s.73). Mecmualar, bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dini, din dışı nesir ya da şiirlerden oluşan derleme kitaplardır (Uzun, 2003, s.265). Bunun gibi anlamlara gelen mecmualar muhteva bakımından muhtelif konuları barındırır. Konuları bakımından da klasik Türk edebiyatı için şiir mecmuaları önemli kaynaklardır.

Şiir mecmuaları derleyen zevkine göre şiirlerin bulunduğu ve formuna göre “sefine, cönk, danadili, mecmuâ-i eş’âr” gibi isimlerin verildiği eserlerdir. Bunların büyük bir kısmı el yazmasıdır. Ancak matbu olanları da vardır. Günümüzdeki antolojik eserlerin klasik Türk edebiyatındaki karşılığı şiir mecmualarıdır. Bu tür derlemelerin büyük bir kısmının kimin tarafından bir araya getirildiği belli değildir. Mecmualar, genellikle her tür nazım şekillerinden şiirler ihtiva etmekle birlikte yalnız müstezat, gazel, kaside gibi kalıplaşmış bir formu olan manzumelere hasredilmiş olanları da vardır (Ersoy, 2013, s.250).

Mecmuaların içeriğinde birçok farklı türde ve biçimde eser bulunduğu gibi, tek bir tür ve şekle münhasır mecmualar da bulunmaktadır. Şiir mecmuaları (mecnû’â-i eş’âr), risale mecmuaları (mecnû’âtü’r-resâil), hadis mecmuaları (mecnû’atü’l-ehâdis), fetva mecmuaları (mecnû’a-i fetâvâ), dua mecmuaları (mecnû’a-i ed’iye), tarih manzumelerini içeren mecmualar (mecnû’atü’l tevârih), fevâid mecmuaları (mecnû’a-i fevâ'id), hutbe mecmuaları (mecnû’atü’l-huteb), tıpla ilgili mecmualar (mecnû’a-i tıb, mecnû’a-i mücerrebât, mecnû’a-i mu’âlece), gizli ilimlerden bahseden mecmualar (mecnû’atü’l-havâss, mecnû’a-i cifr ve reml, mecnû’a-i ilm-i nücûm, mecnû’a-i tılısmât, mecnû’a-i melâhim, mecnû’a-i vefk), letaif

mecmuları (mecmû'atü'l-letâ'if), zikir ve evrâd mecmuaları (mecnû'a-i zikr ü evrâd), hikâye mecmuaları (mecnû'a-i hikâyât), münşe'ât mecmuaları (mecnû'a-i münşe'at), müzikle ilgili mecmualar (mecnû'a-i sâz u söz, mecnû'a-i beste, mecnû'a-i mûsiki) bu çeşit mecmualardan bazılarıdır. Özellikle klâsik şiirimize ait türler ve nazım şekillerine mahsus manzumelerin toplandığı mecmualar da bulunmaktadır. Kaside mecmuaları (mecnû'atü'l-kasâ'id), naat mecmuaları (mecnû'atü'n-nu'ût), gazel mecmuaları (mecnû'a-i gazelliyât), nazire mecmuaları (mecnû'atü'n-nezâ'ir), rubai mecmuaları (mecnû'a-i rubâ'iyât), terkîb-bend mecmuaları (mecnû'a-i terkîb-bend), tercî-bend mecmuaları (mecnû'a-i tercî-bend), sadece müstakil beyitler içeren mecmualar (mecnû'a-i ebyât), birden çok şairin divanlarını barındıran mecmualar (mecnû'atü'd-devâvîn) mecmuaların çeşitliliğini, zenginliğini ve hacmini göstermesi bakımından önemlidir (Gıynaş, 2011, s.246-247).

1.2. Klasik Türk Edebiyatında Mecmua

1.2.1. Mecmuanın Önemi

Mecmualar içinde barındırdığı şiir ve şairle dönemin okuyucu zevkini ve şairin okunurluğunu, popülaritesini verir (Aydemir, 2007, s.123). Şairin edebi kişiliğinin tespitinde de mecmuaların önemli ölçüde katkısı vardır (Aydemir, 2007, s.125).

Kadim şairlerin şiirlerini ihtiva eden mecmualar, edebiyat tarihimizin bahsi geçen zaman dilimi ile ilgili en önemli kaynaklardan birisini teşkil etmektedir. Nitekim kaynaklarda ismi bile zikredilmeyen pek çok şairin varlığını ancak mezkur mecmualardan öğrenebilmekteyiz (Ersoy, 2013, s.251). Mecmuaların edebiyat alanında tahminlerin ötesinde bir değere sahip olmuş ve her zaman bu değerini korumuştur. Mecmuaların önemi başlıca şu şekilde sıralanabilir;

- a. Bugün için kayıp olan bir eser bu mecmuaların birinde ortaya çıkabilir.
- b. Zamanında şairin herhangi bir sebeple divanına koymadığı veya daha sonra yazdığı şiir veya yazılar kulaktan kulağa veya elden ele

geçerek bu mecmualarda yer alabilir. (Buna Taşlıcalı Yahya'nın meşhur *Şehzâde Mustafa Mersiyesi* ile Veysî'nin İstanbul'la ilgili kasidesi örneği verilebilir).

- c. Divanı olmayan bir şairin şiirleri dağınık veya toplu şekilde bu mecmualarda bulunabilir (Kut, 1985, C.6, s.170).

“Bir mecmuada toplanan muhtelif şairlerin eserleri, bir devrin edebiyat zeminini teşkil eder. O zaman bu zemin üzerinde birinci safa geçen şairlerin muvaffakiyetlerinin sırlarını daha kolayca keşfedebiliriz. Esasen bu zemin bilinmeden herhangi bir devrin edebî hüviyeti layıkıyla takdir ve temyiz edilemez” (Tarlan, 2012, s.122).

Şiir mecmuaları, edebiyat tarihi açısından tezkireler ve benzeri eserler yanında önemli kaynaklardır. Kütüphanelerde bulunan pek çok mecmua, eserleri günümüze gelmemiş veya divanı tertip edilmemiş şairlerin şiirlerini tespit etmeyi, hepsinden önemlisi şiirin seyrini takip edebilmeyi sağlar. Zira bu mecmualar, genellikle şiirden anlayan, şiir zevki olan kişiler tarafından tertip edilmiştir. Bu yargının doğruluğu mecmualara alınan şiirlere bakıldığında daha iyi anlaşılacaktır. Mecmualara alınan şiirlerde, mürettibin eğitimi, bilgisi, zevki ve meşrebi önemli bir kıstastır. Ancak kişisel zevk ve ilgi yanında toplumun beğenisi de bir şiirin değerini belirler. Bu bakımdan mecmualar tertip edildiği dönemlerin şiir zevki ve beğenilen şairler ve hatta onların en beğenilen şiirleri hakkında bize net ipuçları verirler (Tunç, 2005, s.12).

Toplumun yazılı ve şifahi kültüründe olup herhangi bir eserde bulunmayan şiir ya da nesir niteliğindeki bilgilerin, mecmua müellifinin çabasıyla esere girmesi topluma kazandırılmış bilgi hazinesi olarak yerini alır.

1.2.2. Mecmuaların Tarihi Gelişimi

Klasik edebiyatımızda divan tertip etmek bir gelenek olduğu gibi divanlar aynı zamanda da şairin kabiliyetini ortaya koyan eserler olarak değerlendirilebilir. Bu bakımdan şairin hayatına, edebi kişiliğine, devrin toplumsal hayat ve yapısına, devrin kültür birikimine ulaşmada birincil kaynaklar olarak başvurulur. Ancak divan tertibinin yanında klasik edebiyatın

gelişim evresinde birçok edebi türün yanı sıra mecmualar da yüzyıllar boyunca gelişimini sürdürmüştür. Bu süreç içerisinde şiir mecmualarının bu alana çok fazla katkısı olmuştur.

Anadolu sahasında ilk örneklerine 15. yüzyılın başlarında rastlanan şiir mecmuaları beğenilen, tanzir edilen manzumeleri, çeşitli sebeplerle divanlara alınmamış şiirleri de barındırması yönüyle son derece önemli kaynaklardır. Bu kaynaklar vasıtasıyla kendi döneminde veya daha sonraki dönemlerde öne çıkan şiirleri tespit etmek ve bu vesileyle devrin edebi yapısını değerlendiren somut veriler elde etmek mümkün olabilmektedir (Tanyıldız, 2012, s.224).

15. yüzyılda ortaya çıkmaya başlayan mecmuaların bu yüzyıldaki ilk örneklerinin ardından 16. yüzyılda dönemin edebi muhitinin de tesiriyle sayılarında bir artış yaşanmıştır. 19. yüzyıla kadar hatta bu asırdan sonra da devam eden mecmua geleneği, edebiyat tarihine katkı sağlayacak önemli bir mahiyete sahiptir. Geçmiş devirlere ait elde edilen tüm somut kaynaklar geçmiş toplumların yapısını aydınlatmak ve geleceğe zemin hazırlamak için son derece önemli delil niteliğinde sayılabilecek türden kaynaklar olması bakımından kıymetlidir (Şenödeyici, 2016, s.368).

2. İKİNCİ BÖLÜM

2.1. 37 HK 100 Numaralı Mecmua'nın Tanıtılması

2.1.1. Nüsha Tavsifi

Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesinde, 37 HK 100 numarayla Mecmua-i Eş'âr adıyla kayıtlı olarak bulunmaktadır. Mecmuada şiirler genellikle harakesiz ve rik'a yazı çeşidiyle yazılmıştır. Şiirlerin içersinde tekrar eden bölümler yeniden yazılmamış "eydan" ifadesiyle belirtilmiştir. Mecmuanın genelinde düzenli bir sayfa yapısı bulunmamaktadır. Bazı sayfalarda tek bir şiire yer verilirken bazı sayfalarda yana doğru yazılmış şiirlerle birden fazla metne yazılmıştır.

Kitap Adı	Mecmua-i Eş'âr
Başı	Bismi'llâhirrahmânirrahîm
Sonu	Borcum olduğına mübeyyed işbu mühür-ü senedim 'ita kılandı / zilhicce-i şerifi sene 97
Mürettib	Ahmed Râkım Efendi Hâzretleri
Yazım Yeri	
Tarihi	1261-1303 (1845-1885) arası
Dili	Türkçe
Yazı	Rik'a
Ölçü	bb 215× 145
Satır Sayısı	66
Yaprak Sayısı	43
Kağıd çeşidi	Cedid

Cilt Sayısı	-
Tezhip, Cilt Özelliği, Resim vb.	Sırtı meşin desenli yeşil kâğıt kaplı defter
İçindekiler	Aralarında yer yer alacak listeleri ve senet örnekleri yazılı olan yapraklardan sıra ile aşağıdaki şairlerin şiirleri vardır: Kaygusuz Abdal, Niyâzî Mısrî, Bâhir, Hakkı, Mahmud (çok sayıda), Rıza, Râsîh, Pertev, Sabri, İffet, Galip, Âkif, Tuti, Naci, Nesimî, Namık, Neş'et, Rezmî, Leylâ, Fahrî, Nakdî, Revânî, Nef'î, Eşref, Zekâyî, Abdî, Hasan, Âşık Ömer, Niyâzî Mısrî, Nesîb, Fuzûlî, İrşadi, Hilmî, Şeyh Cemâlî, Hasbî (Sultan Mecid çağına ait bir destan), Şefkat, Mehdî, Emrah, Râkım Ahmed
Vakıf, Mülkiyet, Okuma Kayıtları (Ana yapıta bağlantı varsa)	Başta Gökmen-zâde Ahmed Fevzi, Ahmed Rakım ve Süleyman Bâhir efendilerin temellük kayıtları vardır.

2.1.2. Tertip Hususiyetleri

Mecmuanın mürettibi hakkında herhangi bir bilgiye rastlanmamıştır. Mecmua 1845-1885 yıllarını kapsayan bir dönemde kaleme alınmıştır. Mecmuada yer alan şairlerin farklı yüzyıllardan seçildiği belirlenmiştir. Mürettib şiir zevkine göre 14. yüzyıl ile 19. yüzyıla kadar kendi şiir anlayışını yansıtan şiirleri seçmiştir. Mecmuada kullanılan üç yazı çeşidi (rik'â, talik ve nesih) vardır.

Genel olarak mecmuadaki bütün şiirlerin ortak özelliği mürettibin tasavvufi anlayışını yansıtan şiirler olmasıdır. Mecmuadaki şiirler 1b sayfasından başlamaktadır. Daha sonra 2a numaralı sayfada Kaygusuz Abdal'ın gazeli ile devam etmektedir. Herhangi bir düzen gözetilmeyip gazel, kıt'a ve beyit ağırlıklı olmak üzere şarkı, müstezâd, ve tahmis gibi nazım şekillerine yer verilmiştir. Mecmuadaki şiirler herhangi bir düzene göre sıralanmamıştır. Daha çok mürettibin şiir zevkini yansıttığı düşünülen şiirlere yer verilmiştir. Mecmua 28b varak numarasına kadar şiirlerle devam etmekte ve sonrasında mürettibin hesap kayıtları yer almaktadır. Hesap kayıtlarından başka senet örnekleri de vardır. Ayrıca mürettib kendine ait tuttuğu notlar da bulunmaktadır.

2.1.3. Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekilleri ve Sayısı

Mecmuada şiirleri tespit edilen şair sayısı 45'tir. Mecmuada en çok şiiri bulunan Mahmûd (26), Zekâyî (9), Rıza (7), Nesîb (5) ve Fuzûlî (4)'dir. Mecmuada yer alan şiirlerin nazım şekilleri ve sayısı aşağıda tabloda gösterilmiştir. Şairlerin isimleri alfabetik sıra ile yazılmıştır.

TABLO 1: Mecmuada Kullanılan Nazım Şekilleri ve Sayısı

Sıra No.	Şair Adı	Nazım Şekilleri ve Sayısı
1	Abdî	1 gazel
2	Âkif	1 muhammes
3	Âşık Ömer	2 gazel 2 murabba
4	Bâhir	1 şarkı, 1 kıt'a
5	Bâkî	1 gazel
6	Erzurumlu Emrah	1 gazel
7	Eşref	1 gazel
8	Fevzî	1 murabba
9	Fennî	1 gazel
10	Fahrî	1 gazel
11	Fuzûlî	4 gazel
12	Hakkı	1 gazel 1 muhammes
13	Hasan	1 gazel
14	Hasbî	1 destan
15	Hilmî	1 gazel
16	İffet Hanım	1 gazel
17	İrşâdî	1 gazel
18	Kaygusuz Abdal	1 gazel
19	Kul Nesîmî	1 Gazel
20	Mahmûd	21 gazel, 1 şarkı, 3 müfred, 1 tahmis

21	Medhî	1 murabba
22	Nâcî	3 gazel, 1 muhammes, 1 nazire
23	Nakdî	1 terbi‘
24	Nâmık	1 gazel
25	Nef’î	2 gazel
26	Nesîb	5 gazel
27	Nesîmî	1 gazel
28	Neş’et	1 gazel
29	Niyâzî Mısrî	3 gazel, 1 murabba
30	Pertev	1 müstezâd
31	Râmî	1 gazel
32	Râsîh	2 gazel
33	Revânî	1 gazel
34	Rezmî	1 gazel
35	Rıza	6 gazel, 1 semâî
36	Ru’yetî	1 murabba
37	Sabrî	1 gazel
38	Sibâkî	1 semâî
39	Şefkat	1 tahmis
40	Şeyh Cemâlî	1 gazel
41	Şeyh Gâlib	1 gazel
42	Tûtî	1 gazel
43	Ülfetî	1 gazel
44	Vâsfi	1 gazel
45	Zekâyî	9 gazel

2.1.4. Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

Bu mecmua manzum metinleri itibariyle 47 varaktan oluşmaktadır. Mecmuada 12 farklı nazım şekli bulunmaktadır. En çok tercih edilen nazım şekli gazeldir. Gazelin ardından kıt’a ve beyit kullanılmıştır. Mecmuada Nâcî’ye nazire olarak yazılan bir manzume kıt’a nazım şekli olarak değerlendirilmiştir. 28b sayfasından sonra mensur kısımlar bulunmaktadır. Mecmuada tespit edilmiş nazım şekilleri aşağıda tabloda verilmiştir.

TABLO 2: Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

Sıra No.	Nazım Şekli	Sayısı
----------	-------------	--------

1	Gazel	91
2	Kıt'a	24
3	Müfred	17
4	Murabba	8
5	Tahmis	4
6	Müstezad	3
7	Şarkı	2
8	Muhammes	2
9	Semâî	2
10	Destan	1
11	Mısra	1
12	Manzume	1

Mecmuada bulunan nazım şekillerinin sırasıyla varak numarasına göre dağılımı şu şekildedir:

Gazel: 1b, 2a, 2a, 2b, 3a, 3a, 3a, 3b, 3b, 3b, 4a, 4a, 4a, 4a, 4b, 4b, 4b, 5a, 5a, 5a, 5a, 5b, 5b, 6a, 6b, 6b, 7a, 7a, 7b, 7b, 7b, 8a, 8b, 9a, 9b, 9b, 10a, 10a, 10a, 10b, 11a, 11a, 11a, 11b, 11b, 11b, 12a, 12a, 12b, 12b, 13a, 13a, 13b, 13b, 13b, 14a, 14a, 14b, 14b, 14b, 15a, 15b, 16a, 16a, 16a, 16b, 17a, 17a, 17b, 17b, 17b, 18a, 18a, 18b, 18b, 18b, 19a, 19a, 19a, 19b, 20b, 20b, 21a, 21a, 21b, 21b, 22a, 22a, 22a, 22b, 22b, 23a, 25b, 26b, 27a, 27b, 28a, 28b.

Kıt'a: 2a, 2a, 2a, 2b, 2b, 3b, 6b, 6b, 8b, 8b, 8b, 8b, 8b, 8b, 8b, 9b, 10b, 12a, 12a, 13a, 14a, 14a, 15a, 15a, 16a, 18a.

Müfred: 2a, 2b, 2b, 4b, 7b, 12a, 12b, 15a, 15a, 15b, 16a, 20a, 22a, 22a, 22b, 23a, 25b.

Tahmis : 5b, 10b, 25a.

Muhammes: 6a, 8a, 9a.

Murabba : 11a, 12b.

Şarkı : 2b, 6b.

Müstezad: 7a.

Destan: 24a.

2.1.5. Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

Bu mecmuada 13 farklı aruz kalıbı tespit edilmiştir. Sayı itibariyle remel bahrinden “Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün” kalıbı en çok karşılaşılan kalıp olmuştur. Kullanılan vezinler MESTAP projesine göre uygun şekilde hem tabloda hem de transkripsiyonlu metin kısmında verilmiştir. Mecmuadaki şiirler bir şair tarafından yeni kaleme alınmış şiirler değildir. Mecmuada tespit edilen vezinler aşağıda tablo şeklinde gösterilmiştir.

TABLO 3: Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

Sıra No.	Kullanılan Aruz Kalıpları	Sayısı
1	Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün	68
2	Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün	35
3	Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün	24
4	Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün	19
5	Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün	2
6	Mef‘ülü Fâ‘ilâtün Mef‘ülü Fâ‘ilâtün	1
7	Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Fe‘ülün	1
8	Müstef‘ilün Müstef‘ilün	1
9	Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün Mef‘ülü Fe‘ülün	1

10	Mef'ülü Mefâ'ilün Mef'ülü Mefâ'ilün	1
11	Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün	1
12	Mefâ'ilün Mefâ'ilün	1
13	Mef'ülü Mefâ'ilü Fe'ülün	1

Mecmuada bir adet de hece ölçüsünün kullanıldığı şiir mevcuttur.

Sıra No	Hece	Sayısı
1	12'li hece	1

2.1.6. Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı

Mecmuada tespit edilen şair sayısı 45'tir. Bu şairlerinden 30'nun yaşadığı yüzyıl tespit edilebilmiştir. Geriye kalan 15 şairin yaşadığı yüzyıl tespit edilememiştir. Mecmuada en fazla 18.yy'da yaşamış şairlerin şiirlerine yer verilmiştir. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar ile ilgili bilgiler tezkirelerden, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü¹ ve Kültür Turizm Bakanlığı e-Kitap²'ta kayıtlı olan eserlerden alınmıştır. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

TABLO 4: Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı

Sıra No.	Şair Adı	Yaşadığı Yüzyıl
1	Abdî	?
2	Âkif	?

¹ <http://teis.yesevi.edu.tr> (Erişim Tarihi: 08.01.2021)

² <https://ekitap.ktb.gov.tr> (Erişim Tarihi: 08.01.2021)

3	Âşık Ömer	17. yy.
4	Bâhir	18. yy.
5	Bâkî	16. yy.
6	Erzurumlu Emrâh	19. yy
7	Eşref	18. yy
8	Fennî	18. yy
9	Fevzî	19. yy
10	Fahrî	18. yy
11	Fuzûlî	16. yy
12	Hakkı	18. yy
13	Hasan	?
14	Hasbî	?
15	Hilmî	?
16	İffet Hanım	19. yy
17	İrşâdî	19. yy
18	Kaygusuz Abdal	15. yy
19	Çul Nesimî	17. yy
20	Mehdî	18. yy
21	Mahmûd	?
22	Nâcî	?

23	Nakdî	?
24	Nâmık	?
25	Nef'î	17. yy
26	Nesîb	18. yy
27	Nesîmî	14. yy
28	Neş'et	18. yy
29	Niyâzî Mısrî	17. yy
30	Pertev	19. yy
31	Râmî	17. yy
32	Râsîh	18. yy
33	Revânî	16. yy
34	Rezmî	17. yy
35	Rıza	?
36	Ru'yetî	?
37	Sabrî	17. yy
38	Sibâkî	?
39	Şefket	?
40	Şeyh Cemâlî	17. yy
41	Şeyh Gâlib	18. yy
42	Tûtî	15. yy
43	Ûlfetî	?

44	Vâsfi	?
45	Zekâyî	18. yy

3. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. 37 HK 100 NUMARALI MECMUANIN MESTAP'A GÖRE TASNİFİ VE İNCELENMESİ

3.1.1. Mecmuanın Tasnifinde İzlenen Yöntem

1. Bu çalışmada, 37 HK 100 numaralı Mecmua-i Eş'ar'da yer alan şiirler okuduktan sonra şiirler karşılaştırılmalı olarak çalışılmıştır.

2. Metni okurken divan sahibi şairlerin divanında yer alan şiirler esas alınarak farklılıklar dipnot olarak gösterilmiştir. Kullanılan yöntem ve tablo MESTAP projesine uygun şekilde verilmiştir.

3. Şairlerin mahlasları koyu renkle belirtilmiştir.

4. Mecmuada geçen Arapça ve Farsça şiirler transkribe edilmeden sayfa numarasına uygun olarak ekran görüntüleri verilmiştir.

5. Mecmuada var olan hesap ve senet örneklerine MESTAP projesi kapsamındaki tabloda yer verilmemiştir. Bunun sebebi ise mecmua araştırma ve incelemelerinde asıl olanın mecmuada yer alan şiirleri okumak olmasıdır.

6. Mürettib mensur olarak yazdığı notlar ve verdiği bilgiler tablonun mensur bölümler tablosu kısmında verilmiştir.

7. Okuma çalışmasını yaparken uzun yıllar bekleyen, mürekkebi zarar gören ya da fiziki koşullardan dolayı okunamayan kelimeler tabloda verilirken [...] şeklinde gösterilmiştir.

8. Metnin gerekli görülen kısımlarında metin tamiri yöntemi kullanılmıştır. Mecmuada yer alan şiirlerde metin tamiri beyitin anlamına ve vezne göre uygun şekilde yapılmıştır. (Ör. [ben])

9. Mecmuada yer alan şiirler yaprak numarasına göre (Ör. 2a) gösterilmiştir.

10. Metin okuması yapılırken eserin dil hususiyetleri mecmua ve eserin yazıldığı yüzyıl bakımından dikkate alınarak oluşturulmuştur. Ancak metin tabloya aktarılırken ve transkripsiyonlu metin okuması yapılırken mecmuaya sadık kalınmıştır.

11. Karşılaştırmada yararlanılan divanlar ve tezler dipnot olarak gösterilmiştir.

12. Mahlasları belirlenemeyen şairler MESTAP tablo dökümü kısmında (?) şeklinde gösterilmiştir.

3.1.2. Transkripsiyon Alfabeti

TABLO 5: Transkripsiyon Alfabeti

ا, آ	a, ā	ز	z	ث	ŋ
ا, أ	a, e, i, i, u, ü	ژ	j	ل	l
ب	b, p	س	s	م	m
پ	p	ش	ʃ	ن	n
ت	t	ص	ʂ	و	v, u, ū, ü, o, ö
ث	<u>s</u>	ض	ʒ, ɖ	ه	h, a, e
ج	c	ط	ɬ	لا	la, lā
چ	ç	ظ	ʒ	ی	y, i, i, ī
ح	ħ	ع	ʕ	ء	ʔ
خ	ħ	غ	ɣ		
د	d	ف	f		
ذ	ɖ, ʒ	ق	q		

ر	r	ر	k, g, (η)		
---	---	---	-----------	--	--

3.1.3. 37 HK 100 Numaralı Mecmuanın MESTAP'a Göre Dökümü

TABLO 6: 37 HK 100 Numaralı Mecmuanın MESTAP'a Göre Dökümü

		Yer Nu: 37 HK100					
Yp. nu.	Mahlas	Matla' beyti / bendi	Makta' beyti / bendi	Nazım şekli / birimi	Nazım türü	Vezin	Açıklamalar
1a		İşte gidiyorum baba terk idüp cân u teni Eylerim hâkka havâle sevdiğim dâder seni		Müfred		-.--/-.--/-.--/-. .-	
1a		Yâ Rabbi murâdım saña zâhir mi degildir Ya Hâzretin ol virgüye kâdir mi	Mâni' mi var ihsânını te'hîre sebep Yoğsa saña feryâd-ı mü'e□□ir mi	Nazım/2		--./.--./.--./.--	

		degildir	degildir				
1b		<p>Pādişāhlar pādişāhı sulţanlar sulţānısıñ</p> <p>Dört kitābdan fedvā virüp derdimiñ dermānısıñ</p> <p>Kesmezem ümīdim senden zīrā kerem-kānısıñ</p> <p>Yedi iklim dört kūşenin kısmetin viren ‘azīz</p>	<p>Bugün dünyā yāriñ āhirette ulı dīvān qurulup</p> <p>Biñ bir ayak bir olunca cümle ‘ālem diz çöküp</p> <p>İsrāfil şūrı çalınca cümle mevtā dirilüp</p> <p>Der ‘ömrün günāhım çok bu yüce niżām ‘azīz</p>	Murabb a/6		-.--/-.--/-.--/- .-	
2a	Kaygus uz Abdal	<p>Hasretā irmez elim şol yāre bilmem neyleyim</p> <p>Dimezem hālimi ol dil-dāra bilmem neyleyim</p>	<p>Qaygusuz Abdālım kendi hālīm söylerim</p> <p>Yār ile yār olmuşam ağıyāra bilmem neyleyim</p>	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/- .-	
2a	Niyāzî	Zāt-ı Haqda maḥrem-i ‘irfān olan	Ey Niyāzî qaṭremiz deryāya şaldıq	Gazel/6		-.--/-.--/-.--/-	

	Mısrî	ağlar bizi 'İlm-i sırda baħr-i bî-pāyān olan ağlar bizi	biz bugün Çağre nice anlasuğ 'ummān olan ağlar bizi			.-	
2a		Öldürürsün ğam degil ammā mürüvvet yoğ mıdır Pādişāhim cevriçe ħadd u nihāyet yoğ mıdır	Dünyāda tā böyle cevri itmek düşer mi şānıça Ey ciĥānda raħmı yoğ kāfir kıyāmet yoğ mıdır	Kit'a		-.--/-.--/-.--/-. .-	
2a		Bir ğonca-femiğ yāresi vardır cigerimde Āteş dökilürse yeri vardır āh-ı serimde	Tağdıre neden çāre bulunmaz [Āh] bu da varmış ħaderimde ³	Kit'a		--./--./--./--	
2a		Dil ħānesi yandı bu şeb āh-ı seħerimde	Ey ğamzesi ħūn-rīz amān öldüm elinden	Kit'a		--./--./--./--	

³ Kit'anın bu beyiti "Meğ'ülü Meğ'ilü Fe'ülün" kalıbıdır.

		Rüz-ı siyehi çıkdı semāvāta serimde	Çek hanceriñ Allāh severseñ cigerimden				
2a		Yārimiz dil-dārımız ey māḥrem-i esrārımız Çün bizi vīrāne itdiñ gülsün ol mi'mārımız		Müfred		-.--/-.--/-.--/- .-	
2b	Bâhir	Dil virdim o gül-gonce- i zāra Yağdım yine [ben] kendimi nāra Lāyık degilim gerçi o yāre Göz gördi gönül sevdi ne çāre	Ma'zūr tutup şāh-ı levendim Bâhir kılını 'afv eyle efendim Elden ne gelür serv-i bülendim Göz gördi gönül sevdi ne çāre	Şarkı/6		--./---./--	
2b		Baņa bir buse va'd itdiñ lebi la'liñ kefil itdiñ Eger luḫfunla virmezseñ alurum		Müfred		.---/---/---/.- --	

		ben kefilinden					
2b		Seherde bülbüli gördüm dili ağzında la'l olmuş Meger yârinden ayrılmış cihân başına dâr olmuş		Müfred		.---/.---/.---/.- --	
2b	Mahmû d	Mest oldı gönül sâkî-i meyhâneye döndi Süzân olup âteşlere pervâneye döndi	Ruhsâr-ı 'arağ-rengine bir kez nazar itdi Dîvâne dilim reşk-ile peymâneye döndi	Kit'a		--./---./---./.-	Kit'a-i Mahm ûd Beg
2b		Yârdan çekdiğimi bir ben bilirim bir Allâh Lâ havle velâ kuvvete illâ bi'llâh ⁴	Kim giriftâr itdi seni bu hâle söyle ey mäh Lâ havle velâ kuvvete illâ bi'llâh	Kit'a		--./---./---./--	

⁴ "Kuvvet ve kudret ancak Cenab-ı Allah'tadır."

2b	Hakki	'Aşık olan cigerin âteşe dağlar ağlar Akıdup gözyaşı şu gibi çağlar ağlar	Hakki kulin bülbül olup seher inler inler Bir bir ismiyle Hakki zıkr idüp ağlar ağlar	Gazel/4		...-/...-/...-/...-	
3a	Mahmû d	Cevr idersin kalmaz ey meh yanına dünyâ bu ya Şimdi mağrûr olma hüsni ü âniye dünyâ bu ya	İtmediñ bu Maḥmûd şâyân-ı vaşlın vâh vâh Yazık ey meh-rû yazık 'irfânına dünyâ bu ya	Gazel/7		...-/...-/...-/...- .-	
3a	Mahmû d	Sebeb bu âhıma cevriñ hezârân itdiginden O tîr-i bî-emânın ile bî-cân itdiginden	Bu âh u nâlemizden ger su'âl eylersin ey Maḥmûd ⁵ Uyup ağıyâra yâriñ cevri her ân itdiginden	Diğer/5		...-/...-/...-/...- --	
3a	Mahmû	Yârim büyüsin bak nice cânân	Sen derdine yan Maḥmûd o dildâr-ı	Gazel-i		--/...-/...-/...-	

⁵ Vezin bu mısradaki " Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün" şeklindedir.

	d	olacaktır İncü gibi diş lebleri mercân olacaktır	cihân-bân Merhem virecek yâr-ı mehlikâm olacaktır	diğer /9			
3b	Mahmû d	Nazar itmez o perî dîde-i giryânımıza Hayf olupdur çekilen çile-i merdânımıza	Toplayup cümle ehibbâyı bugün vaşlı için Varalım yalvaralım Maḥmûd o cânânımıza	Diğer/5		-.--/-.--/-.--/-. .-	
3b	Mahmû d	Muntazırdur râhına cânânı gözler gözlerim Rûz u şeb ol âfet-i devrânı gözler gözlerim	Râh-ı yâre Maḥmûdâ kurbân için çoç olmağa Niyyetim vardur hemân fermânı gözler gözlerim	Gazel-i diğer/7		-.--/-.--/-.--/-. .-	
3b	Maḥmû d	Şarmış yine dil-dâdesin ol mâh-ı cihânım Gördüm o mehi kalmadı hîç tâb u	Luṭf eyle bu Maḥmûd saña biğ cânla kıldur Artırma benim bülbül-veş âh u	Gazel-i diğer/6		--./---./---./---	

		tüvânım	efgânım				
3b		Süz-ı dilden bî-ğaberdir şanmanız cânâneyi Şem'-[veş] ol ârzü ider âteş-i süzâneyi	'Aşk odı evvel düşer ma'sûka andan 'âşıkâ Şem'i gör kim yanmayınca yakmadı pervâneyi	Kıt'a		-.--/-.--/-.--/- .-	
4a	Mahmû d	Terk-i cevri itdirmege dil-dâre bilmem neylesem Zülfî sünbül vechi pür-envâre bilmem neylesem	Bâri sen vir Maḥmūd bir tesliye inşâf idüp Ben şaşırđım bildigim ol yâre bilmem neylesem	Gazel -i diğer/5		-.--/-.--/-.--/- .-	
4a	Mahmû d	Mi□li yok bir meh düşdi dil-i zârım nâgâh Rûyı hürşid-i felek kaçları mânende-i mâh	Maḥmūd ın yâri gibi varmı cihânda böyle Rûyı hürşid-i felek kaçları mânende-i mâh	Diğer/5		-.--/-.--/-.--/- .-	

4a	Mahmû d	'Âşıkıñ itseñ nigeñ âzādına bâ'is olur Vaşl-ı yāre belki isti'dādına bâ'is olur	Nā'ilī eyle Cemālī pür-ḥaṭā tanzīrimiz Maḥmūd ıñ bu nev-gazel i'rādına bâ'is olur	Diğer/5		-.--/-.--/-.--/-. .-	
4a	Maḥmû d	Dā'im ayrı bendeni giryende idersin 'Âşık kılına luṭfı 'aceb kande idersin	Tanzīr idecek ḫaṭında merhūbeyi Maḥmūd Anıñ gibice nāle [vü] vāh sende idersin	Diğer/5		--./---./---./---	
4b	Mahmû d	Sevdiğim aḥvālden olsun dirim meşreb bu ya Servi-veş ḫad mūmiyān olsun dirim meşreb bu ya	Yanasunda bir güle kār u işi bu Maḥmūd ıñ Dā'imā āh u figān olsun dirim meşreb bu ya	Diğer/5		-.--/-.--/-.--/-. .-	
4b	Mahmû d	Bend oldı göñül yāre ne dirlerse disünler	Sevdi seveli göñlüm o māh-veşi Maḥmūd	Diğer/5		--./---./---./---	

		Sinem dağı pür-yara ne dirlerse disünler	Yetmedi nigh-pāre ne dirlerse disünler				
4b	Mahmû d	Çünkü yokdur bedre-i ‘aşk içre hicrânın seni Ey gönül bilmem niçündür āh-ı cāng-āhın seni	Çok günāhkārim deyü çekme te’essüf Maḥmūdā ‘Afv ider her cürmini mā‘būd-ı billāhın seni	Diğer/5		-.--/-.--/-.--/-. .-	
4b		Ol mihr-i feleksāya varup ḥālimi yandım Didim a cānım ḥālime bak cāndan uşandım		Müfred		--./--./--./--	
5a	Mahmû d	Ebruvān māh-ı cihān-bān seni buldum ancak Ruḥları mihr-i dıraḥşān seni buldum ancak	Maḥmūd ın ṭab’ına ḡayetle muvātiḡ ey meh Sevecek nāzınca cānān seni buldum ancak	Gazel/7		..--/..--/..--/..-	

5a	Mahmû d	Cevr ü sitemi çekmeden artık ben uşandım Vardım o mehe hâli-i dil-i zârımı yandım	Kâr itdi bu cāna sitemi ol mehiñ artık Vardım o mehe ħal-i dil-i zârımı yandım	Gazel/5		--./---./---./-.-	
5a	Mahmû d	Cānā ‘acebā şehr-i vefādan mı gelürsin Yoĥsa yine ta‘līm-i cefādan mı gelürsin	Maĥmūd reh-ı cānāna giden şād olıyor hep Şād olduĥ ‘aceb sende o cādan mı gelürsin	Gazel/5		--./---./---./---	
5a	Mahmû d	İtdi yine bir āh bu göñlüm kederimdem Tıtuşdı felek bu benim āh-ı şererimden	Maĥmūd hele baĥ [.....] gibi encām Dūr etti beni [.....] gonce- terimden	Gazel/5		--./---./---./---	
5b	Maĥmû d	Beste oldu turre-i dil-dāre göñlüm neyleyim	Görmedi aşlā o mehden zerrece luĥ u vefā	Tahmis/ 5		-.--/-.-/-.-/- .-	

		Bende kıldı zülfüne bî-çâre gönlüm neyleyim Hem dağı ser-tâ-ğadem şad-pâre gönlüm neyleyim Evvelâ dirken ben ol âvâre gönlüm neyleyim Şimdi bir derd oldı ben nâ-çâre gönlüm neleyem	Mihneti kendüye itdi bu dilim zevk u şafâ Neyleyim bilmem 'aceb bu gönlüme ben Maḥmūdā Ben taleb-kâr-ı vefâ ol ise hoşnūd-ı cefâ Uymadı bir vech-ile Esrār 'a gönlüm neyleyim				
5b	Mahmûd	Seniñ ben ḥusrevân oldığıñ bilmezdim öğrendim Şeh-i zî- 'adl ü zî-şân oldığıñ bilmezdim öğrendim	İdüp luṭf u müjde Maḥmūda meclisde dün ol şâh Şeh-i zî 'adl ü zî-şân oldığıñ bilmezdim öğrendim	Gazel/5		.---/---/---/.- ---	
5b	Mahmûd	Mesken idecek dâr-ı şifâ buldı bu gönlüm	Ser-beste olup kayd-ı ser-zülfine yâriñ	Gazel/5		--/---/---/---	

		Pür-sille ceyeşân u cünüd oldı bu göñlüm	Pür-sille ceyeşân u cünüd oldı bu göñlüm				
--	--	---	---	--	--	--	--

6a	Mahmû d	Varayım 'arz ideyim hâlimi cânâna bu şeb Boyayım dâmenini eşk-ile ol kıana bu şeb	Dest-beste olarak Maħmûd -ı bî- çâre ile Bu Rızâ cigeriniz muntazır ihsâna bu şeb	Gazel/1 1		..--/..--/..--/..--	
6a	Mahmû d	Bilmezem n'oldı saña ey dil-i dîvâne bu şeb Sende mi yandıñ 'aceb nâre çü pervâne bu şeb Ger ğarıķ olduñ ise kılzüm-ı hicrâna bu şeb Evelâ derd ü ğamıñ söyle de	Maħmûdâ esdi yine bād-ı nesîm-i ğayret Âteş-i bâğa a dil itmiyor ol meh şefkat Süz-ı ğasretten eger bulduñ ise bir lezzet	Muham mes/5		..--/..--/..--/..--	

		yārāna bu şeb Soñra bülbülle bedā' eyle şu efgāna bu şeb				
6b	Mahmû d	Netdim saña ey mehlikā Cevr eyliyorsun sen baña İtmem ben ammā iştikā Bi'llāh yandım ben buña	Duydum o şūḥ-ı nev-edā Ağyāre eylermiş vefā Vāh Maḥmūdā vāh Maḥmūdā Bi'llāh yandım ben buña	Şarkı/4		--./-.-
6b	Rızâ	Bırakdın genc-i ḥasretde baña raḥm itmediñ cānā ‘Aceb ḥayretde qalmışdır dil-i āvāre vā ḥayfā	Ḥalāş olmak ne mümkündür dil-i āvāre zülfinden Rızâ biñ cān ile cānān saña üftādedir ḥālā	Gazel/7		.---/---/---/---
6b	Râsih	Süzme çeşmiñ gelmesün müjgān müjgān üstüne	Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler ḥaqqına	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--

		Urma zaḥmıñ sīneme peykān peykān üstüne	Eylemişler Rāsiḥe bühtān bühtān üstüne				
6b		Başımı derde düşürdüm nāgehān ġavgāya ben Göñlümi virdim hevāyi'aşq-ile sevdāya ben	Bir perī ruḥsārıñ oldum mübtelāsı aḥsızın Oldum ol Mecnūn gibi birden şāç-ı Leylāya ben	Kıt'a		-.--/-.-/-.-/-.-	
7a	Pertev	Ḥasretle bu şeb ġāh uyudum ġāh uyandım Hep ol mehi andım	Pertev dil-i bī-çāreye bir çāre arandım Biñ derd kızandım	Müsteza d/10		--./---./---./--- --./---	
7a		Dil āteş-i hicrān ile yanıkdır efendim Şeb-tā-seḥer 'āşqıñla uyanıkdır efendim	Hicreniñle helāk olmağı lāyık mı görürsün Bu bende-i miskīne yazıkdır efendim	Gazel/5		--./---./---./---	

7a	Sabrî	'Âşıkım ey şāh-ı 'ālem ben sana çoğdan beri Bend-i zencîr olmuşum ey dil-rübā çoğdan beri	Cevheriñ yād ile cānā kııl kerem 'uşşākıña Gitdi elden Şabrî-yi zār ihtivā çoğdan beri	Gazel/5		-.--/-.-/-.-/-.-	
7b	Nefî	'Âşıka ta'n ⁶ itmek olmaz mübtelâdır neylesün Âdeme mihr ü muḥabbet bir belâdır neylesün	Olmasa Nefî n'ola dil-beste zülf-i dilbere Ṭab'-ı şūḫı dāma düşmez bir hümâdır neylesün	Gazel/6		-.--/-.-/-.-/-.-	Akkuş, 2018, G.104
7b	'İffet Hanım	Ey gonca-dehen nāz-ile güftāra mı geldüñ Dem-beste idüp bülbülü gül-zāra mı geldüñ	Bu semt-i dil-ārā-yı refikdir hele 'İffet Bülbül gibi gülşen-i eş'āra mı geldüñ	Gazel/5		--./--./--./--.	Arslan, 2018, s.54, G.64

⁶ Bu kelime şairin divanında "tan" olarak geçmektedir.

7b	Şeyh Gâlib	Mâh-veş mihr-i ruḥuñ şevķine yandım bu gice Şu'le-i efrûz olarak çarḥı ٲolaştım bu gice	Şeb-i târ u ğam zülfi ser-i sevdâ Ĝalīb Ĥâl-i mecnûn-ı [siyeh]-rûzı çok andım bu gice ⁷	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	Okçu, ?, G.284
7b		Çün ḥuşûl-ı devlet-i vaşlıñ muḥâl oldı baña Göz ucu birle uzakñan merḥabâ olsun saña		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
8a	'Âkif	Dilerim bir güzeliñ derdine dūçâr olasın Düşesin bir çemeniñ kaydına berdâr olasın	'Âkif ölmekle 'aceb saña şıḥḥatmi gelür Yoḥsa üftâdeliginden saña zaḥmet mi gelür	Muham mes/5		..--/..--/..--/..--	

⁷ Bu beyit şairin divanında “Şeb-i târ ü ser-i zülfü ğam-ı sevdâ Ĝalib / Ĥâl-i mecnûn siyeh-rûzı çok andım bu gece” olarak kayıtlıdır.

		Derd-i hecriñ ile dīden gibi bīmār olasın Sende bir seg gibi ğaddāra giriftār olasın İtdigiñ gibi beni vālih ü zār olasın	Söyle cānā bu cefā cismine rāḫat mı gelür Sende bir seg gibi ğaddāre giriftār olasın İtdigiñ gibi beni vālih ü zār olasın				
8a	Tûtî	Dil firķāt-i sūzāniñ ile nice boyansun Pervāne gibi şu'le-i fānūsı ıolansun	Bir başķa tebessüm ile nev-cilveler oldı Tûtî kılına böyle edā dehāne yansun	Gazel/5		--./---./---./---	
8b	Mahmūd	Yāre biz vuşlatı meclisde bu şeb çıtlatdık Cām-ı ḫāb içre hele zevķ-i vişāle yandık	Mahmūdā Rāzī-i dānāyı idince tanzīr Kāğıd ü kilki o dem āteş ü kāne atdık	Gazel/5	Münserih	...--/...--/...--/...--	

8b		<p>Ḳurbānıñ olayım ğamze bir kez nazar eyle</p> <p>Öldürdi teġāfūl bizi def'-i keder eyle</p>	<p>Hicrān elemi al sitemi cānıma kār itti yāriñ</p> <p>Ey bād-ı şabā ħāl-i dilimden ħazer eyle</p>	Kıt'a		--./--./--./--	
8b		<p>Bāġ-ı ħüsnüñ ğoncesinden 'andelīb-i nā-tüvān</p> <p>Derd ü dilden hecrin ile rüz u şeb eyler fiġān</p>	<p>Her ne dürlü arz idersem ħālimi cānānıma</p> <p>Merĥamet kılmaz o kāfir mācerāyı bī-emān</p>	Kıt'a		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b		<p>Pervāne gibi 'āşkıñ ile şu'lede yansam</p> <p>Ur ħançerini sīneme al kına boyansam</p>	<p>Şems-i sipihrin zülf-i siyeh-kārına döndüm</p> <p>Raĥmıñ yok ise söylede Mevlāya ıyansam</p>	Kıt'a		--./--./--./--	
8b		<p>Bilmezem ol cevri çok dil-dāra mi yalvarayım</p>	<p>Gerçi cevrimden kaçup aġyāra minnet itmezem</p>	Kıt'a		-.--/-.--/-.--/-.--	

		Yoḥsa aṇa yār olan aḡyāra mı yalvarayım	Gül ṭururken göz göre ben ḥāra mı yalvarayım				
8b	Nâcî	Sīnemi pūr-ḥūn iden ḥūn-ḥāra mı yalvarayım Yoḥsa ḥūznüm artıran efkāre mi yalvarayım	Dilde yāram gerçi biḡ bir itseler ḡayd itmezem Ḥaḡḡ ṭururken ol rezil bed-kāra mı yalvarayım	Nazire-i Nâcî/2		-.--/-.--/-.--/-.--	
8b	Bâhir	Ey kân-ı kerem luṭf-ı ‘ināyet ne zamāndır Bî-çāreleriḡ ḥāline ṣefḡāt ne zamāndır	Gelmez mi ‘aceb ḥāṭıra devletlü efendim Bâhir ḡulına mev’id-i ‘ināyet ne zamāndır	Kıt’a		--./--./--./--	
9a	Nâcî	Derd-i ḡamdan münseliḡ sūrūr ü ḡandān olamam Bu ne ḡikmetdir ki yā Rab fehmi- iṣyān olamam	Ey perī baḡrım yaḡan zūlfünle hem göz neyleyim Nâciyā der dil seniḡ açıldı ol göz neyleyim	Muham mes/6		-.--/-.--/-.--/-.--	

		Tā seher-i şubha degin hāl-i efgān olamam Bunca encām-ı meşakkat lutfā şāyān olamam O sebeb ez-rahm-ı māder-i ....-i şādān olamam	Hāne-yi gönjümde yaram oldu göz göz neyleyim				
9a	Nâcî	Çeşm yaşıma kana tebdîl şübhesiz iden firāk Kibrimi biñ parça itti zülf-i dil- berden firāk	Nâciyâ Hakkı tefekkür eyleyüp şabr eyle gel Çāre yok emr-i İlāhî hubb-ı yārāndan firāk	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	
9b	Nesîmî	Fürkâtiñ derdi nigārā bağrımı kan eyledi Rüzigār oldu muhālif vaşla hicrān eyledi	Cānını virdi Nesîmî çün saçın zincîrine Niçün aña meskeni zincîr ü mekân eyledi	Gazel/7		-.--/-.--/-.--/-.--	Ayan, 2002 s.752 G.452

9b		Hefte geçmez kyına mihmn iden sensin beni T ki her Şeb Şubha dek nln iden sensin beni	Dest-i tedbr ile cn olsun mı dmn-ı firk fitb-ı hsnne hyrn iden sensin beni	Kıt'a		-.--/-.--/-.--/-.--	
9b	Nmık	albi firkt köŐesine koydı hicrn ayrılık Őh virüp Şeh-bz iken men ıldı giryn ayrılık	Nmık bu ddelerinden hod Ceyhn ağlasun Cn murğı gitdi elden vh yrn ayrılık	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	
10a		Ey melek-sim güzel aŐı hillim MuŐtaf Giceler t Şubha dek sensin hylim MuŐtaf	BendeŐe raħm eyle bir kez cnim gel yetiş Çekmege almadı Şabra arrim bi'llh MuŐtaf ⁸	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	
10a	Neş'et	Dzh-ı derde düşüp teŐe yandım	Neş'etin ğamla helk olduğını	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	

⁸ Mısranın vezni bozuk.

		bu gice Teşne-dil-dârim ‘aceb eşkime kandım bu gice	tuyduğda Cümle ehl-i dili ağlayup andım bu gice				
10a	Rezmî	Vay düşdi bu gönül hanesine nâr-ı firâk Vâh yakdı cigerim yanesine nâr-ı firâk	Rezmîyi yakdı Allâh firâk vallâh firâk ‘Âkıbet düşdi mi dil hânesine nâr-ı firâk	Gazel/7		...-/...-/...-/...-	
10b		‘Aşk-ı pinhân idemem nâle vü efgândır bu Nice âh itmeyeyim firqât-ı cânândır bu Ağlarım şâm u seher dîde-i giryândır bu	Yine Leylâyı kebâb itmede sîh ü muhabbet Pek .....eyler nādân iyle ‘ayş u ‘işret ⁹ Ehl-i ‘aşk mülkine cân ile eyle hıdmet	Tahmis/ 5		...-/...-/...-/...-	

⁹ Okunamayan bölüm silinmiş.

		Gerçi şabr it diyemem âteş-i hicrândır bu Var ise şabrın eger vuşlatdan âsândır bu	Merkez-i dâ'ire pîrde tûr ey 'îzzet Bir gün elbetde döner yâ şem'i devrândır bu				
10b		Bağrım nice bir âteş-i hicrânına yansun Taş olsa tayanmaz buña cân nice tayansun	Dîvâne gönlüm tek mi 'irfânına kânsun 'Âlem beni mestâneye dîvâne ko şansun	Gazel/5		--./---./---./---	
10b		Hem-çü nâleler-ile ağlarım her gâh âh Gonca-leb meh-pârem aldirdım meded âh	Vādî-i hicrâna vardı râh-ı 'aşk eyvâh âh El-firâk el-firâk el-firâk el-firâk ¹⁰	Kıt'a		--./---./---./---	

¹⁰ Her mısradaki ayrı ayrı vezin kullanılmıştır.

11a	Vâsî	Ey perî bu vâlih-i hayrânıma sensin sebep Hasretinle şubha dek efgânıma sensin sebep	Kalb-i 'âşık cānā Vâşfiyi itdiñ harāb Bir zamān ma'mūr iken vîrânıma sensin sebep	Gazel/5		---/---/---/---	
11a	Fahrî	Âh gitdikce begim zâlim-i ğaddār olduñ Bî-sebeb 'âşıka bî-çāre cefākār olduñ	Fahrîyā dām-ı belādan olamazsın âzād O mehiñ turre-i pür-çînine berdār olduñ	Gazel/5		---/---/---/---	
11a	Fevzî	Geçdiler mi 'acebā bizleri cānânımıza Gelmez oldu ne sebep zülf-i siyāh tânımıza Nice 'arz eyleyeyim hālîmi sulţânımıza	Fevzî -i merhametde o temrîne nālân oldum Görüp şu'le-i ruhsârına hayrân oldum Gün-be-gün âteş-i 'aşkıyla perîşân oldum	Murabb a/5		---/---/---/---	

		<p>Çorçarım kelb rakı̄b girdi bizim kanımıza</p>	<p>Çorçarım kelb rakı̄b girdi bizim kanımıza</p>				
11b	Nâcî	<p>Çalb-i mecrûhda yârem belki şad- çâk eyledi</p> <p>‘Aqlımı ez-ser çıkarup sonra inkâr eyledi</p>	<p>Nâciyâ her dem cefâdan bıkdı ammâ neylesün</p> <p>Şabırı ez-dest itmeyüp vaşlı inkâr eyledi</p>	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	
11b	Nâcî	<p>Serv-i nâzsın belki ‘âlem içre mümtâzsın begim</p> <p>Eyledim hüsnün pesend çok yerde eşvâriñ halim</p>	<p>Nâciyâ vaşfı tükenmez ol gül-i nev- resteniñ</p> <p>Çonca gül itdim temâşâ ğayrı çicek neyleyim</p>	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	
11b	Nakdî	<p>Rûz u şeb yaqdı vücûdum nâr-ı firçât âteşi</p> <p>Çoymadı [canımda] tãkat derd ü miñnet âteşi</p>	<p>Naçdiyâ beyhûde midir çekdiğim âh u fezâ’</p> <p>Bir şafâya irmedi ol çekmede cevır ü cefâ</p>	Terbi’ /8		-.--/-.--/-.--/-.--	

		Şübhesiz şabra taḥammül itmege yoḡ niyyetinde Hey ne müşkil derd imiş 'âlemde ḥasret âteşi	Pertevâ ğamda yanar çeşm-i mu'înim cā-be-cā Ol sebebden 'aynıma gelmez ḳabaḥât âteşi				
12a	Revânî	Beni âşufte ḳılan ol ruḥ-ı zībâdır bu Dil-i dīvâne iden zülf-i semennâdır bu	Vaşf-ı la'linde gören şi'r-i Revânîyi dedi Bâĝ-ı ḥüsnünde açılmış bir gül-i hüdâdır bu	Gazel/6		...-/...-/...-/...-	Avşar, 2017, s.361, G.316
12a		Kaç 'uşşâḳa nâz itmek murâd itdiñ de bir tâze Yüziñ göstermemek için tutar destinde yelpâze		Müfred		...-/...-/...-/...-	
12a		Gerçi dūrum senden ammâ her sâ'at aḳlımdasın	Çoḳ güzeller gördüm ammâ sencileyin görmedim	Kit'a		...-/...-/...-/...-	

		Ġayrular yanımda ammā sen benim cānımdasın	Yandı bağırim ḥasretinle bir şafānı sürmedim				
12a	Nefî	Ġamze şundukca elin kabza-yı ġaddāresine Acır aġyār daġı ‘āşık-ı bī-çāresine	Öldürür ġamzesi nāz-ile seni ey Nefî Şakın aldanma anın ruḥşat-ı nezzāresine	Gazel/5		..--/..--/..--/..--	Akkuş, 2018, G.123
12a		O cemāl-i āfitābım olalı gözden ıraġ Zulmet-i hicrānda kaldı bu gönül pür-iftirāk	Ḥasretā derdā diriġā sevdiğim āh el-firāk Naḥl-i nāzım el-vedā’ āh elvedā’ āh elvedā’	Kit’a		-.--/-.--/-.--/-.--	
12b	Eşref	Bir kere āh itsem zemīn ü āsumān aġlar baġa Ḥālime inşāf idüp cümle cihān aġlar baġa	Sergüzeştım kayd ider iken ḥālime āġāh olub Eşrefā defter yanar kilik-i benān aġlar baġa	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	

12b		Bī-çāre dili ağılداراڭ ځانده gidersin Firḡatle sīnem dağılداراڭ ځانده gidersin	Eşkim aḡaraḡ olsa eger rāh-ı sezā- yı cūy Giryān-ı gözimi çağlداراڭ ځانده gidersin	Gazel/5		--./--./--./--	
12b		Ayrı düşdüm dilberimden bulmadım bir dem emān Ey felek bir çāre ځılmazsin ځاڭا ḡālim yaman Böyle ځalursa dil-i zārım yaman olur yaman Ey felek bir çāre ځılmazsin ځاڭa ḡālim yaman	Yār-ise aḡyār ile her dem şafālar itmede Mey için meyhānede kākül perīşān itmede 'Andelīb-i nā-tuvānım derd artırup gitmede Ey felek bir çāre ځılmazsin ځاڭa ḡālim yamān	Murabb a/4		-.--/-.--/-.--/-.--	
12b		Gāh olur mülk-i dile ḡam ḡūkm ider gāh ayrılık		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	

		Ġamlı söyleşmek kolay āh ayrılık vāh ayrılık					
13a	Zekâyî	Ķandesin Ķandesin ey řāh-ı cihānım Ķande Gözümün nūrı benim rūĶ-ı revānım Ķande	O řeh-i Ķusn ü edā ři'r-i Zekâyî yi görüb 'Acabā dir mi benim rūĶ-ı revānım ¹¹ Ķande	Gazel/7		-.--/-.--/-.--/-.--	Alkan, 1993, s.355, G.100
13a		Bezm-i 'ālemde nice ma'nī-i rengin bulmadum ĶadeĶ-i mey gibi biĶ kerre boşaldım Ŧolmadım	Ey řūĶ ben bu řarab-zāda çok otlar yoldum Kendimi görmek için gözlüğe muĶtāc oldum	Ķit'a		-.--/-.--/-.--/-.--	
13a	Zekâyî	Seyr-i gülizār eylesem ammā ki pür-Ķār olmasun İsterim yanımda yār olsunda aĶyār	Ķāb gelmez dīdeye bir dem Ķayāl-i yār ile ŞubĶa dek çeşm-i Zekâyî nice	Gazel/7		-.--/-.--/-.--/-.--	Alkan, 1993, s.349,

¹¹ Bu kelime şairin divanında "tāze zebānum" olarak kayıtlıdır.

		olmasun	bīdār olmasun				G.92
13b	'Abdī	Ne müşkilmiş İlāhī 'āşığa cānāndan ayrılmak Hēlāk olmağa benzer bir kıla sulṭāndan ayrılmak	Hemān ve'lḥāşıl-ı ḥatm-ı kelām itdim budur taḥkīk Ölümden güç gelür 'Abdī baña cānāndan ayrılmak	Gazel/5		.---/---/---/---	
13b	Fennī	Varma cānā meclis-i ağıyare Allāh 'aşkına Uğrama ol zümre-i bed-ḥāre Allāh 'aşkına	Beste-i ğamda Fennī bīmār-ı 'aşkıdır disem Kıl devā ḥasta-yı nā-çāre Allāh 'aşkına	Gazel/5		---/---/---/---	
13b	Zekāyī	Bir zamān nūş-ı mey bezm-i vişāl eyler idim Lezzet-i şoḥbetile def-i melāl eyler idim	Firḳāt-i yār ile irişdi Zekāyī noḳşān Mihri rūyundan anıḡ kesb-i helāl eyler idim	Gazel/7		.../.../.../...-	Alkan, 1993, s.355, G.75

14a	Zekâyî	Gözüm yollardadır 'âlem baña zindândur sensüz Mekânım künc-i hasreti gözlerim giryândur sensüz	Zekâyî gitdi elden gel yetiş ey derde dermānum Giriftār-ı belā-yı firķat ü hicrāndur sensüz	Gazel/7		.---/---/---/---	Alkan, 1993, s.326, G.54
14a		Çün felek kıldı beni senden cüdā şimdengerü Eyledim kaç'-i ümīd ey dil-rübā şimdengerü	Olmadı devrān musā'id vaşlına ey mehlikā Ey perī-peyker du'ālar elvedā şimdengerü	Kıt'a		-.--/-.--/-.--/-.--	
14a	Hasan	Vücūdum şehrine düşdi yine bir nār-ı ayrılık Beni şaldı ağlamaya āh ile nār-ı ayrılık 'Āşıklık çekmeyen bilmez 'aşķ	Der ki Hasan seyr idelim āl-i 'Osmānıñ ülkesiñ K̄o bir zamān yaşlanalım 'Arabistān küşesin Hāzret-i Yūsuf mişāli bekleyelim	Gazel/6		-.--/-.--/-.--/-.--	

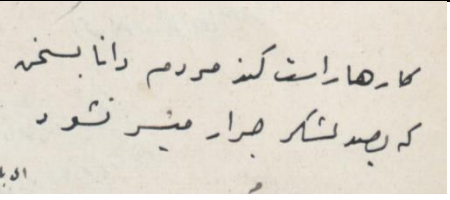

		nedir sevdā nedir Korqarım ki gösterirsın her cāyı yār ayrılık	türbesin El-vedā şimdengerü cānıma kār ayrılık				
14a		Kaṭre-i şebnem ki bir rūy-ı gülşen Neylesin şebnem āb-ı çeşmim bülbülün		Kıṭ'a ¹²		-.--/-.--/-.--/-.--	
14b	'Âşık 'Ömer	Bu dil yine bir āfet-i mekkāre tolaşdı Mekkāre gözüm güzelleri mekkāre tolaşdı	Ey 'Âşık 'Ömer aç göziñi bak şu cihāna Ĝam 'askere 'asker ğama ğam hāre dolaşdı	Gazel/5		--./--./--./--	
14b	'Âşık 'Ömer	Sev bir güzeli gizlice cānāna tuyurma Çek derd ü ğamı 'aşşını Loqmāna	Ya'kūb gibi kār ağlar iseñ de bu cihānda Şabr eyle 'Ömer Yūsuf-ı Ken'āna	Gazel/4		--./--./--./--	

¹² Kıṭ'a başlığı atılmış ancak tek bir beyit yazılmış.

		ıuyurma	ıuyurma				
14b	Nesîmî	Ben melâmet püriyem derd-i zârım kime ne Uymazam 'aqla bugün 'aşka uyarım kime ne	Nesîmîye şordılar kim yâr ile sen hoş musuñ Hoş olam hoş olmayam yâr ile yârim kime ne	Gazel/8		-.--/-.-/-.-/-.-	
15a		Sulţânımı ben mihr-i vefâ şâhibi şandım Beyhûde bende âteş-i 'aşk ile yandım	İnkâr idemem gördigim ihsânı o mehden Hep derd ü gamı sipeh-i hüsnünde kazandım	Kit'a		--./--./--./--	
15a		Öldürse gerek yâr deyü müjdeler itdiñ Ey nâvek-i gam haqq bu ki göñlümde yer itdiñ	Şâd eyle biraz luţfuñ-ile cân hazîneme Maşûdiñ eger cevr ise şâhim beter itdiñ	Kit'a		--./--./--./--	

15a	Niyāzî Mısırî	Zāt-ı Hâkda mahrem-i 'irfân olan anlar bizi 'İlm-i sırda baħr-i bî-pāyân olan anlar biz	Halkı koyup lâ-mekân ilinde menzil tutalı MıŖrîyâ Ŗol cānlara cānān olan anlar bizi	Gazel/9		-.--/-.--/-.--/-.-	
15a		Hüsnünü Ŗakla nazarlardan kākülün eyle niķāb Āfitāba perde çek zulmetinde ķalsun māh-tāb		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.-	
15a		Bāĝ-bān [sen] felegin iŖlerini seyr eyle Dikti bir naħl-i belā tāze nedāmet yerine		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.-	
15b		Ķande görse sevdiğim ķic ķic nigāh eyler baņa	Ķam-ı dilde ħükm iden Ŗultāndır beni	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.-	

		.....-i zülfi gizleyüp vechiñ siyâh eyler baña	Her ne cevri itse sezâdur pâdişâh eyler baña				
15b		Cemâl-i yâri gördükde eger hû derse bir 'âşîk Şağın ға'n itme ey zâhid..... Allâh'a râci'dür		Müfred		.---/---/---/---	
16a		Söylemem derdimi hem-derdim olan âha bile Belki sînemdeki şû nâle-i cân-gâha bile	Şüphesiz kendi bilür râz-ı derûnı yoğsa Ehl-i dil söyleyemez derdini Allâh'a bile	Kit'a		---/---/---/---	
16a				Müfred			

¹³ 16a sayfasında yer alan Farsça beyittir.

16a	Rıza	Gönül mest-i maḥabbetdir gezer meyḥāne meyḥāne Mey ü şahbā-yı reng-ā-reng içer peymāne peymāne	Bu 'işret-ğah-ı firḳātde Rızā-yı zār rüz u şeb Mey ü şahbā-yı reng-ā-reng içer peymāne peymāne	Gazel/6		.---/.---/.---/.---	
16a	Niyâzî Mısırî	Ey bülbül-i şeydâ yine efgāna mı geldiñ 'Azm-i gül idüp zār-ile giryāna mı geldiñ	Bu ḥasta Niyâziye şifā remzin idersin Derde düşeniñ derdine dermāncı mı geldiñ	Gazel/4		--./---./---./---	
16a		Ne müfred bilürsiñ ne ğāzel dudaqlarıñ ağızıma olur Ey güzel(??)		Diger/1		?	
16b		Yaralandı ğam ile sīnede derd-i kühenim Tāḳatım yok bendeyim ḥālîmi	Mest-i 'aşkıñ ğam-ı cānāneyi virmem feleke Ḥālîne şübhe-i mestāneyi virmem	Murabb a/5		-.--/-.--/-.--/-.-	

		<p>ifşāya benim</p> <p>Açamam 'āleme haberindeyim aşlā dehenim</p> <p>Rāzıyım her ne iderse baña serv-i semenim</p>	<p>feleke</p> <p>Cāvidim kūşe-i minhānımı virmem feleke</p> <p>Şemīm-i kūşe-i minhānımı virmem feleke</p> <p>Gülşen-i bāğa ermeden baña yekdir vaţanım</p>				
17a	Rıza	<p>Māriz-i derd-i 'aşkıım derdime dermān yokdur yok</p> <p>Devādār olsada derdim şabīb-i cān yokdur yok</p>	<p>Raķīb-i ħar ..... lāyığa eger mi ol şūĥuĥ</p> <p>Rızāyā 'āşık-ı bī-çāreye ruĥsār yokdur yok</p>	Ġazel/6		.---/.---/.---/.---	

17a	Rızâ			Gazel/5		--./---./---./---	
			14				
17b	Nesîb	Hâl-i ruḥuṅ itmiş beni şeydâ ḥaberim yoḡ Yaḡmıř cigerim âteş-i sevdâ ḥaberim yoḡ	Sırr-ı dehen-i yâri su'âl eyleme benden Vallâh u billâh Nesîbâ ḥaberim yoḡ	Gazel/5		--./---./---./---	
17b	Nesîb	Niceye dek cevr ü cefâ bendeki şâhım Sulṭanı mı sevmek mi ola cürm ü günâhım	Bî-çâre Nesîbâ ya niçün söylemez olduṅ İnşâf yoḡ mıdur söyle ey ruḡları mâhım	Gazel/5		--./---./---./---	

¹⁴ 17a sayfasında kayıtlı Farsça beyittir.

17b	Nesîb	Sermest-i mey-i 'aşkıız peymāneye 'aşk olsun Hıyrān-ı cemāliz biz cānānaye 'aşk olsun	Mesd itdi Nesîbā yı bu mışra'ı bir merdiñ Her saza kulağ tutdum alayına 'aşk olsun	Gazel/6		--./--./--./---	
18a	Nesîb	Bir göñül sevdā-yı zülfünle perîşān olmasun Kimseniñ şubḥ-ı ümīdi leyl-i hicrān olmasun	İ'timād eyler ne dilerse Nesîbin ḥaqqına Ol perī bir kez dimez eyā ki bühtān olmasun	Gazel/5		-.--/-.--/-.--/-.--	
18a		Yā Rab beni vuşlat-ı cānāna yetişdir Ya'nī meded it derdimi dermāna yetişdir	Bir nefha-i cān-baḥşıñ ile feyz- resān aña Naḥl-i enām-ı cilve-ger it cāna yetişdir	Kıt'a		--./--./--./--	
18a	Nesîb	'Alīl-i künc-i hecrim ṭāb-ı sıḥḥat	Nesîbā za'f-ı hemçün ile hecrine	Kıt'a		.---/---/---/---	

		<p>ķande ben ķande</p> <p>Devā-yı dūşmen řabīb-i bī- mürüvvet ķande ben ķande</p>	<p>berk-gāh olduk</p> <p>Tecellā-yı cemāl-i yāre řākāt ķande ben ķande</p>				
18b	Râsih	<p>N'ola lebrîz olursa zaĥm-ı dil-ĥûn şikāyetle</p> <p>Bulunmaz rişte-i müjgânının [bir] tîri ĥancerde</p>	<p>Revā mı şerbet-i la'l-i lebiĥ şimdi dirîĥ itmek</p> <p>Efendim sen düşürdün Râsiĥ-i ĥam-ĥ'ârını derde</p>	Gazel/5		.---/---/---/---	
18b	Zekâyî	<p>Āĥ kim bir serv-ķadd-i dildāre oldum mübtelā</p> <p>Ķadd-i mevzûn çeşm-i āfet mâ'il-i semt-i vefā</p>	<p>'Arz-ı ĥāl ancak Zekâyî farĥ-ı sûzişden ĥarāz</p> <p>Eylediĥ ammā ĥuzûr-ı devletinde iştirā</p>	Gazel/7		-.--/-.--/-.--/-.--	Alkan, 1993, s.297, G.7
18b	Rizâ	<p>Bir şûĥa mı aķar-veş göñül dūşe ola düşd[üm]</p> <p>Bu ..... 'aşķıĥ serĥoş ola</p>	<p>Şeydā-yı ezel şanma Rizâ çākerini sen</p> <p>Ser-bend olalı zülfüne bī-ĥoş ola</p>	Gazel/5		--/---/---/---	

		düşd[üm]	düşdüm				
19a	Zekâyî	Gördüğüm düşde hayâl-i kıadd-i mevzûnuñ mıdır Yohsa tûba kıâmetiñ şeklinde meftûnuñ mıdır	Derd-i firkıtle tenevvür dilde âteşler yakup Şu'le-dâr olan Zekâyî kıalb-i mahzununñ mıdır	Gazel/7		-.--/-.--/-.--/--	Alkan, 1993, s.319, G.42
19a	Zekâyî	Düşerse râhiñ ey bād-ı şabâ küy-ı dil-ārāya Haber vir derd-i hicrānım o şūh-ı 'ālem-ārāya	Bu girdāb-ı felâketde gezer āvāre ser-gerdān Zekâyîniñ işi kıaldı nesīm-i luţf-ı Mevlāya	Gazel/7		.---/.---/.---/.---	
19b		Cānımı yandırdı şevkiñ ey nigārim	Zülfüne virmiş ezelden hākk	Gazel/7		-.--/-.--/-.--/-.-	

		<p>ķandesin</p> <p>Gözlerim nūrı iki 'ālemde varım</p> <p>ķandesin</p>	<p>emānet ūreti</p> <p>Ey emānet-dār emīn-i kird-gārım</p> <p>ķandesin</p>				
20a		<p>Bilmem n'idem ol ūh-ı cefā-kārın</p> <p>elinden</p> <p>Gül dāmenini almadım hārın</p> <p>elinden</p> <p>Dağlar anlar eyledigim zārın</p> <p>elinden</p> <p>Āl-ile benim gönlüm alan yārın</p> <p>elinden</p>	<p>Gördüm yüzini 'aşka düşüp</p> <p>erenlere yandım</p> <p>Bir saņa göñül virdim ise yār ola</p> <p>şandım</p> <p>Nihāyetde Niyāzī hele cānımdan</p> <p>uşandım</p> <p>Dağlar anlar eyledigim zārın</p> <p>elinden</p> <p>Āl-ile benim gönlüm alan yārın</p> <p>elinden</p>	<p>Murabb</p> <p>a/5</p>		<p>--./---./---./---</p>	

20 a		Ger günāhım küh-ı Qāf ola ne ğamdır yā Celīl Raḥmetiñ baḥrine nisbet <i>inneḥü şey'ün kalīm¹⁵</i>		Müfred		-.--/-.-/-.-.-/-.-	
20b	Zekâyî	Bir dil-ber-i mümtâzı der-âğuş ideyim mi Divâne olup kendimi bî-ḥüş ideyim mi	Sâkî didi bir kâse şunup zâhid-i ḥüşki 'Aşk ile Zekâyî gibi sarhoş ideyim mi	Gazel/7		--./---./---./---	Alkan, 1993, s.364, G.115
20b	Fuzûlî	Ey kemân-ebrû şehîd-i nâvek-i müjgānuşam Bulmuşum feyz-i nazar senden	Ey Fuzûlî fakr toprağından devlet iste kim Sâye ol toprağa şalmışdır hümâ-yı	Gazel/1 0		-.--/-.-/-.-.-/-.-	Akyüz, 1997, s.218,

¹⁵ (... o pek az bir şeydir.) Hadis-i Şerif

		seniñ qurbānuşam	himmetim ¹⁶				G.181
21a	Fuzûlî	Kerem kıl kesme sākî iltifātun bî- nevâlardan Elünden geldügi hayrı dirîg itme gedâlardan	Fuzûlî nâzeninler görseñ izhâr-ı niyâz eyle Teraḥḥum umsa ‘ayb olmaz gedâlar padişâhlardan	Gazel/9		.---/---/---/---	Akyüz, 1997, s.235, G.215
21a	İrşādî	Verd-i ruḥsârında yâriñ ḥâl-i hindûlar siyâh Tîr-i müjgâni siyâh ol çeşm-i âhular siyâh K̄ara ḥat çekmiş o servi ḳatline ‘âşîḳlarıñ Sîne-i ‘uşşâḳa doğrı yâ-yı ebrûlar siyâh	Ḳıl nazâr İrşādîye ey rûyı al dibâsı [al] Rûyı al dibâsı al destinde hem şahbâsı al Hem levendâne serinde şâlı bî- hemtâ	Murabb a/4		---/---/---/---	

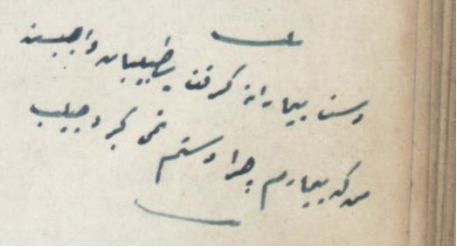
¹⁶ Bu beyit farklı bir gazelin mahlas beyitidir.

			al Kelle-püş altında ejderler gibi mûlar siyâh				
21b	Fuzûlî	Yine ol mâh benüm aldı kararum bu gice Çıkacaktır felege nâle vü zârum bu gice	Var idi şubh-ı vişâline Fuzûlî ümmîd Çıkmasa hasret ile cân-ı figârum bu gece	Gazel/7		..--/..--/..--/..--	Akyüz, 1997, s.250, G.245
21b	Fuzûlî	Beni cândan uşandırdı cefâdan yâr uşanmaz mı Felekler yandı âhımdan murâdım şem'i yanmaz mı	Fuzûli rind-i şeydâdur hemîşe halka rüsvâdur Şorun kim bu ne sevdâdur bu sevdâdan uşanamz mı	Gazel/7		.---/---/---/---	Akyüz, 1997, s.259, G.264
22a	Râmî	Urılırsam n'olur ey âfet-i şannâz	Yüri var mürg-i dil-i zârını pek tut	Gazel/5		..--/..--/..--/..--	

		saḡa Ḥarīr ü nize şunar ğamze-i ġammāz saḡa	Rāmī (?) Bu vücūdda süzilür ğamze-i şeh- bāz saḡa				
22a	Sibâkî	Raḡibi her ḡande görsem gezer ola rūy-ı mähımla Anuḡ arzūsını bilmem nedendir böyle şāhımlā	Derūnuma olan derdi Sibākî dehr-i fānide Anı hīḡ kimseler bilmez bilürüm ben ilāhımla	Semâî/5		.---/---/---/---	
22a	Rızâ	Cihānı fitne-i ḡüsnüḡ bile bilmez n'itmişdür Nice medh ideyim kim Ḥaḡ seni ögmüş yaratmışdur	Sözünḡ hīḡ dinlemez oldu didiler ol gül-i ra'nā Rızâ -yı ferḡunde hicrān var ise avez itmişdür	Semâî/5		.---/---/---/---	
22a		Çeşmimiḡ baḡr-i muḡiṡ ile		Müfred		..---/---/---/---	

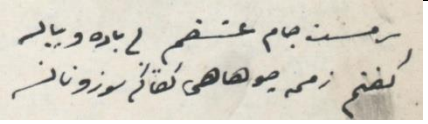
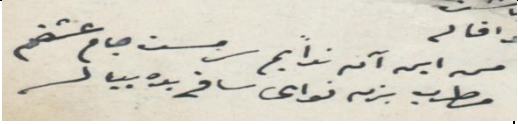
		dögünmez(?) bahtı Dağı ey şüh cefā-pīşe bu çok şu götüddürür				
22a		Vaṭanımdan felekiñ gerdişi ayırdı beni İtdim Allāha emānet seni ey yār seni		Müfred		..-./..-./..-./..-
22b	Hilmî	Dür-dāne gibi dürleri ruhsāre dökülmüş Şebnem midir ol kim meger gülzāre dökülmüş	Hicrān mı var sende Hilmiyā yine bilmem Pür-dāğ-ı lebleriñ yine hep yāre dökülmüş	Gazel/5		--./.../.../.../...-

22b			17	Müfred			
22b	Rızâ	Sîne-i çāk itdi beni âteş-i sūzân-ı firâķ Elime girmeye mi ħaşrede damân-ı firâķ	Ey RızâT bir yana gelmedi dil gideli yâr Kendisiñ cem'idemez hıç perişân-ı firâķ	Gazel/6		...-/...-/...-/...-	
23a	Bâkî	Nağamât eylemege başladı şanma anı sen Ehl-i sūzuñ şanemâ âteşin üfler neyzen	Bâķīye 'işret ü 'ayş itmege hecründe yiter Nâle ney göz yaşı mey fikr-i vişâlün gülşen	Gazel/5		...-/...-/...-/...-	

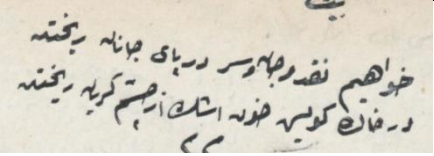
¹⁷ 22b sayfasında kayıtlı Farsça beyittir.

23a		Şu kötü sözün el siteminden Bî-muşallî şanemdür uşandım		Müfred			
23b	Şeyh Cemâli	Tâ ezelden sen benimle 'ahd-i peymāñ eylediñ Gösterüp ol hūb cemāliñ yana pinhān eylediñ	Şeyh-i Cemālî ağlamağdan dīdesinden kan döker Yeri gögi 'arş-ı kürsî ana seyrān eylediñ	Gazel/6		-.--/-.--/-.--/-.--	
23b		Bu rütbe-i ʔa'na düşme derd ü gam cānā seniñ-çündür 'Adūya ser-fürüler cā-be-cā hāle seniñ-çündür	Beni men' itme zāhid başıñ için zevķ-i 'işretten Bugün fırsat benim[dür] va'de-i ferdā seniñ-çündür	Na- tamam Gazel		.---/.---/.---/.---	
23b		'Aksine devr itdi devrini felek		Mısra		-.--/-.--/-.--	
23b		Nūrı bir yirlerde itmez kararı Cānā düşer cānım cān mülkü-zārı		Manzu me		.---/.---/.---	

		Ben cānımdan ‘azîz severim yâri ‘Aceb yâr da bizi sever mi böyle				
24a	Hasbî	Hoş imdi ey Moşkof-ı kâfir ü bî-dîn Tahtını ‘âkıbet vîrân iderler Harâm olup saña bu rûy-ı zemîn Başına dünyâyı zindân iderler	H asbîyâ şabr eyle hele gör n’ola Kararlar Moşkofu dökerler cûya Paşalar duysalar destânıñ hele Saña küllî in’am ihsân iderler	Destan/ 13		12’li Hece
24b		İpliğ güzeliñ ğudusı pālūzeden ağdu Ġarmaşası zilletlüce şan da’lu ğabağdu	Fārîsi ‘Arâbî ğarma ğaтуş zorladıñ ammâ Baқmanğ ğuşura ğālibā zihnim dolaşıқdu	Na- tamam Gazel		
24b						Beyt-i Gülista

							n
25a		Kerbelā deştine şāh Kerbelānıñ hāline İttifāk-ı ‘alem idüp mecmū’ ‘alem ağladı	Pāye-i ‘arş-ı mu‘allāda döküp cibril- i şehin Ravza-yı rıdvānda rūh-ı nevi’-i vārım ağladı	Kıt’a		-.--/-.--/-.--/-.--	
25a	Şefkat	Sırrına mahrem olup merdüm-i şādān ağlar Çāresiz derdine naqqād-ı tabībān ağlar Diñlese kışsa-i pinhānımı ihvān ağlar Raħm idüp hāl-i perişānıma çok cān ağlar Bilse cānımda sūzānlığıımı cānān	Şefkatī hāmeye çatlatmayasın ahvālim İtmesün nāle-i giryān-ile keşf-i zārım Gizle şanduka-i kalbinde būseni dā’im Şakla mecmū’a-i hātırdā bu beyti ‘Āşım Yazılır bu ğazel defter-i dīvān	Tahmis/ 12		..--/..--/..--/..--	Ġazel-i ‘Āşım Taħmī ş-i Şefkat

		ağlar	ağlar				
25a	Haqqı	<p>'Aşk-ı dildār ile hem nūş iderim Cem yerine</p> <p>Meded Allāh sūret ile luṭf-ı miḥnetim yerine</p> <p>Rūy-ı pūr-ḥāli bezetmiş gül-i berk fehm yerine</p> <p>Vir begim cāh-ı zenehdānını zemzem yerine</p> <p>Dökeyim dīdeden eşkimi ter-i şebnem yerine</p>	<p>Kıl kerem Haqqı seversen olalım yek tende</p> <p>Görmedim ğayrı güzelde gördüğüm ḥüsni sende</p> <p>Bendeḡe eyle kerem bāri yetiřdūr ġamze</p>	Muham mes/7		-.--/-.--/-.--/-.--	

25b				Müfred			
25b	Mehdî	Nedir kuşūrımı bilsem Beni sen şimdi yād itdiñ Ne çeşmim doldı kan-ile Ne güldürüp ne şād ittiñ	Ne Medhî yāyı güldürdün Ne sırr-ı hāli bildürdün Ne kaşd eyleyüp öldürdün Ne kaldıñ ne āzād itdiñ	Murabb a/7		.---/---	
26a		Bazı hesaplamalar bulunmaktadır.					
26b		Genc-i nigāhı gāhi ol k̄aşı kemān eyler baña Nergis-i mesti ‘aceb yaḥşı yamān eyler baña	Tā’irim cev-lān-gehim bāğ-ı karanfildir henüz ṭāk-ı ikbā[ı]...	Na- tamam Gazel		-.--/-.--/-.--/-.--	
26b	Âşık Ömer	Ey gönül ḥaḳka ‘ibādet kıl mübārek cum’a gün	Der ki ‘ Ömer al bağlayup gice miḥrāba īmām	Murabb a/4		-.--/-.--/-.--/-.--	

		<p>Zikr ile albin pasın sil mubarek cum'a gun</p> <p>Varsayydın ol Muammed Mutafanın ravzına</p> <p>Nice bin Ka'be sevabın al mubarek cum'a gun</p>	<p>Melekler af-be-af olup uadur etrafını tamam</p> <p>Rametin deryasına ar olma-iun her asmam</p> <p>Ailur dergah-ı Haa yol mubarek cum'a gun</p>				
27a	aık mer	<p>Mu'min olan cennet ister ii bismillahdır</p> <p>Cennetdeki hurilerin aı bismillahdır</p> <p>adir Mevlam mu'minlere anları e eyledi</p>	<p>Der ki 'mer da'vet itdi Zu'l-celal cismini</p> <p>Mi'racında secde ıldı diledi 'ummetini</p> <p>Ha tecelliler eyledi gosterdi cemalini</p> <p>O Resulun alnındaki nurı</p>	Murabb a/4		--./-./--./-./--	(Divan)

		Lebinden tura çekilür o da bismillâhdır	bismillâhdır				
27b	Ru'yetî	'Aşkın elinden hayrân olan anlar bizi Rûz u şeb bülbül gibi nâlân olan ânlar bizi Biz bu 'aşkın odına tâ ezelden yana gelmişiz Ceşmi giryân cigeri püryân olan anlar bizi	Derd-ile Eyyûp gibi ağlayan olur dervişân Açılmaz 'âşıkıñ hâleti bilüp 'aşka düşen Ru'yetî cemâle 'âşık hâli perüşân Dostun yolun ser virüp kurbân olan anlar bizi	Murabb a/4		-.---/-.---/-.---/-.---	
28a	Erzurum lu	Bugün tefsîr-i Kâzîden beyân itmek diler vâ'iz	Sendir <i>la taknetü min raḥmetillâh</i> ¹⁹ elde Emrâhı	Gazel		.---/-.---/-.---/-.---	

¹⁹ Zümer suresi 53.ayet “ Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin” <https://kuran.diyanet.gov.tr> (Erişim tarihi: 10.04.2021)

	Emrâh	Ĥamūş olduĤda ey dil yan ne ĥoşca pend ider vâ'iz ¹⁸	Bizim ümmîdimiz Ĥaĥdan ²⁰ degil mi eyledir vâ'iz				
28b	Ülfetî	Ben giderim ĥoşcaĥal ey nazlı yârim ĥoşcaĥal Şâĥı isenĥ gez cihânda ben giderim ĥoşcaĥal Âteş-i süzânımız eflâke ser çekmiş gider Yandırır başdan ayaĥa âh-ı zârım ĥoşcaĥal	Sözüne şâdıĥ mısın yâ kendinĥ eyledinĥ iĥrâr Kendinĥ itdinĥ n'itdinĥ ise bana itdinĥ nazlı yâr Ülfetî cemâle 'âşık hem gine kıl intizâr Tez gelür geĥer hemân leyl [ü] nehârim ĥoşcaĥal	Gazel/4	Mur abb a	-.--/-.--/-.--/-.--	

¹⁸ Bu mısra şairin divanında “Ĥamūş ol dinĥle dil gör ne ĥoşca nidâ ider vâ'iz” olarak kayıtlıdır.

²⁰ Bu kelime divanda “bunda” olarak geĥmektedir.

TABLO 7: Mensur Bölümler Tablosu

Yp. Nu.	Müelli f	Eser Adı (varsa)	Baş	Son	Konu	Açıklamalar
32a		?	Ülfet ü şadâkat olunur debb bâ'zân riâyet-i tarîkle vişâline icâzet buyurduḡda	İcâzet buyurduḡda ber-sâ'ât sūriyyetine beg sâit – ber-sâ'at		
36a		?	Vecd-i taḫrîr-i ḡurûf oldur ki İşbu bin iki yüz doḡsan yedi senesi zilḡicce-i şerifin gurreinde 'itibâr- ı âşidân-ı zahm	Borcum olduğına mübeyyed işbu mühür ü senedim 'ita kılındı / zilḡicce-i şerif sene 97		

3.1.4. 37 HK 100 Numaralı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni

1a **Bismillāhirrahmānirrahīm**

[Müfred]

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

İşte gidiyorum baba terk idüp cān u teni

Eylerim Haḫḫa ḫavāle sevdiğim dāder seni

Ahmed Rāḫım Efendi Ḥazretlerinin mecmū'asıdır.

[Nazım]

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

Yā Rabbi murādım saña zāhir mi degildir

Ya Ḥazretin ol virgüye ḫādir mi degildir

Māni' mi var iḫsānını te'hīre sebep

Yohsa saña feryād-ı mü'e□□ir mi degildir

1b **Gazel [Murabba']**

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Pādişāhlar pādişāhı sulţanlar sulţānısıñ

Dört kitābdan fedvā virüp derdimiñ dermānısıñ

Kesmezem ümīdim senden zīrā kerem-kānısıñ

Yedi iklim dört kūşenin kısmetin viren 'azīz

- 2 Yer yok iken gök yok iken dünyāda duran 'azīz

Altı deryā üstü dünyā devr idüp giden 'azīz

Yedi deryāyı kıparup kımadın sūzen 'azīz

İnsānıñ kıalbi içinde sırrını bilen 'azīz

- 3 Bugün dünyā yāriñ āhrette ulı dīvān kıurulup

Biñ bir ayak bir olunca cümle 'ālem diz çöküp

İsrāfil şūrı çalınca cümle mevtā dirilüp

Der 'ömrüñ günāhım çok bu yüce niżām 'azīz

2a

Ġazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1   Ĥasreṭā irmez elim Şol yāre bilmem neyleyim

       Dimezem ḥālimi ol dil-dāra bilmem neyleyim

- 2   Bir baṇa yāriṇ cefāsı bir baṇa ḥalkıṇ dili

       Ara yerde ḳalmıŐam āvāre bilmem neyleyem

- 3   Yüregim biṇ pāredir her pāreder biṇ yāre var

       Yāreden biṇ ḳan aḳar her ḳana bilmem neyleyim

- 4   Ĥastayım benzim Őarardı gizlü rāzım oldı fāŐ

       Bir devāsız derde düşdüm çāre bilmem neyleyim

- 5   **Ḳayġsuz Abdālım** kendi ḥālim söylerim

       Yār ile yār olmuşam aġyāra bilmem neyleyim

Gazel ²¹

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Zāt-ı Hâkda maḥrem-i 'irfān olan aḥlar bizi
'ilm-i sırda baḥr-i bī-pāyān olan aḥlar bizi

- 2 Bu fenā gül-zārına ṭālib olanlar aḥlamaz
Vech-i bāḳī ḥüsnüñe ḥayrān olan aḥlar bizi

- 3 Biz şol abdālız bıraḳdık egnimizden şālımız
Varlığından şoyunup 'uryān olan aḥlar bizi

- 4 Ḳahrı luṭfı şey'i vāḥid bilmeyen çekdi 'azāb
Ol 'azābdan ḳurtulup sultān olan aḥlar bizi

- 5 'Ārifñ her bir sözini tuymaḡa insān gerek
Bu cihānda şanmañız ḥayvān olan aḥlar bizi

---

²¹ Tatçı, M. (2014). *Niyazi Mısri Divanı*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-956, Ankara, s.153.

- 6 Ey Niyāzī kaçremiz deryāya Őaldık biz bugün
Kaçre nice anlasuğ ‘ummān olan anlar bizi

Kıı’a

Fā’ilātūn Fā’ilātūn Fā’ilātūn Fā’ilūn

- 1 Öldürürsüğ ğam degil ammā mürüvvet yok mıdır
PādiŐāhim cevriçe ğadd u nihāyet yok mıdır
- 2 Dünyāda tā böyle cevr itmek düşer mi Őānięa
Ey ciğānda rağmı yok kāfir kıyāmet yok mıdır

Kıı’a

Mef’ulū Mefā’lū Mefā’lū Fe’ulūn

- 1 Bir ğonca-femiğ yāresi vardır ciğerimde
ĀteŐ dökilürse yeri vardır āh-ı serimde
- 2 Taķdıre neden çāre bulunmaz

[Āh] bu da varmış kaderimde²²

Kıt'a

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Dil hānesi yandı bu şeb āh-ı seherimde
Rüz-ı siyehi çıkdı semāvāta serimde
- 2 Ey gamzesi hūn-riz amān öldüm elinden
Çek hanceriñ Allāh seversen çigerimden

Beyt

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Yārimiz dil-dārimiz ey māḥrem-i esrārimiz
Çün bizi vīrāne itdiñ gülsün ol mi'mārimiz

2b

Şarkı

Mef'ülü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Dil virdim o gül-ğonce- i zāra
Yağdım yine [ben] kendimi nāra

---

²² Kıt'anın bu beyiti “Mef'ülü Mefā'ilü Fe'ülün” kalıbıdır.

Lāyık degilim gerçi o yāre

Göz gördi gönül sevdi ne çāre

2 Ol kāküle biñ cān fedādır

Haṭmı ھےle bir başka şafādır

‘Uşşākına ammā ki belādır

Eydan

3 Şerh eyleyemem kimseye hālim

Yok şabra dağı gayrı mecālim

Sevdim günāhım ne a zālim

Eydan

4 Ma‘zūr tıttup şāh-ı levendim

Bāhir kılını ‘afv eyle efendim

Elden ne gelür serv-i bülendim

Göz gördi gönül sevdi ne çāre

Beyt

Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün

- 1 Baña bir bŭse va'd itdiñ leb-i la'liñ kefil itdiñ
Eger luţfunla virmezsen alurum ben kefilinden

Beyt

Mefā'īlŭn Mefā'īlŭn Mefā'īlŭn Mefā'īlŭn

- 1 Seħerde bŭlbŭli gŭrdŭm dili ağzında la'l olmuş
Meger yārinten ayrılmış ciħān başına dār olmuş

Kıţ'a-i Maħmŭd Beg

Mef'ŭlŭ Mefā'īlŭ Mefā'īlŭ Fe'ŭlŭn

- 1 Mest oldı gŭnjŭl sākī-i meyħāneye dŭndi
Sŭzān olup āteşlere pervāneye dŭndi
- 2 Ruħsār-ı 'arak-rengine bir kez nazār itdi
Dīvāne dilim reşk-ile peymāneye dŭndi

Kıţ'a

Mef'ŭlŭ Mefā'īlŭ Mefā'īlŭ Fe'ŭlŭn

- 1 Yārdan çekdigimi bir ben bilirim bir Allāh

*Lā havle velā kuvvete illā bi'llāh*²³

2 Kim giriftār itdi seni bu hāle söyle ey māh

Lā havle velā kuvvete illā bi'llāh

Gazel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1 'Āşık olan cigerin āteşe dağlar ağlar

Akıdup gözyaşı şu gibi çağlar ağlar

2 Mübtelâdır bu cihân halkı belâ-yı 'aşka

Ĥastalar inler o miĤnet ile sağlar ağlar

3 Yüzi üzre sürinüp şular ağar deryāya

Gözin eflāka diküp derd-ile dağlar ağlar

4 **Ĥaqqı** kulın bülbül olup seĤer inler inler

BiĤ bir ismiyle Ĥaqqı zıkr idüp ağlar ağlar

---

²³ "Kuvvet ve kudret ancak Cenab-ı Allah'tadır."

3a

Ġazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Cevr idersin ħalmaz ey meh yanına dünyā bu ya
Şimdi maġrūr olma ħüsn ü ānına dünyā bu ya
- 2 Dün beni gördün de aġyāra çevirdin rüyını
Bunu virmezdim hele iz'ānına dünyā bu ya
- 3 Dür u mehcūr eylediñ luġfunđan ey āfet-cemāl
Müsta'idken ben seniñ iġsānına dünyā bu ya
- 4 Ger beni öldürmege maġcüb isen sen görmeden
Öldirür emr it begim müjġānına dünyā bu ya
- 5 Nevk-i cevriñ işledi cāna anıñ-çün sevdiğim
Sīnem olmuşdur siper peykānına dünyā bu ya
- 6 Çār u nāçār bendenji bu çarġ-ı bīdār neyleyem
Ķıldı Mecnūn dīde-i mestānına dünyā bu ya

- 7 İtmediñ bu **Maħmūdı** şāyān-ı vaşlıñ vāh vāh
Yazık ey meh-rū yazık ‘irfānıña dünyā bu ya

Dīger

Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Fe’ülün

- 1 Sebeb bu āhıma cevrin hezārān itdiginden
O tır-i bī-emānıñ ile bī-cān itdiginden
- 2 Benim pervāne-āsā yandığım yağıldığım dā’im²⁴
Seniñ ol şem’-i ruħsārıñ firūzān itdiginden
- 3 Perīşān oldığım dūn ey meh-i devrān u sīmīn-ten²⁵
Ṭarayup zūlfüni şāhım perīşān itdiginden
- 4 Bu rütbe neş’e-yāb olmağlığım ey şūh-ı müsteḳnā²⁶
Beni devr müjde-i vaşlıñla ḥandān itdiginden
- 5 Bu āh u nālemizden ger su’āl eylersin ey **Maħmūd**²⁷

²⁴ Vezin bu mısradā “ Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün” şeklindedir.

²⁵ Vezin bu mısradā “ Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün” şeklindedir.

²⁶ Vezin bu mısradā “ Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün” şeklindedir.

²⁷ Vezin bu mısradā “ Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün” şeklindedir.

Uyup aġyāra yāriņ cevri her ān itdiginden

Ġazel-i Dīger

Mef'ūlū Mefā'īlū Mefā'īlū Fe'ūlūn

- 1 Yārim büyüsin baġ nice cānān olacaġdır
İncü gibi diş lebleri mercān olacaġdır
- 2 Zabt itdi cihānı ġum küpü-ile şimdi
şonra giderek dāver-i muzāfāt olacaġdır
- 3 Bu ġüsn-i cihān-süzle zannım o perī-zād
Gitdikçe baġın Yūsuf-ı Ken'an olacaġdır
- 4 řād virdi cihānda didiler yārim iġün ġalk
ġatem gibice řāġib-i iġsān olacaġdır
- 5 Ol āteř-i ruġsāre nazār itdigi anda
Dost-dār felāket-zede pūryān olacaġdır
- 6 Elbetde ser-i kūyın ġül-i bāġ-i iremde

Bülbülleriniñ nâlesin her ân olacağdır

7 Bir gün olur ol cān virilen şūh-ı cihānım
'Uşşāk-ı belā-keşlere pür-cān olacağdır

8 Bayram geliyor h̃āhişi var rāhına yāriñ
Biñ cāñ-ıla 'āşık kulu kurbān olacağdır

9 Sen derdine yan **Maḥmūd** o dildār-ı cihān-bān
Merhem virecek yār-ı mehlikām olacağdır

3b

Dīger

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Nazar itmez o perī dīde-i giryānımıza
Ḥayf olupdur çekilen çile-i merdānımıza

2 Vāh baña āfet-i devrān u ciger-süzüm vāh
İtmediñ zerre nigeḥ nāle vü efgānımıza

3 Yandım ey şūh-ı cihān şem'-i cemāliñle amān

Merhamet eyle n'olursın dil-i sūzānımıza

4 Yāresin çāresini senden umar gönülüm yār

Merhem it sīnedeki rīşe-i peykānımıza

5 Toplayup cümle ehibbāyı bugün vaşlı için

Varalım yalvaralım **Maḥmūd** o cānānımıza

Gazel-i Dīger

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

1 Muntazırdur rāhına cānānı gözler gözlerim

Rūz u şeb ol āfet-i devrānı gözler gözlerim

2 Hūn-ı revān oldu dü-çeşminden metā çağlayan

Şeh-nişīn-veş şimdi şād-revānı gözler gözlerim

3 Yāreler açdıñ derūnumda a kāfir cevri-ile

Şimdicek anıñ için Lokmān'ı gözler gözlerim

4 Derdime hiç kimseden merhem ricā itmey hemān

Senden ey şāh-ı felek dermānı gözler gözlerim

5 Şadr-ı sīnem lāle vü güllerle tezyīn eyledim
Taht-nişīn olmak için sulţānı gözler gözlerim

6 Nār-ı ‘aşkıyla firūzān eylediñ bu gönjlümi
Āteşim teskīn için bārānı gözler gözlerim

7 Rāh-ı yāre **Maḥmūdā** kurbān için koç olmağa
Niyyetim vardur hemān fermānı gözler gözlerim

Ġazel-i Dīger

Me’ūlū Mefā’īlū Mefā’īlū Fe’ūlūn

1 Şarmış yine dil-dādesin ol māh-ı cihānım
Gördüm o mehi kalmadı hīç tāb u tūvānım

2 Kim görse pesend itmez gül-naḥl-i vefāya
Ġāyetle pesend itdi görüp toğrısı cānım

3 Yüz virme o aġyār-ı siyeh-rūya āfetim

Bak hāl-i perişānım ey tāze-civānım

4 N'etdi baņa ol çeşm-i siyeh-rüy-ı pür-enver

Ez-cümle beni yakmada ol rûh-ı revānım

5 Atdı yine müjgānlarıñ ol māh-ı kemān-keş

Öldürme amān bendeñi gel kaşı kemānım

6 Luţf eyle bu **Maĥmūd** saña biñ cānla ħuldur

Artırma benim bülbül-veş āh u efgānım

Ķıţ'a

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Süz-ı dilden bī-ħaberdir şanmañız cānāneyi

Şem'-[veş] ol ārzū ider āteş-i sūzāneyi

2 'Aşĥ odı evvel düşer ma'sūĥa andan 'āşıĥa

Şem'i gör kim yanmayınca yakmadı pervāneyi

4a

Ġazel-i DĠger

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1   Terk-i cevri itdirmege dil-dāre bilmem neylesem
Zülfi sünbül vechi pür-envāre bilmem neylesem

- 2   Ol yezīd aġyāra luḡ idüp de her dem cevri-ile
Cānıma kaşdı eyleyen cān-kāre bilmem neylesem

- 3   Biḡ zaḡm-dār oldı müjġānıḡ elinden gönlüm āh
Nitekim eyā dil-i bī-çāre bilmem neylesem

- 4   Boynuma taḡup kefen gitsem mi pīş-i şāha ben
Kaḡlime fermān iden hünkāre bilmem neylesem

- 5   Bāri sen vir **Maḡmūda** bir tesliye inşāf idüp
Ben şaşırđım bildiġim ol yāre bilmem neylesem

DĠger

Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilūn

- 1   Mi□li yok bir mehe düşdi dil-i zārım nāġāh

Rūyî hūrşîd-i felek kaşları mânende-i mâh

2 Ağlarım rûz u şeb ammâ o meh-i cân-kârı

İtmedi âh u figân derd-i dilimden âgâh

3 ‘Arz-ı hâl itsem o meh-pâreye bir kez o perî

‘Acabâ nâle-i dil-süzüme itmez mi nigâh

4 Şem‘-i ruhsârı ile bir şeb o meh mehtâbda

Yakdı ser-tâbe-ka-dem bu dil-i âvâremi âh

5 **Maḥmūd**ın yâri gibi varmı cihânda böyle

Rūyî hūrşîd-i felek kaşları mânende-i mâh

DİGER

Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün

1 ‘Âşıkın itseñ nigeḥ âzâdına bâ‘is olur

Vaşl-ı yâre belki isti‘dâdına bâ‘is olur

2 Şem‘-i cevriñ hem yaḳar ser-tâ-ka-dem bu ‘âşıkı

Hem şikest-i hâtır-ı pülâdına bâ'is olur

3 Sînemi itsem siper müjgâniña kan dönmege

Hûnrîz-i ğamze-i cellâdına bâ'is olur

4 Āh o ruhsâr-ı 'araķ-nākıñ dil-i vîrânemiñ

'Āķıbet ey mehlîkâ berbâdına bâ'is olur

5 Nâ'ilî eyle Cemâlî pür-ħaṭâ tanzîrimiz

Maħmûdıñ bu nev-ġazel i'râdına bâ'is olur

Dîger

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

1 Dâ'im ayrı bendeni giryende idersin

'Āşık kılına luṭfı 'aceb kânde idersin

2 Luṭf eyle şaķın şem'i cemâliñ ile cânâ

Degme dilim âteş-i süzende idersin

3 Kız gibi reviş 'âşıkâ biñ dürlü süzâniş

Bu halk-ile biñ 'ālemi pür-bende idersin

4 Āgyār o bütün gonca-i ruhsārına degme

'Āşıqları bülbül gibi nālede idersin

5 Tanzīr idecek kaçında merhübeyi **Maḥmūd**

Anıñ gibice nāle [vü] vāh sende idersin

4b

Diger

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Sevdigim ahvālden olsun dirim meşreb bu ya

Servi-veş kaçad mūmiyān olsun dirim meşreb bu ya

2 O şehin-şāh 'āşıka söz söyledikde meşrebim

Lebleri şekker-feşān olsun dirim meşreb bu ya

3 Ruḥları gonca gibi müjgānları çü sīḥ olup

Kaşları māh-ı cihāñ olsun dirim meşreb bu ya

4 Reşkini gördükde servi pāy-māl olsun anıñ

Ḳaddi mevzūn nev-civān olsun dirim meşreb bu ya

- 5 Yanasunda bir güle kār u işi bu **Maḥmūd**ıñ
Dā'imā āh u figān olsun dirim meşreb bu ya

Dīger

Me'ūlū Mefā'īlū Mefā'īlū Fe'ūlūn

- 1 Bend oldı gönül yāre ne dirlerse disünler
Sīnem daḡı pūr-yara ne dirlerse disünler
- 2 Efgānıma o şūh nigeḡ itse de bir kez
Benden uzaḡ āgyāre ne dirlerse disünler
- 3 Olsun da revān pāyiḡe cānānıḡ o çeşm
Bu dīde-i ser-şāre ne dirlerse disünler
- 4 Loḡmān daḡı bilmez diliḡ çāresini hīç
Yoḡ derdime bir çāre ne dirlerse disünler
- 5 Sevdi seveli gönülüm o māh-veşi **Maḥmūd**

Yetmedi nigeḥ-pāre ne dilerse disünler

Dīger

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Çünki yokdur bedre-i 'aşḳ içre hicrānıñ seniñ
Ey göñül bilmem niçündür āh-ı cān-gāhıñ seniñ
- 2 Zülfi sevdāsıyla ey dil ḥayli püryān itmişñ
Post-nişīn ol aldırır ğayrı bu siyāhıñ seniñ
- 3 Gülistānda bülbüle ol ğonca-i ruḥsār için
Bir hevādır itdigin āh-ı seḥer-gāhıñ seniñ
- 4 Min yeḥūd ğüfem dilā her şubḥ u dem n'oldu saña
Çarḫı ğüm ğüm ğümledir bu nāle vü āhıñ seniñ
- 5 Çok ğünāḥkārım deyü çekme te'essüf **Maḥmūdā**
'Afv ider her cürmini mā'būd-ı billāhıñ seniñ

Beyt

Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

- 1 Ol mihr-i felek-sāya varup hālimi yandım
Didim a cānım hālime baķ cāndan uşandım

5a

Dīger

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Ebruvān māh-ı cihān-bān seni buldum ancaķ
Ruĥları mihr-i dıraĥşān seni buldum ancaķ
- 2 Aradım ser-te-ser iķlīm-i cihānı cānā
Mülk-i dil semtine sultān seni buldum ancaķ
- 3 Bend olup zülfine gönlüm saņa oldu bende
Dile enseb şeh-i ĥübān seni buldum ancaķ
- 4 Dilberā ĥayli perī-rūya meyil itdim lebiņ
Ser-firāz-ı perī rüyān seni buldum ancaķ
- 5 Cüst u cū eyledim ammā gül-i bāĥ-ı İremi
Nev-resīde gül-i ĥandān seni buldum ancaķ

- 6 Şadr-ı sīnemde tehī kalmış-ıdı efser-i cān
Aña şāyeste vü şāyān seni buldum ancak
- 7 **Maḥmūd**ın ṭab'ına ğayetle muvāfık ey meh
Sevecek nāzınca cānān seni buldum ancak

Dīger

Me'ūlū Me'ā'īlū Me'ā'īlū Fe'ūlūn

- 1 Cevr ü sitemi çekmeden artık ben uşandım
Vardım o mehe ḥāli-i dil-i zārımı yandım
- 2 Bī- tāb u mecāl oldu benim ben daḥı öldüm
Açdım başımı pīş-i şehin-şāha ṭayandım
- 3 Meyl itmedin ol ruḥ-ı hoş-būyırına gönülüm
Ben ol mehi bir mihr-i vefā şaḥibi şandım
- 4 Meclisde içüp bir iki mey dün gice eyvāh
Serhoşluk ile āh çeküp nāmını andım

- 5 Kār itdi bu cāna sitemi ol mehiñ artıñ
Vardım o mehe ħal-i dil-i zārımı yandım

Dīger

Meʿūlū Meʿāʿilū Meʿāʿilū Feʿūlūn

- 1 Cānā ‘acebā ŧehr-i vefādan mı gelürsin
Yoħsa yine taʿlīm-i cefādan mı gelürsin
- 2 Bir būseye medyūn idiñ üftāde-i zāre
Eyā virüp ol dīni edādan mı gelürsin
- 3 Teŧrīfini dün bezme iŧtdik de didim ki
Ey mihr-i cihān zevķ ü ŧafādan mı gelürsin
- 4 Bu ħāl-i ‘azab-nāk nedir sende ey āfet
Yoħsa dil-i ‘uŧŧāķı ezādanmı gelürsin
- 5 **Maħmūd** reh-i cānāna giden ŧād olıyor hep

Şād olduŋ ‘aceb sende o cādan mı gelürsin

Ġazel-i Dīger

Meʿūlü Meʿāʿilü Meʿāʿilü Feʿūlün

- 1 İtdi yine bir āh bu gön̄lüm kederimdem
Tutıŋdı felek bu benim āh-ı ŋererimden
- 2 Ol tūṯi-i hoŋ-gūyı alup āḥir elimden
Ayırdı beni çarḥ-ı denī bāl u perimden
- 3 Eyā kime derd ü elem söylesem eyvāh
Āgāh degül kimse benim derd-i serimden
- 4 İtdik de hutūr-ı ḥāṯıra ol gonca-i zībā
Hep çekdigim āh çıkar tā cigerimden
- 5 **Maḥmūd** hele baḋ [.....] gibi encām
Dūr etti beni [.....] gonca-terimden

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Beste oldu urre-i dil-dāre gönlüm neyleyim
 Bende kıldı zülfüne bī-çāre gönlüm neyleyim
 Hem dağı ser-tā-ķadem şad-pāre gönlüm neyleyim
 Evvelā dirken ben ol āvāre gönlüm neyleyim
 Şimdi bir derd oldu ben nā-çāre gönlüm neyleyem
- 2 Sīneme seng-i cefā ḥübāndan gelmekde līk
 Gönlüme şad dağ u rīş ol cāndan gelmekde līk
 Dā'im endūh u keder devrāndan gelmekde līk
 Cānıma tīr-i sitem cānāndan gelmekde līk
 Hep aña oldu siper şad-pāre gönlüm neyleyim
- 3 Yok emān ālāmdan hiç zerre ārām itmege
 Hem dağı ḥāl-i dili taķrīre iķdām itmege
 Sen sebepsin ki bendeni bu rütbe sersām itmege
 Derdden ārām yok vaşfı-ı dil-ārām itmege

²⁸ Şair bu tahmisi Esrar Dede'ye nazire yazmıştır.
 HORATA, O. (2019). Esrār Dede Divānı, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/64058,esrar-dede-divanipdf.pdf?0>, G.173, s.294.

'Aşk dirler düşdi bir efkâra gönülüm neyleyim

- 4 Hâyli demdir ki dili ruhsâr-ı cânâ yakmayup
Ebrû-yı dîde-i giryân dahı hîç akmayup
Sonraki cevr ü cefâyı dilber aybıñ kımayup
Cilve-i pîşinden fikr-i pesîne bakmayup
Düşdi gitti ol büt-i 'ayyâra gönülüm neyleyim

- 5 Görmedi aşlâ o mehdên zerrece luţf u vefâ
Mihneti kendüye itdi bu dilim zevk u şafâ
Neyleyim bilmem 'aceb bu gönlüme ben **Maĥmûdâ**
Ben taleb-kâr-ı vefâ ol ise hoşnûd-ı cefâ
Uymadı bir vech-ile **Esrâra** gönülüm neyleyim

Gazel-i Dîger

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Seniñ ben ĥusrevân oldıñ bilmezdim öğrendim
Şeh-i zî- 'adl ü zî-şân oldıñ bilmezdim öğrendim
- 2 Bu zaĥm-ı sîne-i sad-çâke vaşlıñ merhem olduĥda

Vişāliñ derde dermān oldığıñ bilmezdim öğrendim

3 Gice bī-hāb imiş āh u fiğān u nāle eylermiş

O mehi bir mihre hayrān oldığıñ bilmezdim öğrendim

4 Dilim bend-i esīr-i kākülünj olduğda ey meh-rū

Nedir bu āh u efgān oldığıñ bilmezdim öğrendim

5 İdüp luṭf u müjde **Maḥmūda** meclisde dün ol şāh

Şeh-i zī ‘adl ü zī-şān oldığıñ bilmezdim öğrendim

Dīger

Meʿūlū Mefāʿilū Mefāʿilū Feʿūlūn

1 Mesken idecek dār-ı şifā buldı bu göñlüm

Pür-sille ceyeşān u cünūd oldı bu göñlüm

2 Ser-tīz-i müjeñden dökilen ḥūn-ı cigerler

Mānende-i peymāne yine ṭoldı bu göñlüm

- 3 Pervāne midir yoḥsa semender midir eyā
Āteşleri cāy itdi ‘aceb n’oldı bu göñlüm
- 4 Ol bād-ı firāk ruḥ-i cānāne ile āḥir
Hemçü varak-ı zerd-i şecer şoldı bu göñlüm
- 5 Ser-beste olup kayd-ı ser-i zülfine yāriḡ
Pür-sille ceyeşān u cünūd oldı bu göñlüm

6a

Dīger

Fe’ilātün Fe’ilātün Fe’ilātün Fe’ilün

- 1 Varayım ‘arz ideyim ḡālimi cānāna bu şeb
Boyayım dāmenini eşk-ile ol ḡana bu şeb
- 2 Tır-i pür-tāb-ı nigāhı ile üftādeleri
Öldürüp ol meh-i tābende kıyar cāna bu şeb
- 3 Şem’-i ruḡsār-ı kamer varına yaḡdım serimi
Reşk ider ḡāl-i perişānımı pervāne bu şeb

- 4 Dest-i cevrenden o kâfir-meniş-i bîdâdın
‘Arz-ı hâl eyleyeyim bu Yūsuf-ı Ken‘āna bu şeb
- 5 Deşt-i hūlyāda görüp kıddini ol gül-būnuñ
Boş yere hemçü şabā bilmişim her yana bu şeb
- 6 O perî-zād u melek-meşreb ü hūrî-ţal‘at
Rü‘yet itmege nigāh eyliyor insāna bu şeb
- 7 Şeş-per-i gamzelerin sīnemi şad-çāk itdi
Kangı Loqmāna gidem yārama dermān bu şeb
- 8 Sīh-ı cevrende dil-i zārım ve hazīnim āhır
Dönüyor sūziş-i hasret ile bir yana bu şeb
- 9 Gördüm ağıār ile dil-dārı gezerken nāgeh
Nāy-ı hānende gibi başlarım efgāna bu şeb
- 10 Zūlf-i zencīrine dil-beste olan ‘āşıklar
Sū-be-sū gezmede mānende-i dīvāne bu şeb

- 11 Dest-beste olarak **Maḥmūd**-ı bī-çāre ile
Bu Rızā cigeriniz muntazır iḥsāna bu şeb

Muḥammes

Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilūn

- 1 Bilmezem n'oldı saḡa ey dil-i dīvāne bu şeb
Sende mi yandıḡ 'aceb nāre çü pervāne bu şeb
Ger ġarīḡ olduḡ ise ḡulzüm-ı hicrāna bu şeb
Evvelā derd ü ġamıḡ söyle de yārāna bu şeb
Sonra bülbülle bedā' eyle şu efgāna bu şeb

- 2 Ḳayd idinme elem-i çarḡ-ı cefā-āşarı
Şav başından hele şu ġā'ile-i aġyārı
Bī-nidā baş-ı makāl eyle a şeydā bāri

Eydan

- 3 Bilmeyüp olduḡıḡ insān-ı cihāniḡ fāsıḡ
Kendi aḡlınca şanur cümle yār-ı şādıḡ
Gel-i bī-çāre ölsünde daḡı ger 'āşıḡ

Eydan

- 4 Mā'nī-i nuşh durur vara ol ey dil-i āgeh
Ursada seng-i sitemle seni cānā geh geh
Sūziş-i derde de dūçār olursan nāgeh

Eydan

- 5 **Maḥmūdā** esdi yine bād-ı nesīm-i ğayret
Āteş-i bāğa a dil itmiyor ol meh şefkat
Sūz-ı ḥasretten eger bulduŋ ise bir lezzet

Eydan

6b

Şarkı

Müstef'ilün Müstef'ilün

- 1 Netdim saña ey mehlikā
Cevr eyliyorsun sen baña
İtmem ben ammā iştiqā
Bi'llāh yandım ben buña

2 Cürmüm nedir ey meh-cebîn

Didende ol şâh-ı zemîn

Rûyını döndürdi hemîn

Eydan

3 Bilmem nedendir böyle iş

Hakkımda ol 'ar'ar-reviş

Pek bî-hakîkatdir dimiş

Eydan

4 Cevriyle ey şüh şenim

Câh-ı sitemdir meskenim

Eyâ nedir cürmüm benim

Eydan

5 Duydum o şüh-ı nev-edâ

Agyâre eylermiş vefâ

Vâh **Maḥmūdâ** vâh **Maḥmūdâ**

Bi'llâh yandım ben buña

Ġazel

Mefā ʾlūn Mefā ʾlūn Mefā ʾlūn Mefā ʾlūn

- 1 Bırakdın genc-i ʃasretde baņa raħm itmediņ cānā
‘Aceb ʃayretde ʃalmıřdır dil-i āvāre vā ʃayfā
- 2 Saņa ‘arz-ı niyāz eyler idim ey āfet-i devrān
Beni cāndan uřandırdı bütūn [bu] nāz u istiġnā
- 3 Nigāh-ı nāz ile eyvāh beni sevdāya uġratdın
Ĥarāmī gözleriņ her demde eyler şabrımı yaġma
- 4 Yaķarsıņ nār-ı hicrāna dem-ā-dem bu dil-i zārı
Senin müřtāķıņ oldumsa günāhkār olmadım eyā
- 5 Viřālin vā’d idüp řonra niķūn Ĥalf eylediņ bilmem
Bu Ĥāl üzre dil-i zārım saņa eglencedir ġūyā
- 6 Beni terk eylediņ gitdiņ uyup āġyār-ı ġaddāra
Bugūn ben bezm-i firķatde ġamıņla aġlarım tenĤā

7 Hālāş olmak ne mümkündür dil-i āvāre zülfinden

Rızā biñ cān ile cānān saña ūftādedir hālā

Gazel²⁹

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Süzme çeşmiñ gelmesün müjgān müjgān üstüne

Urma zaħmiñ sīneme peykān peykān üstüne

2 Rīze-i elmās eker her açdıđı dāğa³⁰ o şūħ

Luţfı var olsun ider iħsān iħsān üstüne

3 Yārdan meħcūr iken düşdük diyār-ı ğurbete

Dehri gösterdi bize hicrān hicrān üstüne

4 Dilde ğam var şimdilik sen gelme luţf it ey sürūr³¹

Olamaz bir hānede miħmān miħmān üstüne

---

²⁹ Öztekin, Ö.(1997). *Râsih Divânı (İnceleme-Tenkitli Metin- Özel Adlar Dizini)*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, s.325.

³⁰ Bu kelime eserde “zaħm” olarak kayıtlıdır.

³¹ Bu mısra şairin divanında “*Dilde ğam var şimdilik luţf eyle gelme ey sürūr*” olarak kayıtlıdır.

- 5 Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler hakkına
Eylemişler **Rāsihe** bühtān bühtān üstüne

Kıṭ'a

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Başıımı derde düşürdüm nāgehān gavgāya ben
Gönlümi virdim hevā-yı 'aşq-ile sevdāya ben
- 2 Bir perī ruhsārın oldum mübtelāsı ansızın
Oldum ol Mecnūn gibi birden saç-ı Leylāya ben

Kıṭ'a

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Dünyālar turduḡca var ol sevdiğim
Cümle taḡrīr eyledim hep bildiğim
- 2 Rūz u şeb itmekdeyim āh u fiḡān
Emr ü fermān sen şehinḡdir ey cūvān

7a

Mütezād³²

Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

Mef'ülü Fe'ülün

- 1 H̄asretle bu ŧeb gāh uyudum gāh uyandım
Hep ol mehi andım
- 2 Eglence idüp h̄āb u hayālin oyalandım
Tā ŧubha tayandım
- 3 K̄an aġladım içdikçe mey-i bezm-i firāk
Bī-minnet-i sākī
- 4 Peymāne gibi gāh t̄olup gāh boşaldım
Her renge boyandım
- 5 Virdim bu gice ŧem' ile pervāneyi hayret
Pür-sūziŧ-i h̄asret

---

³² *Divān-ı Pertev*, (1837).

<https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/990/197307870.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, s.99.

- 6 Yanup yakılup gāh ʔurup gāh ʔolandım
Āteşlere yandım
- 7 Derd-i elemin ʔekmege yok tāb u tūvānım
Ey rūḥ-ı revānım
- 8 Dil virdim ise ben seni inşāf ide şandım
Cānımdan uşandım
- 9 Naḳdīne-i cān-ı elde gezüp dehri ʔolaşdıım
Çok şūḥa şataşdıım
- 10 **Pertev** dil-i bī-çāreye bir çāre arandım
Biḡ derd ʔazandım

Gazel

Mef'ūlū Mefā'īlū Mefā'īlū Fe'ūlūn

- 1 Dil āteş-i hicrān ile yanıkdır efendim
Şeb-tā-seḥer 'āşkıñla uyanıkdır efendim

- 2 Da'vā-yı maḥabbet bu eşk ile şöḥbetde
Huccetli iki şāhid-i şādıkdır efendim
- 3 Her āh ki sīnemde olur 'āric-i eflāk
Yok dīgerini şevḳ-ile sābıkdır efendim
- 4 Lāl olsa daḥı ḥasret-i ḥüsnünle zebānım
Her mūy-ı tenim 'āşkıñı nātıkdır efendim
- 5 Hicreniñle helāk olmağı lāyık mı görürsün
Bu bende-i miskīne yazıkdır efendim

Gazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 'Āşıkım ey şāh-ı 'ālem ben sana çoḳdan beri
Bend-i zencīr olmuşum ey dil-rübā çoḳdan beri
- 2 Tā ezelden düşdüm 'āşkıñ nārına ben neyleyim
Eksik olmadı serimden bu belā çoḳdan beri

3 Öyle bî-çârem ki derdim gūş iden hayret ider
Baña dermân itmediñ ey bî-vefâ çokdan beri

4 H̄āheriñ mi saña öğretti bu tarzı ey güzel
Yağdı yandırdı beni nāz u edā çokdan beri

5 Cevheriñ yād ile cānā kııl kerem ‘uşşākıña
Gitdi elden Şabrī-yi zār ihtivā çokdan beri

7b

Gazel³³

Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilün

1 ‘Āşıkā ta’n itmek olmaz mübtelâdır neylesün
Ādeme mihr ü muḥabbet bir belâdır neylesün

2 Göñli dilberden kesilmezse ‘aceb mi ‘āşıkıñ
Ġamzesiyle tā ezelden āşinâdır neylesün

3 N’ola ta’yīn itse zabṭ-ı mülk-i ḥüsni ğamzeye
Zülûf bir āşüfte-i serv-i hevâdır neylesün

---

³³ Akkuş, M. (2018). *Nef’i Divânı*. <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57741,nefi-divanipdf.pdf?0>. G.104, (Erişim Tarihi: 13.01.2021).

- 4 Zülfüne alsa periřān eylemezdi dilleriñ
Anı da taħrīk iden bād-ı hevādır³⁴ neylesün
- 5 N'ola olsa mazħarı ħāl-i dil-i 'uşşağdan
Sīnesi āyīne-i 'ālem-nümādır neylesün
- 6 Olmasa **Nefī** n'ola dil-beste zülf-i dilbere
Ṭab'-ı řūħı dāma düşmez bir hümādır neylesün

Ġazel³⁵

Mef'ülü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ülün

- 1 Ey ğonca-dehen nāz-ile ğüftāra mı geldün
Dem-beste idüp bülbülü ğül-zāra mı geldün
- 2 Ey çeşm-i siyeh sen daħı mestāne revişle
Zāğ virmege ol ğamze-i ğaddāra mı geldün

³⁴ Bu kelime “*sabā*” olarak kayıtlıdır.

³⁵ Arslan, M. (2018). *Bursali İffet Dīvānı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/59882,bursali-iffet-divanipdf.pdf?0>. S.54, G.64, (Erişim Tarihi: 13.01.2021).

- 3 Hārut-ı ḥayālîñ düşeli çāh-ı derūna
Dilden ‘acebā dāde-i bī-zāra mı geldün
- 4 Luḫf eylemege meslīs-i ‘uşşāka mı yoḫsa
Ta‘līm-i cefā itmege aḡyāra mı geldün
- 5 Bu semt-i dil-ārā-yı refiḫdir hele ‘İffet
Bülbül gibi gülşen-i eş‘āra mı geldün

Gazel ³⁶

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

- 1 Māh-veş mihr-i ruḫuñ şevḫine yandım bu gice
Şu‘le-i efrüz olarak çarḫı ıolaştım bu gice
- 2 Çeşm-i sevdā-zedeye eşkim olup mihr³⁷ ü şafaḫ
Rengine şām-ı ḡamıñ ben de boyandım bu gice
- 3 Māh-tāb eyledim āyīne-i baḫt-ı siyehi
Tıḡ-ı ḫābında ḡamzeñ-veş uyandım bu gice

³⁶ Okçu, N.(?). *Şeyh Galib Dīvānı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10654,metinpdf.pdf?0>. G.284

³⁷ Bu kelime şairin divanında “hün” olarak yer almaktadır.

4 Bām-gāh-ı felekde çıktı sütün-ı āhım
Hāşm-ı çarhıñ dişine hayli tayandım bu gice

5 Şeb-i tār u ğam zülfi ser-i sevdā **Ġālib**
Hāl-i mecnūn [siyeh]-rūzı çok andım bu gice³⁸

Beyt

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Çün huşul-ı devlet-i vaşlıñ muhāl oldı baña
Göz ucu birle uzaqñan merhabā olsun saña

8a **Muhammes** ³⁹

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1 Dilerim bir güzelin derdine dūçār olasın
Düşesin bir çemenin kaydına ber-dār olasın
Derd-i hecriñ⁴⁰ ile dīden gibi bīmār olasın

³⁸ Bu beyit şairin divanında “Şeb-i tār ü ser-i zülfi ğam-ı sevdā Ġalib / Hāl-i mecnūn siyeh-rūzı çok andım bu gece” olarak kayıtlıdır.

³⁹ Admış, A., *Ākif Divānı (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin)*, (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007, s.313, M.19.

⁴⁰ Bu kelime şairin divanında “hicri” olarak kayıtlıdır.

Sen de bir seg⁴¹ gibi ğaddāra giriftār olasın

İtdiğin gibi beni vālih ü zār olasın

2 A cefā-pīşe vefā yokmı kitabıñda seniñ

‘Āşık öldürme midir kâ’ide bābında seniñ

Yohsa sevdā-zedelerin⁴² yok mı hisābın⁴³ seniñ

Eydan

3 Dağı olur mı a dinsiz bu kadar cevri ezā

‘Āşık oldumsa günāh itmedim ey şūh saña

İnkisār eylemem ammā dilerim ki cānā

Eydan

4 ‘Ākif ölmekle ‘aceb saña şihhat mi gelür

Yohsa üftādeliginden saña zahmet⁴⁴ mi gelür

Söyle cānā bu cefā cismine rāhat mı gelür

Sende bir seg⁴⁵ gibi ğaddāre giriftār olasın

---

⁴¹ Bu kelime şairin divanında “*sen*” olarak kayıtlıdır.

⁴² Bu kelime şairin divanında “*ser-dādelerin*” olarak kayıtlıdır.

⁴³ Bu kelime şairin divanında “*hesābında*” olarak kayıtlıdır.

⁴⁴ Bu kelime şairin divanında “*rif’at*” olarak kayıtlıdır.

⁴⁵ Bu kelime şairin divanında “*sen*” olarak kayıtlıdır.

İtdiğiğ gibi beni vālih ü zār olasın

Ėazel

Mef'ūlū Mefā'īlū Mefā'īlū Fe'ūlūn

- 1 Dil firķāt-i sūzānıđ ile nice boyansun
Pervāne gibi řu'le-i fānūsı ŗolansun
- 2 'Uřřāk-ı perākendelerin řām u seher tā
Ol hūb cemāliđ ile uyħudan uyansun
- 3 Lāyık mı begim kūlfetine řoħbet-i bed-ħūy
Bir vech-ile medħiđ ideyim 'ālem inansun
- 4 Ađyāre fedā eyleme bu peykānı cānā
İtdiği nedir söyle de bilsün utansun
- 5 Bir başka tebessüm ile nev-cilveler oldı
ŦūŦi ėulına böyle edā dehāne yansun

8b

Ġazel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Yāre biz vuşlatı meclisde bu şeb çıtladık
Cām-ı h̄āb içre hele zevk-i vişāle yandık
- 2 Baġteten beste olup zülf-i siyeh-fāma 'aceb
K̄ara sevdālara eyvāh dili uğratdık
- 3 Çeşm-i seh̄hārını andıkda o āfet-rūyın
Ebrūlar dökerek dīdemizi ışlatdık
- 4 Ser-i kūyuñda telāş-ı heves-i vaşlı ile
O büt-ı ğonce-femiñ dürlü belāya çatdık
- 5 **Maḥmūdā** Rāzī-i dānāyı idince tanzīr
Kāġıd ū kilki o dem āteş ü kāne atdık

Kıṭ'a

Mef'ülü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ülün

- 1 K̄urbāniñ olayım ğamze bir kez nazār eyle

Öldürdi teğāfūl bizi def'-i keder eyle

2 Hicrān elemi al sitemi cānıma kār itti yāriņ

Ey bād-ı şabā hāl-i dilimden hāzer eyle

Kıt'a

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Bāğ-ı hüsnüñ göncesinden 'andelīb-i nā-tüvān

Derd ü dilden hecrin ile rüz u şeb eyler fiğān

2 Her ne dürlü arz idersem hālimi cānānıma

Merħamet kılmaz o kāfir mācerāyı bī-emān

Kıt'a

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

1 Pervāne gibi 'āşkıñ ile şu'lede yansam

Ur hañçerini sīneme al kına boyansam

2 Şems-i sipihrin zülf-i siyeh-kārına döndüm

Raħmıñ yok ise söylede Mevlāya tayansam

Kıṭ'a

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Bilmezem ol cevri çok dil-dāra mı yalvarayım
Yohsa anḡa yār olan aḡyāra mı yalvarayım
- 2 Gerçi cevrenden kaçup aḡyāra minnet itmezem
Gül ṭururken göz göre ben ḡāra mı yalvarayım

Nazire-i Nācī

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Sīnemi pūr-ḡūn iden ḡūn-ḡāra mı yalvarayım
Yohsa ḡūznüm artıran efkāre mi yalvarayım
- 2 Dilde yāram gerçi biḡ bir itseler ḡayd itmezem
Ḥaḡḡ ṭururken ol rezil bed-kāra mı yalvarayım

Kıṭ'a

Me'ūlū Me'ā'īlū Me'ā'īlū Fe'ūlūn

1 Ey kân-ı kerem luğf-ı 'ināyet ne zamāndır

Bî-çārelerin ħāline şefkāt ne zamāndır

2 Gelmez mi 'aceb ħātırā devletlü efendim

Bāhir kılına mev'īd-i 'ināyet ne zamāndır

9a

Muğammes

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

1 Derd-i ğamdan münseliğ sürūr ü ħandān olamam

Bu ne ħikmetdir ki yā Rab fehm-i işyān olamam

Tā seher-i şubħa degin ħālī-i efgān olamam

Bunca encām-ı meşakķat lutfā şāyān olamam

O sebep ez-raħm-ı māder-i ..... şādān olamam

2 Ey felek nārınla her dem ben ki püryān olayım

Yüregim ħūn eyleyüp çün sīne-pür-ķan olayım

Terk idüp esbāb-ı 'āri işte 'uryān olayım

Eydan

3 Biğ perişān oldı ħālim ķıl teraħħum sen baņa

Gerçi zāhir neş'e-yābım bāḫnım sor sen baḫa

Rūz u şeb kārım hüzündür eyle inşāf sen baḫa

Eyḫan

4 Gerçi sa'yım vuşlat iken hüzne taḫrīb eylediḫ

Neyleyim cānānımı aḫyāra tensīb eylediḫ

Ḫahbe zālīm iftiḫār it işte taḫrīb eylediḫ

Eyḫan

5 Ey perī baḫrım yaḫan zūlfünle hem göz neyleyim

Nāciyā der dil seniḫ açıldı ol göz neyleyim

Ḫāne-yi gönlümdede yaram oldu göz göz neyleyim

Eyḫan

Ġazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Çeşm yaşım ḫana tebdīl şübhesiz iden firāk

Kibrimi biḫ parça itti zūlf-i dil-berden firāk

2 Böyle ḫüzni mevte teşbīh eylemek cā'iz degil

Ehl-i erbābı bilür ki pek şedīd mevttten firāk

3 Hāzret-i Ya'kūb degil mi bir 'azīm baña iden
Gör nasıl hüzni şedīdmiş hüsni Yūsufdan firāk

4 Olmasaydı yanyanayı faşıl iden kelb rāķib
Men'ı mümkün hıç degildi cānı cānāndan firāk

5 Nāciyā Hakkı tefekkür eyleyüp şabr eyle gel
Çāre yok emri İlähī hubb-ı yārāndan firāk

9b

Ġazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Fürkātın derdi nigārā bağrımı kan eyledi
Rüzigār oldı muhālif vaşla hicrān eyledi

2 Cānımı ya'nī vişāliñ benden ayırdı felek
Gel bu cānsuz 'āşığı gör kim ne bī-cān eyledi

3 Bağrımın çanıñ gözimden aķıdur her dem ğamın

Ey Şanem Őevkn beni gr kim ne giryn eyledi

4 DerdimiŒ dermnını fazlından Allh eyle[ye]

Her devsız derde n oldur ki dermn eyledi

5 Senden ayrı dŒdigim taŒdr imiŒ benden degil

HaŒdır ey cn her ne kim tŒdr  yezdn eyledi

6 Sırta ‘ŒkıŒ genc imiŒ anıŒ yeri vrnedr

YaŒdı ‘ŒkıŒ gŒlmi ol gence vrn eyledi

7 Cnını virdi **Nesm** n ŐaıŒ zincrine

Niçün aŒa meskeni zincr  mekn eyledi

Kıta

F‘iltn F‘iltn F‘iltn F‘ilün

1 Hefte geçmez kyına mihmn iden sensin beni

T ki her Şeb Şubha dek nln iden sensin beni

- 2 Dest-i tedbîr ile cān olsun mı dāmān-ı firāk
Āfitāb-ı hūsnüğe hayrān iden sensin beni

Gazel

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Kālbi firqāt kūşesine koydı hicrān ayrılık
Şāh virüp şeh-bāz iken men kıldı giryān ayrılık
- 2 Yār ile bir dem muḥabbet itmeden ḥasret ḳodıñ
Ok gibi yaydan çıkup yār ḳaldı sūzān ayrılık
- 3 Ey felek 'aks eylediñ ḳoyduñ beni āh ḥasretā
Eylediñ vaşlın zamānında perīşān ayrılık
- 4 Ülfet-i cānāne nā'iliñ beni dūr eyledi
Gezdirir Mecnūn mişāli bāğ bustān ayrılık

5 **Nāmıķā** bu dīdelerinden ĥod Ceyĥūn çağlasun

Cān murġı gitdi elden vāh yārān ayrılık

10a

Ġazel

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

1 Ey melek-sīmā güzel kaşı hilālim Muştafā

Giceler tā şubĥa dek sensin ĥayālim Muştafā

2 Görmeyelden ben seni cānā dil-i Mecnūn-veş

Müşkil olmuşdur seniġ 'aşkıñla ĥālim Muştafā

3 Şübhesiz ķadre irerdim māh yüziñ görsem seniġ

Rūĥları baġ-ı behcet ol serv-i dālim Muştafā

4 Rāh-ı 'aşkıñ üzre cānım virmede merdāneyim

Senden özge yok benim dünyādā mālım Muştafā

5 Bendeñe raĥm eyle bir kez cānım gel yetiş

Çekmege ķalmadı bi'llāh şabr ķarārım Muştafā⁴⁶

---

⁴⁶ Mısranın vezni bozuk.

Ėazel

Fā'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fa'lün

- 1 Düzāh-ı derde düşüp āteşe yandım bu gice
Teşne-dil-dārım 'aceb eşkime kıandım bu gice
- 2 Bir 'aceb vākı'a gördüm saña ta'bīr idemem
Girmedi çeşmime hābdan uyandım bu gice
- 3 Çāk çāk olsalar çıkmaz idi hīç kıanım
Hāzret-i Ya'kūb gibi āl kıana boyandım bu gice
- 4 Nice biñ derd ü belā çekmiş iken devrānda
Tākıatım kıalmadı āh⁴⁷ dayandım bu gice
- 5 **Neş'etin** ğamla helāk olduğunu tıydukıda
Cümle ehl-i dili ağılayup andım bu gice

---

⁴⁷ Bu kelime divanda "vallahı" olarak kayıtlıdır.

Gazel

Fe'ilâtün Fe'ilatün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 1 Vay düşdi bu gönül hanesine nâr-ı firâk
Vâh yakdı cigerim yanesine nâr-ı firâk
- 2 Şakf-ı dilden tutuşup aldı vücūdum katli
E□er itmez yanıyor hānesine nâr-ı firâk
- 3 Bâğ-ı nâz içre o gül ben de dağı bir bülbül idim
Girdi encām-ı hezâr lâlesine nâr-ı firâk
- 4 Bir nice kim ola eşcār-ı bütün merdüm-keş
Dilerim düşesiñ anıñ dāmına nâr-ı firâk
- 5 Bir 'adū kim ola evhām-ı müdām vāşıl kerem
Yağa dūzāğ dağı şammāne (?) seni nâr-ı firâk
- 6 Kūşe-i gānzede beni böyle giryān iden
Girsün dağı kâşānesine nâr-ı firâk

- 7 Rezmîyi yakdı Allâh firâķ vallâh firâķ
'Âķıbet düşdi mi dil hânesine nâr-ı firâķ

10b

Tahmîs

Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilûn

- 1 'Aşķ-ı pinhân idemem nâle vü efgândır bu
Nice âh itmeyeyim firķât-ı cânândır bu
Ağlarım şâm u seher dîde-i giryândır bu
Gerçi şabr it diyemem âteş-i hicrândır bu
Var ise şabrın eger vuşlatdan âsândır bu
- 2 Kendini câh-ı zenâhdâna düşürme ey dil
Görüp âfet gibi dilberleri olma mâ'il
Hâl-i dünyâyı saña anladayım el-hâşıl
Hârını gül gülini hâr görenidir 'âķıl
Zâğ ider bülbülânı başka gülistândır bu
- 3 'Aşķ-ı zârıña bir kerre nazâr ķıl cânâ
Hasret-i rûyın ile âh iderim şubh u mesâ

Neyleyeyim sende de āsār-ı kerem yok kaç'ā

Ben uşanmam gözimüñ nūrı cefādan ammā

Ne kadar olsa cefādan uşanur cāndır bu

4 Nār-ı 'āşkıñ ile efgān iderim ey gül-i ter

Öyle zann eyleme kim itmege feryād u zarar

Dūd-ı āhım benim eflāka çıkar şām u seher

Çarha te'īr iden ey mey saña itmez mi eīer

Hazer it āh dile sīne-i sūzāndır bu

5 Yine Leylāyı kebāb itmede sīh ü muḥabbet

Pek .....eyler nādān iyle 'ayş u 'işret⁴⁸

Ehl-i 'aşk mülkine cān ile eyle ḥıdmet

Merkez-i dā'ire pırde tur ey 'İzzet

Bir gün elbetde döner yā şem'i devrāndır bu

Gazel

Mef'ülü Mefā'ülü Mefā'ülü Fe'ülün

1 Bağrım nice bir āteş-i hicrānına yansun

---

⁴⁸ Okunamayan bölüm silinmiş.

Ṭaş olsa ṭayanmaz buṇa cān nice ṭayansun

2 Kān ağlayayım tā ki şafaḳ kana boyansun

Bir āh ideyim ki biraḳ urup eflāḳı ṭolansun

3 Zārım işiden ḡulgule-i mahşeri ansun

Dūzaḡ ne imiş sūzişimi görsün utansun

4 Ḥasret gicesi niceye dek böyle uzansun

Bu ṭālī'-i ḥābīdeye ne yapsın ki uyansun

5 Dīvāne ḡönlüm tek mi 'irfānına ḳansun

'Ālem beni mestāneye dīvāne ḳo şansun

Ḳıṭ'a⁴⁹

1 Hem-çü nāleler-ile ağlarım her ḡāh āh

Ḡonca-leb meh-pārem aldırdım meded āh

2 Vādī-i hicrāna vardı rāh-ı 'aşḳ eyvāh āh

---

⁴⁹ Her mısranın vezni farklıdır.

El-firāk el-firāk el-firāk el-firāk

11a

Ġazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ey perī bu vālih-i hayrānıma sensin sebep
Hasretiñle şubha dek efgānıma sensin sebep
- 2 Raḥm-ı firkatde eşk-i çeşmimiz Ceyḥūn mişāl
Āhū gözlüm dīde-i giryānıma sensin sebep
- 3 Bir maḥabbet gösterüp feryāda şāldıñ göñlimi
Bülbül-āsā her seḥer nālānıma sensin sebep
- 4 Şu'le-i feryādımızdan kıl hezār murğ-i dil
'Ālem içre āteş-i hicrānıma sensin sebep
- 5 Kālb-i 'āşık cānā **Vāşfiyi** itdiñ ḥarāb
Bir zamān ma'mūr iken vīrānıma sensin sebep

Ġazel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1   Āh gitdikce begim zālīm-i ğaddār olduŋ
      Bī-sebeb 'āşıķa bī-çāre cefākār olduŋ

- 2   Bir zamān zevķ ü şafā eyler iken ey dil-zār
      Düşüp endüh-ı ğama böyle bir efkār olduŋ

- 3   Serserī gezmedesiŋ sende dem-a-dem cānā
      Ġālibā ben gibi bir derde giriftār olduŋ

- 4   Ey gönül 'āksinedir gerdiş-i eyyām-ı beķā
      Luţf ümmīd iden lāyıķ-ı āzād olduŋ

- 5   **Faĥrīyā** dām-ı belādan olamazsın āzād
      O mehiŋ turre-i pür-çīnine berdār olduŋ

Ġazel [Murabba']

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1   Geçdiler mi 'acebā bizleri cānānımıza
      Gelmez oldu ne sebep zülf-i siyāh tānımıza

Nice 'arz eyleyeyim hālîmi sulţānımıza

ĶorĶarım kelb raĶīb girdi bizim Ķanımıza

2 Bilmezem ki neden ol ķeşm-i nigāri göremem

Nerdedir kimler ile bend-i Ķarārı göremem

Ķaç gün oldu ol mih-rū ķehreni yāri göremem

Eyđan

3 Dem-be-dem artırır ol sīnedeki yāremizi

Neyleyem merhem urup bulmadı bir ķāremizi

'ĀĶıbet kesdiler yār ile ķün aramızı

Eyđan

4 Nice dūr eylediler şol meh-i tābāna beni

İtmede böyle cüdā gözleri mestāne beni

Yok mı vāşıl idecek vuşlat-ı yārāna beni

Eyđān

5 **Fevzī**-i merĶametde o temrīne nālān oldum

Görüp şu'le-i ruĶsārına Ķayrān oldum

Gün-be-gün âteş-i 'aşkıyla perîşân oldum

Çorqarım kelb raqıb girdi bizim qanıma

11b

Gazel

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

- 1 Çalb-i mecrũhda yârem belki şad-çâk eyledi
'Aqlımı ez-ser çıkarup sonra inkâr eyledi
- 2 Çün niyâz itdim aña hıç raħma gelmez bir perî
Muqtezâ-yı tâli'indir diyü ihbâr eyledi
- 3 Öyle bir meh-veş ki görsem pür-ğazab izhâr ider
Mişli dũzah pek şedîd bir nâre dũçâr eyledi
- 4 Bî-mecâl oldum a zâlim ğayrı inşâf it baña
Ol iki ebrũ cefâsı cânıma kâr eyledi
- 5 **Nâciyâ** her dem cefâdan bıqdı ammâ neylesün
Şabrı ez-dest itmeyüp vaşlı inkâr eyledi

Ėazel

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Serv-i nāzsıñ belki 'ālem içre mümtāzsın begim
Eyledim ħüsnüñ pesend çok yerde eṭvārıñ ħalīm
- 2 Teşne mi itdi tez elden iltifātıñ ey şanem
Zı-terahḥum dil-rübāsın bu ise ecr-i 'azīm
- 3 Ėalb-i mecrūḥumda yārem çün izāle eyledin
Ėayrı bildim sen devāsın derdime ey mey ḥakīm
- 4 Ḥamdulillāḥ kırmadan meh ben dil-i üftādeyi
Ey perī dārına sulṭān eylesün sizi Raḥīm
- 5 **Nāciyā** vaşfı tükenmez ol gül-i nev-resteniñ
Ėonca gül itdim temāşā ħayrı çicek neyleyim

Ġazel[Terbi']

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Rüz u şeb yakdı vücūdum nār-ı firķāt āteşi
Koymadı [canımda] ũakat derd ü miĥnet āteşi
Şübhesiz şabra taĥammül itmege yok niyyetinde
Hey ne müşkil derd imiş 'ālemde ĥasret āteşi
- 2 Tā ezelden bir melek meh-pāreniĥ meftūnuyam
Eylemez luũf-ı 'aũālar ben anıĥ maĥzūnuyam
Bir saĥı Leylāya meyl itdi göñül mecnūnuyam
Artar eksilmez derūnumda ķasāvet āteşi
- 3 Sırrıma vāķıf degildir dūnyāda bir ehl-i dīl
Nice yıldır cānımı cānāna itdim ben sebīl
Ġam degildir ey göñül ũu 'ālemde ũöyle bil
Bir belā-yı āsumāndır bu maĥabbet āteşi
- 4 **Naķdiyā** beyhūde midir çekdiĥim āh u fezā'
Bir ũafāya irmedi ol çekmede cevr ü cefā
Pertevā ĥamda yanar ķeşm-i mu'īnim cā-be-cā

Ol sebebden ‘aynıma gelmez kabaḥāt āteṣi

12a

Ġazel ⁵⁰

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

- 1 Beni āṣufte kılan ol ruḥ-ı zībādır bu
Dil-i dīvāne iden zūlf-i semennādır bu⁵¹
- 2 N’ola dirlerse saṇa ‘āṣıḳ-ı şeydādır bu
Hele dirler baṇa da dil-ber-i ra’nādır bu
- 3 Her diyeniḡ⁵² sözine uyma helāk itme beni
Olma maḡrūr begim ḥüsnüḡe dünyādır bu
- 4 Yüzine nūr-ı hidāyet n’ola dinse yaraṣur⁵³
Göreniḡ⁵⁴ ‘aḳlı gider özge temāṣādır bu
- 5 Kimi aḡlar kimi inler kimi feryād eyler
Bilmezem kūy-ı ḥabībim ne ḡavḡādur bu

⁵⁰ Avşar, Z.(2017). *Revānī Dīvānı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56143.revani-divanipdf.pdf?0>. s.361, G.316 (Erişim Tarihi: 13.01.2021)

⁵¹ Şairin divanında bu beyit yer almamaktadır.

⁵² Bu kelime şairin divanında “*deninüḡ*” olarak kayıtlıdır.

⁵³ Bu mısra şairin divanında “*Bakamaz kimse güneş yüzine gözler kamaşur*” olarak kayıtlıdır.

⁵⁴ Bu kelime şairin divanında “*Kişinüḡ*” olarak kayıtlıdır.

- 6 Vaşf-ı la'inde⁵⁵ gören şi'r-i Revānīyi dedi
Bāğ-ı hüsnünde⁵⁶ açılmış bir gül-i Hüdādır⁵⁷ bu

Beyt

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

- 1 Kaç 'uşşāka nāz itmek murād itdiñ de bir tāze
Yüziñ göstermemek için tutar destinde yelpāze

Kıṭ'a

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Gerçi dūrum senden ammā her sā'at aklımdasın
Ġayrular yanımda ammā sen benim cānımdasın
- 2 Çok güzeller gördüm ammā sencileyin görmedim
Yandı bağrım ḥasretinle bir şafānı sürmedim

Ġazel ⁵⁸

⁵⁵ Bu kelime şairin divanında “*haddünle*” olarak kayıtlıdır.

⁵⁶ Bu kelime şairin divanında “*cennetde*” olarak kayıtlıdır.

⁵⁷ Bu kelime şairin divanında “*zibādur*” olarak kayıtlıdır.

⁵⁸ Akkuş, M. (2018). *Nef'i Divānı*, https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57741_nefi-divanipdf.pdf?0. G.123 (Erişim Tarihi: 13.01.2021)

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Ğamze şundukça elin kabza-yı ğaddāresine
Acır aġyār daġı 'āşık-ı bī-çāresine
- 2 Olmaz ol ğamze-i cādū gibi dil-cū āfet
Zahm ile merhem urur 'āşıkınıġ yāresine
- 3 İtse ger tīg-ı teġāfūl dili yüz biġ pāre
Şayd içün ol uzadır turreşi her pāresine
- 4 Kendi hālinde kosa 'āşıkı ol ğamze-i şūh
Zūlfi eglence yiterdi dil-i āvāresine
- 5 Öldürür ğamzesi nāz-ile seni ey **Nefī**
Şakın aldanma anın ruḡşat-ı nezzāresine

Kıt'a

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 O cemāl-i āfitābım olalı gözden ırak
Zulmet-i hicrānda kaldı bu gönül pür-iftirāk

- 2   Һasretā derdā dirigā sevdigim āh el-firāk
Naһl-i nāzım el-vedā' āh el-vedā' āh el-vedā'

12b

Ğazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1   Bir kere āh itsem zemīn ü āsumān ağlar baņa
Hālime inşāf idüp cümle cihān ağlar baņa
- 2   Gör ne āl itdi bir bir ğamzeņ dil-i bīmārıma
Merħamet eyle dem-ā-dem ins ü cān ağlar baņa
- 3   Tığ-ı hicrānııla açdıı yāreler cismimde kim
Cism-i pür-dāğımda her bir üstüħ'āna ağlar baņa
- 4   Tıysalar sāķi beni peykāne yeter mi itdigin
Cāmlar şad-çāk idüp şahbā-yı keşān ağlar baņa
- 5   Sergüzeştım kayd ider iken hālime āğāh olub

Eşrefâ defter yanar kilik-i benân ağlar başa

Ġazel

Mef'ûlû Mefâ'îlû Mefâ'îlû Fe'ûlûn

- 1 Bî-çâre dili ağladarak kânde gidersin
Fırkatle sînem dağladarak kânde gidersin
- 2 Efkenelere rûz-ı siyâh oldığı demdir
'Uşşâka kara bağladarak kânde gidersin
- 3 Zannım yine 'âşk-ı devrâna söverek
Hûn-ı ğamzelerin dağladarak kânde gidersin
- 4 Āzürde kulumı ğayre değişmem diyerek sen
Zahm-ı sînemi bağladarak kânde gidersin
- 5 Eşkim aķarak olsa eger rāh-ı sezā-yı cûy
Giryān-ı ğözimi çağladarak kânde gidersin

Murabba‘

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

- 1 Ayrı düşdüm dilberimden bulmadım bir dem emān
Ey felek bir çāre kılmazsın baņa hālim yaman
Böyle kalursa dil-i zārım yaman olur yaman
Ey felek bir çāre kılmazsın baņa hālim yaman
- 2 Bülbül-i şūrīde-veş kārım olupdur āh u zār
Sen bilürsin ‘āşık-ı şādıkda olmaz ihtiyār
Bu fenā dünyāda her dem kārım oldı intizār
Ey felek bir çāre kılmazsın baņa hālim yaman
- 3 Yār-ise ağıyār ile her dem şafālar itmede
Mey için meyhānede kākül perīşān itmede
‘Andelīb-i nā-tuvānım derd artırıp gitmede
Ey felek bir çāre kılmazsın baņa hālim yamān

Beyt

Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilātün Fā‘ilün

- 1 Gāh olur mülk-i dile ğam hüküm ider gāh ayrılık

Ġamlı söyleşmek kolay āh ayrılık vāh ayrılık

13a

Ġazel ⁵⁹

Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlūn

- 1 Kandesin kandesin ey şāh-ı cihānım kande
Gözümün nūrı benim rūḥ-ı revānım kande
- 2 İşte ben kūşe-i firḳatde ġarib ü nā-ḳār
Cānımıḡ cānı o gül yüzli civānım kande
- 3 Tır-i müjġānı ile sīnemi pūr-yāre iden
Ġamzesi tīġ⁶⁰-i sitem ḳaşı kemānım kande
- 4 Bilemem şafḫa-ı gülşen mi yāḫud külḫan mı
Zīver-i bāġ-ı şafā tāze fidānım kande
- 5 Bedenim renc ü miḫnet⁶¹ çekmekle oldu za'īf
Gönül āzürde-i ġam rāḫat-ı cānım kande

---

⁵⁹ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekāyī'nin Hayatı, Edebi Kişiliġi, Dīvānı (İnceleme-Tenkidli Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, s.355, G. 100 Erzurum.

⁶⁰ Bu kelime şairin divanında “tīr” olarak kayıtlıdır.

⁶¹ Bu kelime şairin divanında “miḫen” olarak kayıtlıdır.

- 6 Bile gülizāra varup gül gibi iden hānde
Kanı yanımda degil gonce-dehānım kande
- 7 O şeh-i hüsni ü edā şîr-i **Zekāyî** görüp
'Acabā dir mi benim rûh-ı revānım⁶² kande

Kıta

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Bezm-i 'ālemde nice ma'nî-i rengin bulmadım
Kadeh-i mey gibi bir kerre boşaldım tolmadım
- 2 Ey şūh ben bu tarab-zāda çok otlar yoldum
Kendimi görmek için gözlüğe muhtāc oldum

Gazel⁶³

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Seyr-i gülizār eylesem ammā ki pür-hār olmasun
İsterim yanımda yār olsunda ağıyār olmasun

---

⁶² Bu kelime şairin divanında "tāze zebānum" olarak kayıtlıdır.

⁶³ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekāyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin)*, Yüksek Lisans Tezi , s.349, G.92, Erzurum.

- 2 Çarh-ı ğaddārın sitem-kār oldığın bildik velī
Bī-vefālar derdine kimse giriftār olmasun
- 3 Pāy-bend eyler⁶⁴ görüp ārāyiş bāzārını
'Aklı başında olan 'aşka hārīdār olmasun
- 4 Tā seher firķat şebinde derd-ile nālān olur
Hāb-ı rāhat isteyenler 'āşık-ı zār olmasun
- 5 Āteş-i cān-sūz-ı hasret zaħm ta'n-ı düşmenān
Bildigim bu miħnete 'āşık sezā-vār olmasun
- 6 Çekdi kayd-ı zülfüne zālīm beni bī-cürm iken
Kūşe-i miħnetde hābs idüb günākār olmasun
- 7 Hāb gelmez dīdeye bir dem hayāl-i yār ile
Şubħa dek çeşm-i **Zekāyī** nice bīdār olmasun

---

⁶⁴ Bu kelime şairin divanında “*ider*” olarak kayıtlıdır.

13b

Ġazel

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 1 Ne müşkilmiş İlähî 'āşıka cānāndan ayrılmak
Helāk olmağa benzer bir kula sulṭāndan ayrılmak
- 2 Bu hicrāndır meded bir sā'ir emrāza kıyās itme
Tefekkür kıl tabī' gör kolay mı cānāndan ayrılmak
- 3 Arayup bunca kan ağlamazdı hicriyle Ya'kūb
Eger āsān olaydı Yusuf-ı Ken'āndan ayrılmak
- 4 Arada olmasaydı ol raḳīb-i rū-siyeh bed-ḥār
Ne mümkümdi ki bülbül ol gül-i ḥandāndan ayrılmak
- 5 Hemān ve'l-ḥāşıl-ı ḥatm-ı kelām itdim budur taḥkīk
Ölümden güç gelür 'Abdī baḡa cānāndan ayrılmak

Ġazel

Fā'iltün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Varma cānā meclis-i aḡyāre Allāh 'aşkına

Uğrama ol zümre-i bed-ḥāre Allāh ‘aşkına

2 Şevḳ-i la’liñle beni ağlatma her dem çün seḥāb

Merḥamet kıl dīde-i ḥūn-bāre Allāh ‘aşkına

3 Gülleri bī-reng idüp bülbülleri dem-beste kıl

Cilve eyle cānib-i gül-zāre Allāh ‘aşkına

4 Hemīşe olma raḳīb-i dūn-ıla mānend gel

Luṭf idüp olma maḳārın ḥāre Allāh ‘aşkına

5 Beste-i ğamda **Fennī** bīmār-ı ‘aşkıñdır disem

Kıl devā ḥasta-yı nā-çāre Allāh ‘aşkına

Ġazel⁶⁵

Fe’ilātūn Fe’ilātūn Fe’ilātūn Fe’ilūn

1 Bir zamān nūş-ı mey bezm-i vişāl eyler idim

Lezzet-i şoḥbetile def’-i melāl eyler idim

---

⁶⁵ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekāyî’nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin, Yüksek Lisans Tezi s.338, G.75, Erzurum*

2 O Һarāmī baķıŝıı ʻaķlımı yaĝmā ķıldı⁶⁶

Cānımı alsa daĝı aıa Һelāl eyler idüm

3 Düşürürsem güher-i ķaķre-i eşküm baĝra

Mevcini seyl-i siriŝkim gibi āl eyler idim

4 Kāmetün serv idi ben sāye-şıfat-efgende

Ayrılık yoķ dir idim devr ü Һayāl eyler idim

5 Cigerüm ķanun içirdi baıa Һasretle felek

Yād-ı laʻlünle temennā-yı zulāl eyler idim

6 Şeb-i hicründe yaman ķorkulu düşler gördüm

Rüz-ı vaŝluıda temāŝā-yı cemāl eyler idüm

7 Firķāt-i yār ile irişdi Zekāyī noķŝān

---

⁶⁶ Bu kelime şairin divanında “*eyledi*” olarak kayıtlıdır.

Mihr-i rüyundan anıñ kesb-i helâl eyler idim

14a

Ġazel⁶⁷

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

1 Gözüm yollardadır 'âlem baña zindândur sensüz
Mekânım künc-i ħasreti gözlerim giryândur sensüz

2 Gel ey rûĥ-ı revânım işte ben öldüm firâķıñla
Yanar cismüm derūnum âteş-i sūzândur sensüz

3 Şafâ-yı ħāţırum yoķdur ne şabrum var ne ārāmum
Hemîn gülzâr-ı cennet vādî-i nîrândur sensüz

4 Gözümde ħāb-ı rāĥat yoķ bedende istirāĥat yoķ
Baña va'llāhi şaĝ⁶⁸ olmak ħirāş-ı cāndur sensüz

5 Hilâl-i ebrūvānuñ şafĥa-i sînemde naķş itdim

---

⁶⁷ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekâyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, s.326, G.54, Erzurum.

⁶⁸ Bu kelime şairin divanında “şāĥ” olarak kayıtlıdır.

Hayālim ğurbet ilde ħançer-i müjgāndır sensüz

6 Gözüm dünyāyı görmez seyr-i gülşen eylesem bir dem

Ne gülşen belki külĥan bā'is-i aĥzāndur sensüz

7 **Zekāyī** gitdi elden gel yetiş ey derde dermānum

Giriftār-ı belā-yı firķat ü hicrāndur sensüz

Ķıṭ'a

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Çün felek Ķıldı beni senden cüdā Şimdengerü

Eyledim Ķaṭ'-i ümīd ey dil-rübā Şimdengerü

2 Olmadı devrān müsā'id vaşlına ey mehlikā

Ey perī-peyker du'ālar el-vedā Şimdengerü

Ġazel[Murabba']

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Vücūdum Őehrine düşdi yine bir nār-ı ayrılık

Beni şaldı ağlamaya āh ile nār-ı ayrılık

‘Āşıklık çekmeyen bilmez ‘aşk nedir sevdā nedir

ĶorĶarım ki gösterirsin her cāyı yār ayrılık

3 Gönlümün tā-be sürürü Ķayruya mā’il degil

Sevdiğim gitme Ķarşımdan gözlerim Ķā’il degil

Tā Ķıyāmet şāĶ olunca ayrılık Ķābil degil

ĶorĶarım ki gösterirsin her cāyı yār ayrılık

5 Der ki Ķasan seyr idelim āl-i ‘Osmānıñ ülkesin

Ķo bir zamān yaşlanalım ‘Arabistān kūşesin

Ķazret-i Yūsuf mişāli bekleyelim türbesin

Ei-vedā şimdengerü cānıma kār ayrılık

Ķıı’a⁶⁹

Fā’ilātün Fā’ilātün Fā’ilün

1 Ķatre-i şebnem ki bir rüy-ı gülşen

Neylesin şebnem āb-ı çeşmim bülbülün

---

⁶⁹ Ķıı’a başlığı atılmış ancak tek bir beyit yazılmış.

14b

Ġazel

Mef'ulü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

- 1 Bu dil yine bir āfet-i mekkāre olaşdı
Mekkāre gözüm güzelleri mekkāre olaşdı
- 2 Meydān-ı maḥabbetde gezerken dil-i şeydā
Dil dilbere dilber dile dil dāre olaşdı
- 3 Gülşende figān eyler iken bülbül-i şeydā
Gül bülbüle bülbül güle gül ḥāre dolaşdı
- 4 Destinde utup cām-ı meyi sākī-i devrān
Mey sāğara sāğar meye mey tāra dolaşdı
- 5 Ey 'Āşık 'Ömer aç göziñi bak şu cihāna
Ġam 'askere 'asker ġama ġam ḥāre dolaşdı

Ġazel

Mef'ulü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

- 1 Sev bir güzeli gizlice cānāna uyurma

Çek derd ü gamı 'aşkıını Loqmāna tıyurma

2 Bir fenle al būseyi yāriñ yanağından
Neyl ehli olup zūlf-i perīšāna tıyurma

3 Būlbūl gibi feryād u fiğān eyler isen de
Ol ğonca-dehen serv-i hırāmāna tıyurma

4 Ya'ķūb gibi ķān ađlar isen de bu cihānda
Şabr eyle 'Ömer Yūsuf-ı Ken'āna tıyurma

Düstūr ⁷⁰

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

1 Ben melāmet pūriyem derd-i zārım kime ne
Uymazam 'akla bugün 'aşķa uyarım kime ne

2 Ben melāmet hırķasıñ deldim geçirdim boynıma
'Ar ü nāmūsun şısesin taşa çaldım kime ne

---

⁷⁰ Öztelli, C. *Onyedinci Yūzyıl Tekke Şairi Kul Nesîmî*, (Ankara: Türk Etnografya, Folklor ve Turizm Derneđi Yayını: 3, 1996),48-49-50.

- 3 Monlālar Һarām buyurmuşlar Һarābı ‘āşıqlara
Ben ıoldurup ben içerim gūnāh benim kime ne
- 4 Һol zāhidler baņa derler içme Һarābı tōvbe kıll
Ben içerim ben oynarım ben ıoҺarım kime ne
- 5 Һol zāhidler secde kıllar mescidiņ miҺrābına
Mescidim yārin eŐigi secde kıldım kime ne
- 6 Gāh ııkarım gōk gōziņe⁷¹ boş virürüm ‘ālemi
Gāh inerim yeryüziņe Һūb yürirüm kime ne⁷²
- 7 Gāh giderim medreseye ders oıurum Һakıı içün
Gāh giderim meyҺāneye mey içerim kime ne
- 8 **Nesīmīye** Һordılar kim yār ile sen ҺoŐ musuņ
ҺoŐ olam ҺoŐ olmayam yār ile yārim kime ne

15a

Kıı’a

⁷¹ Bu kelime Һairin divanında “*gōkyüzüne*” olarak kayıtlıdır.

⁷² Bu kelime Һairin divanında “*seyreder ālem beni*” olarak kayıtlıdır.

Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

- 1 Sultānımı ben mihr-i vefā şāhibi şandım
Beyhūde bende āteş-i 'aşk ile yandım

- 2 İnkār idemem gördigim ihsānı o mehden
Hep derd ü gamı sipeh-i hüsünde kazandım

Kıt'a

Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

- 1 Öldürse gerek yār deyü müjdeler itdiñ
Ey nāvek-i gam haqq bu ki gönümde yer itdiñ

- 2 Şād eyle biraz luţfuñ-ile cān hazīneme
Maşşūdiñ eger cevr ise şāhım beter itdiñ

Ġazel ⁷³

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Zāt-ı Haqda maḥrem-i 'irfān olan anlar bizi

---

⁷³ Alptekin, T.(2008). *Niyâz-i Mısrî Şiirleri*, Demos Yayınları, İstanbul.

'İlm-i sırda baħr-i bī-pāyān olan aňlar bizi

2 Bu fenā gūlizārına t̄ālip olanlar aňlamaz

Vech-i bākī ħüsnüne ħayrān olan aňlar bizi

3 Dünyā vü 'uqbāyı ta'mīr eylemekten geçmişiz

Her tarafından yıķılıp vīrān olan aňlar bizi

4 Biz Şol abdālız bıraķdıķ egnimizden Őālımız

Varlıđından Őoyunup 'uryān olan aňlar bizi

5 Ķahrı luťfı Őey'i vāĥid bilmeyen çeker 'azāb

Oı 'azābdan ķurtulup sultān olan aňlar bizi

6 Zāhidā ayıķ yürürken aňlamazsın sen bizi

Cür'a-yı sākī içüp mestān olan aňlar bizi

7 'Ārifñ her bir sözünü ũyumađa insān gerek

Bu cihānda Őanmañız ħayvān olan aňlar bizi

8 Ey Niyāzī kaçremiz deryāya Őaldık biz bugün

Kaçre nice anlasun ‘ummān olan anlar bizi

9 Halkı koyup lā-mekān ilinde menzil turalı

MıŐrīyā Şol cānlara cānān olan anlar bizi

Beyt

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilūn

1 Hüsünü Őaķla nazarlardan kākülün eyle niķāb

Āfitāba perde çek zulmetinde ķalsun māh-tāb

Beyt

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilūn

1 Bāğ-bān [sen] felegiñ iŐlerini seyr eyle

Dikti bir naħl-i belā tāze nedāmet yerine

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1   Kānde görse sevdiğim kīc kīc nigāh eyler baḡa
          [...]i zūlfi gizleyüp vechiḡ siyāh eyler baḡa

- 2   Būseler ikrār idüp virmez sözinden tīz döner
          [...] sevdiğim her dem külāh eyler baḡa

- 3   Halk-ı 'ālem 'aşkla rüsvā baḡalım seyr itseler
          Kāfir olsa ḡālimi gördikçe raḡm eyler baḡa

- 4   Zūlfi leyīdür cemāliḡ bak yāriḡ gün görünse
          Birini şems eyleyüp birinde māh eyler baḡa

- 5   Ġam-ı dilde ḡükm idenḡ sultāndır beni [...]
          Her ne cevr itse sezādur pādişāh eyler baḡa

Beyt

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

- 1   Cemāl-i yāri gördükde eger hū derse bir 'āşık
          Şaḡın ṡa'n itme ey zāhid..... Allāh'a rāci'dür

16a

Kıt'a

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

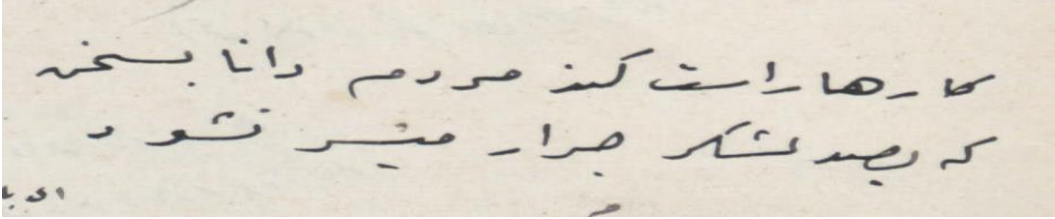
1 Söylemem derdimi hem-derdim olan āha bile

Belki sīnemdeki şū nāle-i cān-gāha bile

2 Şüphesiz kendi bilür rāz-ı derūnı yoḥsa

Ehl-i dil söyleyemez derdini Allāh'a bile

Beyit

Ġazel

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

1 Göñül mest-i maḥabbetdir gezer meyḥāne meyḥāne

Mey ü şahbā-yı reng-ā-reng iḇer peymāne peymāne

⁷⁴ 16a sayfasında yer alan Farsça beyittir.

- 2 Der-i mescidde şūfī görse bir rind-i ‘araḫ-nūşı
Ne ḫikmetdir ki diḫḫatle bakar bīḡāne bīḡāne
- 3 Yanup bāl u perin fānūs-u ḡamda ölmüş artık gül
Saḡa sūz-ı maḡabbetden be ey pervāne pervāne
- 4 Kerem ḫıl ḫoma āl dāru’ş-şifāyı vaşl-ı miḫmān it
Şehā şāyed gelür ise bu dil dīvāne dīvāne
- 5 Hep eyler ḫānmān ‘aḫl u ‘uşşāḫı perākende
Sorunca çeşm-i mestin sevdiğim mestāne mestāne
- 6 Bu ‘işret-ḡah-ı firḫātde Rızā-yı zār rüz u şeb
Mey ü şahbā-yı reng-ā-reng iḫer peymāne peymāne

Ġazel⁷⁵

Mef’ülü Mefā’lū Mefā’lū Fe’ülün

- 1 Ey bülbül-i şeydā yine eḡāna mı geldin
‘Azm-i gül idüp zār-ile giryāna mı geldin

---

⁷⁵ Alptekin, T.(2008). *Niyāz-i Mısrī Şiirleri*, Demos Yayınları, İstanbul.

- 2 Yağmur gibi yağarsa belāsın baş açarsın
Evvelde bu cihān iline sen bīgāne mi geldin⁷⁶
- 3 Bu hasta Niyāziye şifā remzin idersin
Derde düşeniñ derdine dermāncı mı geldin

Diger

- 1 Ne müfred bilürsiñ ne ğāzel dudaqların ağızıma olur
Ey güzel(??)

16b

Ġazel [Murabba‘]

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilūn

- 1 Yaralandı ğam ile sīnede derd-i kühenim
Tākatım yok bendeyim hālimi ifşāya benim
Açamam ‘āleme haberindeyim ašlā dehenim
Rāzıyım her ne iderse baña serv-i semenim

---

⁷⁶ Bu beyit şairin divanında “Pervāne gibi āteşe dāim cān atarsın/ Evvelde bu ‘aşk odına sen yana mı geldin’’ olarak kayıtlıdır.

- 3 Demidir teselliye hâtır-ı bîçâre eyle
Fırkat-i âlûde hicrânını naçâr eyle
Menzilim hâlbuki 'âlem-i didâr eyle
Tek beni zülf-i dil-âvîzin berdâr eyle
Çekeyim pâdişâhım kendi elimle restim
- 3 Rûz u şeb tırmayarak âh-ı şerer-nâk ideyim
Mâsivâ-yı menzili cümle yakup pâk ideyim
Ben mesîhâ-yı gâmım menzilim eflâk ideyim
Hülle-i cennet olursa çekeyim çâk ideyim
Dem-i vaşlında başa hâ'il olur bir dehenim
- 4 Bir nigâh eyle bu nâ-çâre-i 'aşkıñ yüzine
İttifâk eyleme erbâb-ı tegâfûl sözine
- 17a** Nâ-ıuvânım meded eyle bu dil-i zârıñ özine
Tuymaz girsem eger mûr-ı za'îfıñ gözine
Ey Süleymân-ı zamân .....oldı nihenim
- 5 Mest-i 'aşkıñ gâm-ı cânâneyi virmem feleke
Hâline şübhe-i mestâneyi virmem feleke

Cāvidim kūşe-i minhānımı virmem feleke
Şemīm-i kūşe-i minhānımı virmem feleke
Gülşen-i bāğa ermeden baņa yekdir vaţanım

Gazel

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

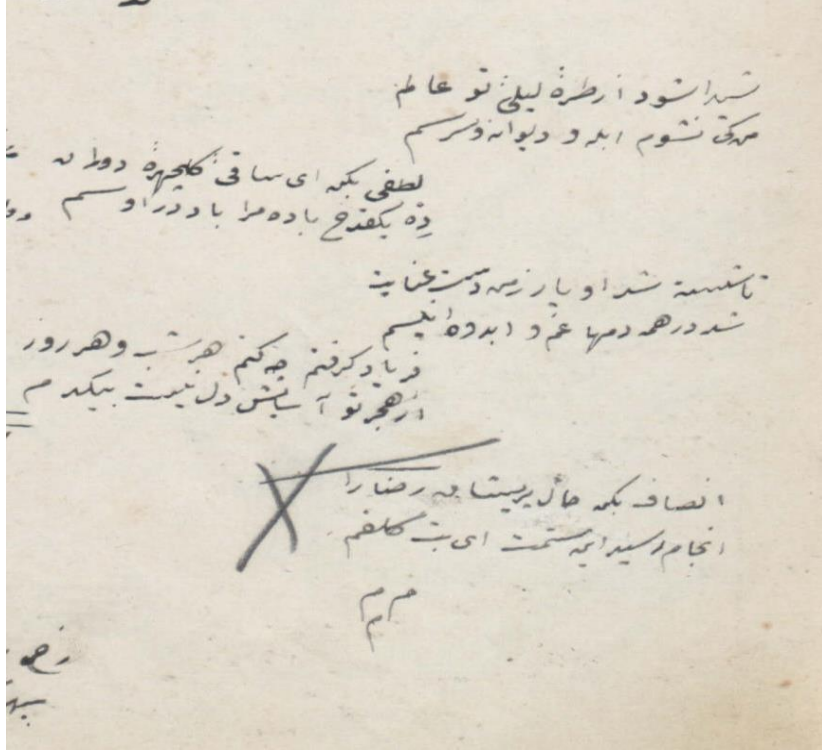
- 1 Māriz-i derd-i 'aşkıım derdime dermān yokdur yok
Devādār olsada derdim řabīb-i cān yokdur yok
- 2 Olursa yār yanımda olur dil teşne-ver yoşsa
Şafā-yı hātır-ı firķatkeş ol cānāņ yokdur yok
- 3 Eger kişver-be-kişver geşt olınsa 'arşa-i 'ālem
Benim yārim gibi āfet-i devrān yokdur yok
- 4 Nevāli temdīnini nāle-i kāra bāğ-ı 'ālemde
Nigāh-ı merħamet eyler gül-i ģandān yokdur yok
- 5 Ruģ-ı pūr-tābına mānend ol māhı şeb-ārāniņ
Sipih-r-i ..... cevre bir meh-i tābāņ yokdur yok

6 Raķīb-i ħar ..... lāyığa eger mi ol ŧūħuŧ

Rızāyā 'āŧıķ-ı bī-ĉāreye ruħsār yoķdur yoķ

Ġazel

77

17b

Gazel

Mef'ulü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ulün

- 1 Hāl-i ruḥuṅ itmiş beni şeydā ḥaberim yok
Yağmış cigerim âteş-i sevdā ḥaberim yok
- 2 Bīmār olalı ārzū-yı la'ī-i lebiñle
Gelse ser-i bālīnime 'İsā ḥaberim yok
- 3 Mestāne-dūçār olmuşum ol şūḥa ser-ā-pā
'Arz itmişim aḥvālīmi ammā ḥaberim yok

⁷⁷ 17a sayfasında kayıtlı Farsça gazeldir.

- 4 Çāk cānıma geçti elem-i tīr-i tegāful
Geçmiş beni sulṭānıma a'dā haberim yok
- 5 Sırr-ı dehen-i yāri su'āl eyleme benden
Vallāh u billāh **Nesībā** haberim yok

Gazel

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Niceye dek cevr ü cefā bendeki şāhım
Sulṭanıma sevmek mi ola cürm ü günāhım
- 2 Ser-rişte-i nazzāre seniḡ ḡüsnünḡe merbūṭ
'Ayb eyleme ruḡsārınḡa bī-pāyān niḡāhım
- 3 Kūyuḡda yüzüm ḡāk-i reh itmek baḡa yegdir
ḡurşide kumāş olsa daḡı fark-ı külāhım
- 4 Sen māha ḡarīn itmediler 'ākıbet ālām

Bu řāli'-i vārunla bu nice başt-ı sipāhım

- 5 Bī-çāre Nesībāya niçün söylemez olduğ
İnřāf yok mıdur söyle ey ruşları māhım

Gazel

Mef'ūlü Mefā'īlün Mef'ūlü Mefā'īlün

- 1 Sermest-i mey-i 'aşķız peymāneye 'aşķ olsun
Hāyrān-ı cemāliz biz cānānaye 'aşķ olsun
- 2 'Āķil geçinen varsun 'aklıyla yolun bulsun
Bir peyrev-i mecnūnuz dīvāneye 'aşķ olsun
- 3 Bī-reng-i mařabbetle yazdım dile çok řūret
Hīç řūret-i nā-peydā bütħāneye 'aşķ olsun
- 4 Būlbūl gül-i ra'nānıř fāř eyledi esrārın
Meydān-ı maşabbetde pervāneye 'aşķ olsun
- 5 Vīrāne şanup girdim dil 'ālemine gezdim

Şad genc ile mālāmāl vīrāneye ‘aşk olsun

18a

- 6 Mesd itdi Nesībāyı bu mışra‘ı bir merdin
Her saza kulak tutdum alayına ‘aşk olsun

Gazel

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilūn

- 1 Bir gönül sevdā-yı zülfünle perīşān olmasun
Kimsenin şubh-ı ümīdi leyl-i hicrān olmasun
- 2 Asmān düşmen zemīn düşmen olur elbet aña
H̄āb-gāhı kimsenin şām-ı ğarībān olmasun
- 3 Gizli bir yol var cigerden kūhsār-ı ‘āşka dek
Korķarım rāh-ı Hūdā ol rāh-ı pinhāñ olmasun
- 4 Sīne-i şāfın tutub tīg-ı nigāh-ı yāre tek
H̄ātırıñdan yār seniñ bir dem nihāñ olmasun

- 5 İ'timād eyler ne dirlerse Nesībîñ ħaħķına
Ol perī bir kez dimez eyā ki bühtān olmasun

Ķıı'a

Mef'ülü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ülün

- 1 Yā Rab beni vuşlat-ı cānāna yetişdir
Ya'nī meded it derdimi dermāna yetişdir
- 2 Bir nefha-i cān-baħşıñ ile feyz-resān aña
Naĥl-i enām-ı cilve-ger it cāna yetişdir

Ġazel

Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün

- 1 'Alī-i künc-i hecrim řāb-ı sıĥĥat řānde ben řānde
Devā-yı düşmen řāb-ı bī-mürüvvet řānde ben řānde
- 2 Esīr oldı dil-i ye's-i ülfetim bir nā-müselümāna
O kāfir kişiden ümīd-i şefķat řānde ben řānde

- 3 Ser-i rehde nigāh-ı āşināyıdır ğaraż yoḥsa
O āhū çeşm-ile hem-vāre kande ben kande
- 4 Ḥumār-ālūd ḥasret-i bī-dimāğ zehr-i ḥarīmin
Temennā-yı şafā-yı ḥaṭṭ-ı vuşlat kande ben kande
- 5 **Nesībā** za‘f-ı hemçün ile hecrine berk-gāh olduk
Tecellā-yı cemāl-i yāre ṭākat kande ben kande

18b

Ġazel

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

- 1 N’ola lebrīz olursa zaḥm-ı dil-ḥūn şikāyetle
Bulunmaz rişte-i müjgānınıñ [bir] tiri ḥancerde
- 2 Dimāğ-ı arzūyı eyle[ye]mez müşk-i Ḥoten ta‘tīr
Hevā-yı kākül-i ‘anber-şemīmiñ var-iken serde
- 3 Unutdurdı baña ḥarf-ı hecā-yı vuşlat-ı cevriñ
Faқаt bir āh niyāz-ı el-emān kılmışdır ezberde

- 4 Nüvāzişler ile memnūn-ı iḥsān itdiñ ‘uşşākı
Unutdun mı ‘aceb yoḥsa faḳīriñ yok mı defterde
- 5 Revā mı şerbet-i la‘l-i lebiñ şimdi dirīğ itmek
Efendim sen düşürdün **Rāsiḥ-i** ğam-ḥ̣ārını derde

Ġazel⁷⁸

Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilātūn Fā‘ilūn

- 1 Āh kim bir serv-ḳadd-i dildāre oldum mübtelā
Ḳadd-i mevzūn çeşm-i āfet mā‘il-i semt-i vefā
- 2 Neyleyem dilde taḥammül yok firāk ü nāleye
Sīne pür-ğam dīde pür-nem ‘aşḳ bir özge belā
- 3 Gerçi bir laḥza gelürsün yanıma ammā ki ben
Ḥāk-i pāyiñde seniñ-çün eyledüm cānımı fedā

---

⁷⁸ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekāyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin, Yüksek Lisans Tezi, s.297, G.7, Erzurum.*

- 4 Her ne itdimse baña çeşm-i siyâhın eyledi
Sîne-i mecrûhımı şimşire kıldı mâcerâ
- 5 Şimdi lâyıf mı beni şâyeste-i hicr eylemek
Gerçi dil memnûn-ı ihsânındır el-hakk bî-merâ
- 6 Kayd-ı bend-ile esîr itdiñ hevâ-yı zülfüne
Kûşe-i hasretde bâri kıлма maḥbûs-ı cefâ
- 7 ‘Arz-ı hâl ancak **Zekâyî** farḥ-ı sūzişden ğarâz
Eylediñ ammâ huzûr-ı devletinde iştirâ

Gazel

Mef’ûlû Mefâ’îlû Mefâ’îlû Fe’ûlûn

- 1 Bir şûḥa mı aḫar-veş gönül dūşe ola dūşd[üm]
Bu ...‘aşkıñ serḥoş ola dūşd[üm]
- 2 Keyf olmaz iken altı yedi kıyye ‘araḫla

Bir sâ temr-i gîrîz ile serhoş olsa düşdüm

3 Üftâde olup zâhid o sâķî-yi şarâba
Ben tarh-ı vaşlıyla 'araķ-nüş ola düşdüm

4 Ben hâli şıfat şâm-ı vişâliñ gözedirken
Ol mâh-ı seḥâb ile hem âgūşa ola düşdüm

5 Şeydâ-yı ezel şanma Rızâ çâkerini sen
Ser-bend olalı zülfüne bî-ḥoş ola düşdüm

19a

Ġazel⁷⁹

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

1 Gördüğüm düşde ḥayâl-i ḳadd-i mevzûnuñ mıdır
Yoḥsa ṫûba ḳâmetiñ şeklinde meftûnuñ mıdır

2 Şemm iden mest-i şafâdır bûy-ı gûn-â-gûn ile
Yâsemen mi yâ beyâz hadd-i gül-gûnuñ mıdır

---

⁷⁹ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekâyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin, Yüksek Lisans Tezi, s.319, G.42, Erzurum.*

- 3   Böyle rüsvā itmedi bir kimseyi sevdā-yı ‘aşk
Dil hārābat içre muhkem bađlu mecnūnuđ mıdır
- 4   Dağıllardan güller açdı gülistānıñda seniğ
Seyl-i eşkim ƙan aƙar ey sīne ceyhūnuđ mıdır
- 5   Bir nigāhıñ ‘āşık-ı zārı ider mest-i hārāb
Sāğar-ı pür-mey mi yāhūd çeşm-i pür-hūnuđ mıdır
- 6   Bir nazarda sevdigim ‘aqlım perīşān eylediñ
Ĝamzeler cādū nigehele sihr-i efzūnuđ mıdır
- 7   Derd-i firƙātle tenevvür dilde āteşler yaƙup
Şu‘le-dār olan **Zekāyī** ƙalb-i mahzunú mıdır

Ĝazel⁸⁰

Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün

- 1   Düşerse rāhıñ ey bād-ı şabā kūy-ı dil-ārāya
Haber vir derd-i hicrānım o şūh-ı ‘ālem-ārāya

---

⁸⁰ Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekāyī’nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divānı (İnceleme-Tenkidli Metin, Yüksek Lisans Tezi, s.356, G.102, Erzurum*

- 2 Ne yār-i bī-vefādan ne rakīb-i bed-liķādan
Hemān baht-ı siyehdendir cefālar hep bu ednāyā
- 3 Hayāl-i zülfün ile zülmet-i hecrinde kaldım ben
Karā bahtım düşürdi 'ākıbet bir özge sevdāya
- 4 Nedir çāre murādımca felek dūr itmedi yoħsa
Değişmezdim şafā-yı ülfetin bi'l-cümle dünyāya
- 5 Seni ey mest-i nāzım cān u dilden sevdigimdendir
Giriftār olduğım bunca ğamum mihnet-i efzāya
- 6 Rehā bulırdı bir laħza derūnum ıztırābından
Teselliler virüp va'd-i dūrūğun şalsa ferdāya
- 7 Bu girdāb-ı felāketde gezer āvāre ser-gerdān
Zekāyīniñ işi kaldı nesīm-i luţf-ı Mevlāya

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Cānımı yandırdı şevkiñ ey nigārim ҡandesin
Gözlerim nūrı iki 'ālemde varım ҡandesin
- 2 Bağrımı hūn eyledi acı firāķa gül iriş
İdeli vuşlat şarabınñ hoş-güvārim ҡandesin
- 3 Firķātınñ hāli beni gör kim ne mecrūh eyledi
Ey güzel nergīs-i ceyb gül-firāzım ҡandesin
- 4 Eyledi 'aşkıñ beni ҡalkān melāmet tīrine
Ey güzel ķaşı yeleklü şehr-i yārim ҡandesin
- 5 Tā yüziñ şem'inden ırak düşmüşüm pervāneye
Yanarım leyl ü nehār ey nūr-ı nārim ҡandesin
- 6 Senden ayrı göñlümünñ yokdur vefālu yāri dost
Ey cefāsüz hūsn ü kāmil yādigārim ҡandesin
- 7 Zülfüne virmiş ezelden haķķ emānet şūreti

Ey emānet-dār emīn-i kird-gārım ҡandesin

20a

[Murabba']

Mef'ulü Mef'ülü Mef'ülü Fe'ülün

1 Bilmem n'idem ol şüh-ı cefā-kārın elinden

Gül dāmenini almadım hārın elinden

Dağlar anlar eyledigim zārın elinden

Āl-ile benim gönlüm alan yārın elinden

2 Öldirdi beni āh n'idem ola güzel āfet

İtmez bu benim hālime bir zerre-i 'ināyet

Varup ideyim şeh-i Subhāna şikāyet

Eyḏān

3 Al itdi gözüm yaşını ola ruḥları ālim

Çekmege anın cevri ni ҡalmadı mecālüm

Bilmem ne fālüm āḥir n'ola ḥālüm

Eyḏān

- 4 Hicr āfetini tende nice sākin idem ben
Ya bunca firāk-ı a'bāyile nice idem ben
Bilemem şu ğarīb başım alup kande gidem ben

Eyḍān

- 5 Gördüm yüzini 'aşka düşüp erenlere yandım
Bir saña gönül virdim ise yār ola şandım
Nihāyetde Niyāzī hele cānımdan uşandım
Dağlar anlar eyledigim zāriḡ elinden
Āl-ile benim gönlüm alaḡ yāriḡ elinden

Beyt

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ger günāhım kūh-ı Kāf ola ne ğamdır yā Celīl
Raḡmetiḡ baħrine nisbet *inneḡū şey'ün kalīp*⁸¹

20b

Ġazel⁸²

Me'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Bir dil-ber-i mümtāzı der-āğuş ideyim mi

⁸¹ (... o pek az bir şeydir.) Hadis-i Şerif

⁸² Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekāyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Divânı (İnceleme-Tenkidli Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, s.364, G.115, Erzurum

Divāne olup kendimi bī-ḥūş ideyim mi

2 Mestāne isem la'î-i lebiñ şun baña bir dem

Her dem bu cefā zehrini ben nūş ideyim mi

3 'Ahd itdim ezel zülfiñe ber-dār olam āḥir

İki gün için 'ahdi ferāmūş ideyim mi

4 Bir pīr-i ḥarābat ile itdim nice şoḥbet

Vā'iz sözini dağdağa-yı gūş ideyim mi

5 Ey zāhid-i bī-gāne-meniş sen de ne dirsın

Nūş-ı mey idüp göñlimi medhūş ideyim mi

6 Meyḥānede ger sāğar-ı dil pārelenürse

Her pāresini gūşuma mengūş ideyim mi

7 Sākī didi bir kāse şunup zāhid-i ḥūşki

'Aşķ ile Zekāyī gibi sarḥoş ideyim mi

Ėazel⁸³

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Ey kemān-ebrū ŧehīd-i nāvek-i müjgānuġam
Bulmuşum feyz-i nazār senden seniġ ġurbānuġam
- 2 Kākülünġ tārına peyvend itmişem cān riŧtesin
Başuġ iġün bir teraġġum ġıl ki ser-gerdānuġam
- 3 N'ola ġılsam terk-i mey minnet ġoyup⁸⁴ zāhidlere
N'eylerim mey neş'esin men kim senüġ ġayrānuġam
- 4 ŧāne-veş yüz nāvek-i ġam sancılıbdur⁸⁵ her ŧaraf
Tā esīr-i ġalka-i ġīsū-yı müşk- efşānuġam
- 5 El ġeküb ġat'ı nazār ġılmış ilācumdan ŧabīb
Bildi ġüyā kim ġarāb-i nergīs-i fettānuġam
- 6 Cāna meylün var ise ġükm eyle teslīm ideyim

---

⁸³ Akyüz, K.(1997). *Fuzūlī Divānı*, Akġaġ Yayınları, Ankara.

⁸⁴ Bu kelime ŧairin divanında "ġılıp" olarak kayıtlıdır.

⁸⁵ Bu beyitin sonu ŧairin divanında "sancılıptır cānıma" olarak bitmektedir.

Pādişāhım ben seniñ bir bende-i fermānuñam

7 Ğonce kılmaz şād gül açmaz tıtulmuş göñlümi
Ārzu-mend-i ruñ-ı āl ü leb ħandānuñam

8 Ķan idüb bağrım işim āh itme her dem ey felek
Ĥürmetüm tıt bir iki gün kim seniñ miñmānuñam

21a

9 Yıldı bir kez cem' olup Ķurbān keser ħalk'ıyd içün
Dem-be-dem sā'at-be-sā'at ben seniñ Ķurbānuñam

10 Ey **Fuzūlī** faķr toprağından devlet iste kim
Sāye ol toprağa şalmışdır ħümā-yı ħimmetim⁸⁶

Ķazel⁸⁷

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

⁸⁶ Bu beyit farklı bir gazelin mahlas beyitidir.

⁸⁷ Akyüz, K.(1997). *Fuzūlī Divānı*, Akçağ Yayınları, Ankara.

- 1 Kerem kıl kesme sākī iltifātun bī-nevālardan
Elünden geldügi hayrı dirġ itme gedālardan
- 2 Esīr-i ġurbetüz biz sizden⁸⁸ özge āşināmız yok
Ayaġun kesme başıñ-çün bizüm miħnet-serālardan
- 3 Şabā kūyında dil-dārun nedür üftādeler ħālī
Bizim yirden gelürsen bir ħaber vir āşinālardan
- 4 Dime zāhid ki terk it sīm-ber bütler temāşāsıñ
Beni kim ħurtarur Tenri şataşdurmuş belālardan
- 5 Girüp mescidlere ger muħtedālar peyrevi olman
Budur vechi ki herġiz görmedüm yüz muħtedālardan
- 6 Ŧabībā ħāk-i kūy-i yārdandır bu eşk teksīni
Bize arturma zahmet göz yaşarur Ŧütīyālardan
- 7 Felekde mihr zā'ıl yār ġāfil 'ömr mustā'cil

---

⁸⁸ Bu kelime şairin divanında “*senden*” olarak kayıtlıdır.

Nedür tebdîr bilmem cāna yetdüm bî-vefâlardan

8 Vücūdum ney kimi sūrâh sūrâh olsa âh itmem
Muḥabbetden dem urduḡ incimek olmaz cefâlardan

9 **Fuzûlî** nāzenînler görseñ izhâr-ı niyâz eyle
Teraḥḥum umsa ‘ayb olmaz gedâlar padişâhlardan

Gazel[Murabba’]

Fâ’ilâtün Fâ’ilâtün Fâ’ilâtün Fâ’ilün

1 Verd-i ruḥsârında yâriñ ḡâl-i hindûlar siyâh
Tîr-i müjgâni siyâh ol çeşm-i âhular siyâh
Kıara ḡat çekmiş o servi kıatline ‘âşıklarıñ
Sîne-i ‘uşşâka doğrı yâ-yı ebrûlar siyâh

2 ‘Arşayı kılmış müzeyyen gör buçâğı kırmızı
Verd-i bâğı kırmızı hem gül yañağı kırmızı
Nev-şükûfe bir ğonce-veş şeker dudâğı kırmızı
Lebleri üstünde tâze ḡaḡ-ı gül-bûlar siyâh

- 3 Şāf-be-şāf incü gibi ağızında dendānı beyāz
Verd-i ḥandānı beyān kāfūrı gerdānı beyāz
Tā ki her yanı beyāz ol çeşm-i sultānı beyāz
Genc-i ḥüsnünde perişān mār-ı gīysüler siyāh
- 4 Kıl nazar **İrşādīye** ey rūyı al dibāsı [al]
Rūyı al dibāsı al destinde hem şahbāsı al
Hem levendāne serinde şālı bī-hemtā al
Kelle-pūş altında ejderler gibi mūlar siyāh

21b

Ġazel⁸⁹

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Yine ol māh benüm aldı qarārum bu gice
Çıkacakdur felege nāle vü zārum bu gice
- 2 Şem'-veş maḥrem-i bezm eyledi ol māh beni
Yanacakdur yine hecr oduna varum bu gice
- 3 Hem vişāli urur od cānıma hem hicrānı

---

⁸⁹ Akyüz, K.(1997). *Fuzūlī Divānı*, Akçağ Yayınları, Ankara

Bir ‘aceb şem’ ile düşdi ser ü kārūm bu gice

4 Şubħa şaldı bu gice şem’ kimi kıatlūmi hecr

Ola kim şubħ gelince gele yārūm bu gice

5 Pāre pāre cigerim itlerine neẓr olsun

Oı ser-i kūya ‘aceb⁹⁰ düşse güzārūm bu gice

6 Ne tütündür ki çıkar ‘arşa⁹¹ dil-i zārūmdan⁹²

Hecr dāğını kıoyar lāle-’i zārūm bu gice

7 Var idi şubħ-ı vişāline **Fuzūlı** ümmīd

Çıkmasa ħasret ile cān-ı figārūm bu gece

Gazel⁹³

Mefā ʾlūn Mefā ʾlūn Mefā ʾlūn Mefā ʾlūn

⁹⁰ Bu kelime şairin divanında “eger” olarak kayıtlıdır.

⁹¹ Bu kelime şairin divanında “çerh” olarak kayıtlıdır.

⁹² Bu kelime şairin divanında “zāre meger” olarak kayıtlıdır.

⁹³ Akyüz, K.(1997). *Fuzūlı Divānı*, Akçağ Yayınları, Ankara

- 1 Beni cāndan uşandırdı cefādan yār uşanmaz mı
Felekler yandı āhımdan murādım şem'î yanmaz mı
- 2 Kamu bīmārına cānān devā-yı derd ider ihsān
Niçün kılmaz baña dermān beni bīmār şanmaz mı
- 3 Ğamım pinhān tıtarđım ben didiler yāre kıl rüşen
Disem ol bī-vefā bilmem inanır mı inanmaz mı
- 4 Şeb-i hicrān yanar cānım döker kan çeşm-i giryānım
Uyarur halkı efgānım kara bahtım uyanmaz mı
- 5 Gül-i ruhsārına karşı gözümde kanlu aķar şı
Ħabībim faşl-ı güldür bu aķar şular bulanmaz mı
- 6 Degüldüm ben saña mā'il sen itdün 'aķlımı zā'il
Baña ta'n eyleyen cāhil⁹⁴ seni görgeç utanmaz mı
- 7 **Fuzūlî** rind-i şeydādur hemişe halka rüsvādur

---

⁹⁴ Bu kelime şairin divanında 'gafil' olarak kayıtlıdır.

Şorun kim bu ne sevdādur bu sevdādan uşanamz mı

22a

Ėazel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Urılırsam n'olur ey āfet-i ʃannāz saņa
Harīr ü nize şunar ğamze-i ğammāz saņa
- 2 Merd-i meydān-i vefā şūḥ-ı levendān edā
Dil-rübā fitne-i dünyā dir-isem az saņa
- 3 Yine sürgün avına ʃıkdı meger ğamzelerin
Sürisiyle ʃutulır 'āşık-ı ser-bāz saņa
- 4 Esb ü ʃazī şola vu şaĝa sürerek elde cirīd
Rāst geldi göñül ey şūḥ-ı ʃep-endāz saņa
- 5 Yürü var mürĝ-i dil-i zārını pek ʃut **Rāmī (?)**
Bu vücūdda süzilür ğamze-i şeh-bāz saņa

Semāī-yi Sibākī

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 1 Raķıbi her ķande görsem gezer ola rüy-ı mähımla
Anuñ arzūsını bilmem nedendir böyle řāhımlā
- 2 Beni zerre ķadar ařlā götürmez hātıra yārim
Neye varsa gerek hālim benim baķtı siyāhımla
- 3 N'olaydı görmesem anıñ hayāl-i mäh-ı tābānıñ
Belāya uğradım gör kim yine kendi nigāhımla
- 4 Veririm cān-ile başım yine benden ķaçar yārim
Mülāķat ola mı göñlüm 'aceb ol pādiřāhımla
- 5 Derūnuma olan derdi **Sibākī** dehr-i fānīde
Anı hıç kimseler bilmez bilürüm ben ilāhımla

Semāī

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 1 Cihānı fitne-i h̄üsnüñ bile bilmez n'itmişdür
Nice medh ideyim kim H̄aḫ seni ögmüş yaratmışdur
- 2 Lebiñ peymānesidür mest ider hep cümle 'uṣṣāḫı
Ezelden fülk neyledürdi zevḫ-i mey şimdi batmışdur
- 3 Gül-i ra'nā ruḫuñ seyr ideli ḫāyli perīşandır
Görelen ḫadd-i ḫūbuñ serv-i serkeş ḫāyli yanmışdur
- 4 Göñül baş oyundur bāzīçe-i mihr ü muḫabbetde
Misāl-i rāz kendiñ ḫāşıl ider nābe atmışdur
- 5 Sözüñ ḫiç dinlemez oldı didiler ol gül-i ra'nā
Rızā-yı ferḫunde hicrān var ise avez itmişdür

Beyt

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fa'lün

- 1 Çeşmimin baħr-i muħiṭ ile dögünmez(?) baħtı
Daħı ey ŧūh cefā-pīŧe bu çok ŧu götüddürür

Beyt

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Vaṭanımdan felekiñ gerdiŧi ayırdı beni
İtdim Allāha emānet seni ey yār seni

22b

Gazel-i Hılmi

Mef'ülü Mefā'ülü Mefā'ülü Fe'ülün

- 1 Dür-dāne gibi dürleri ruħsāre dökülmüş
ŧebnem midir ol kim meger gülzāre dökülmüş
- 2 Gūyā o kuyumcu pīçeniñ kālīb-i hūsni
Sīmīn ne pākīze seni yek-pāre dökülmüş
- 3 Cem'iyet-i 'uŧŧākını seyr eyle āh zālīm
ŧükr acıların derkeh-i hünkāra dökülmüş

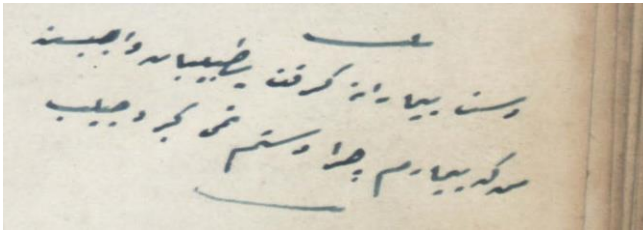
4 Sevdā-yı haṭṭ-ı sebziñ ey ey ḳadd-i ŧimŧād

Üftādelerin seyr-i çemen-zāra dökülmüş

5 Hicrān mı var sende Hilmiyā yine bilmem

Pür-dāğ-ı lebleriñ yine hep yāre dökülmüş

Beyt

Gazel

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1 Sīne-i çāk itdi beni āteŧ-i sūzān-ı firāk

Elime girmeye mi ḥaŧrede damān-ı firāk

2 Ka'be-i vaŧlı o maḥzur āh ŧerer-nāle ideli

Yollara ŧüşse ne ğam ḥār-ı muḳlān-ı firāk

3 ŧutmaz kendüsini ğālib oldır ḥān-ı sevḳ

⁹⁵ 22b sayfasında kayıtlı Farsça beyittir.

Eşk-i çeşmiñ yinemez hâşılı giryāñ-ı firāk

4 Hüsni-tā'yīb ile yāre biz de eger yār-isek
Oldı bir bī-çāre gönül Yūsuf-ı zindān-ı firāk

5 Ey RızāT bir yana gelmedi dil gideli yār
Kendisiñ cem'idemez hīç perişān-ı firāk

6 Çāresi şabr dimişlerdir egerçi hicriñ
Umarız eyleye haqq vuşlatı dermān-ı firāk

23a

Ġazel⁹⁶

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1 Nağamāt eylemege başladı şanma anı sen
Ehl-i sūzuñ şanemā āteşin üfler neyzen

2 Meclis-i 'aşqda ney-zen ne çalar yanumda
Ġam-ı 'aşkuñla ⁹⁷ ser-āğāz idicek nāleye ben

⁹⁶ Küçük, S. (?). *Bâkî Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10596,bakidivanisabahattinkucukpdf.pdf>, s.233, G.358, (Erişim Tarihi: 11.01.2021).

⁹⁷ Bu kelime şairin divanında "hecrüñle" olarak kayıtlıdır.

- 3 Şem' lâzım degül ey sâķī yiter meclisde
Şu'le-i cām-ı şeb-efrüz çerâĝ-ı rüşen
- 4 Şahn-ı gülizāra düşersek demidür lāle⁹⁸-şifat
Nev-bahār oldu gül açıldı güzellendi çemen
- 5 Ğoncalar dügmelerin çözdi bahār oldu diyü
Sinesin açdı girībānını çāk itdi çemen
- 6 **Bāķīye** 'işret ü 'ayş itmege hecrünĝde yiter
Nāle ney göz yaşı mey fikr-i vişālün gülşen

Beyt

- 1 Şu kötü sözün el siteminden
Bī-muşalī şanemdür uşandım

23b

Ğazel

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

---

⁹⁸ Bu kelime şairin divanında “*jāle*” olarak kayıtlıdır.

- 1 Tā ezelden sen benimle ‘ahd-i peymān eyledin
Gösterüp ol hūb cemāliñ yana pinhān eyledin
- 2 Dimedi mi suyunı derdini dermān idelim
Sevdiğim çün arttı derdim yan dermān eyledin
- 3 Bir kuluña virmediñ dünyāda bir gömlek giye
Bir kuluña mülk virdiñ Mışra sultān eyledin
- 4 Hem kuluñdur hem resūlün şāh-ı kevneyn Muşafā
On sekiz biñ ‘ālem içre anı şultān eyledin
- 5 Bir kuluñı Kerbelāda eyledin şuşuz şehīd
Bir kuluña mihr virdiñ hem Süleymān eyledin
- 6 **Şeyh Cemālī** ağlamakdan dīdesinden kan döker
Yeri gögi ‘arş-ı kürsī ana seyrān eyledin

[Ġazel-i Nā-Tamām]

Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün Mefā’lün

1 Bu rütbe-i a'na dūŝme derd ü ęam cānā senię-ündür

'Adūya ser-fürüler cā-be-cā hāle senię-ündür

2 Olaldan germ-i āhi āteŝ-i nem ile rengimiz

[.....]

3 Beni men' itme zāhid baŝıę içün zevķ-i 'işretten

Bugün fırsat benim[dür] va'de-i ferdā seniğ-ündür

[Mısra']

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

'Aksine devr itdi devrini felek

[Manzūme]

Mefā'ilūn Mefā'ilūn Fe'ulūn

1 Nūrı bir yirlerde itmez ķarārı

Cānā dūŝer cānım cān mülkü-zārı

Ben cānımdan 'aziz severim yāri

'Aceb yār da bizi sever mi böyle

24a

[Destān]

12'li Hece (7+5)

- 1 Hoş imdi ey Moşkof-ı kâfir ü bî-dîn
Tahtıñı 'âkıbet vîrân iderler
Harâm olup saña bu rûy-ı zemîn
Başıña dünyâyı zindân iderler
- 2 Bakarlar dime şaşkın püzevenk
Sûretâ moşkofsuñ sîretiñ köpek
Elbet kıлмаğa seniñle bir cenk
Paşalarım 'ahd u emân iderler
- 3 Mehemmed 'Alîdir ser-'asker-i cihân
Gelmemiş dünyâya böyle kağramân
'Askeriyle durmaz aşla bir zamân
Orduyı 'askeri devrân iderler
- 4 'Ömer paşa gibi er 'âkil olmaz
Cihânda fendini hîç bilir olmaz
Konmada üstüne hîç gelir olmaz

Medhîni dillerde destân iderler

5 Lisânda yektâdır her dile âşnâ
Gâh tebdîl olup girer bir başka
Moşkof bilüp şırların hep aña
Söyleyüp cümlesin beyân iderler

6 ‘Garblar serdârı ol ‘Abbâs paşa
‘Arzu çeker dâ’im Bekir-şâh paşa
Kılıçla ursalar bir koca taşta
Pareleyüp anı duman iderler

7 Ne ‘aceb hikmetdir yezdâne itdi
İslâm olan cümle konmaya gitdi
Sultân Mecid hîbesin bir kale yetdi
Cümlesi ‘âlemde seyrân iderler

8 Allâh ‘ömür virsün dâ’im eylesün
Tahtında bu sitinde kâ’im eylesün
Üçler kırklar ana yardım eylesün

Cinn ü insān aḡa divān iderler

9 Redīfle gelsün deyü bir fermān

İdince gittiler cemī['] dü-cihān

Nice yüz biḡ 'asker emrinde her ān

Ṭuna yalusunda iskān iderler

10 Şabr idiḡ analar eylemeḡ baḡa

Ḳomıḡdır düşmeni Ḥāzret-i Ḥūdā

Bir gün gelmez elbet şaḡ olan baḡa

Cümlesi dāḡil-i vaṭan iderler

11 Ordunuḡ ḡāmeti elidir sā'at

On beş yirdedir hem eyle pek diḡḡat

Eger ruḡḡat virür ise şevkelü devlet

Dünyāyı ḡan idüp alḡan iderler

12 Ḥasbīyā şabr eyle hele gör n'ola

Ḳararlar Moşḡofu dökerler cūya

Paşalar duysalar destānıḡ hele

Saḡa küllī in'am iḡsān iderler

13 Eger ruḡsat dirse ol cenāb

Başıḡ kesüp saḡa iderler 'azāb

Bunca olanlarıḡ eyleyüp ḡarāb

İsmiḡ-ile seni bī-niḡān iderler

24b [Ġazel-i Nā-tamām]

?

1 İpliḡ güzeliḡ ġudusı pālūzeden aḡdu

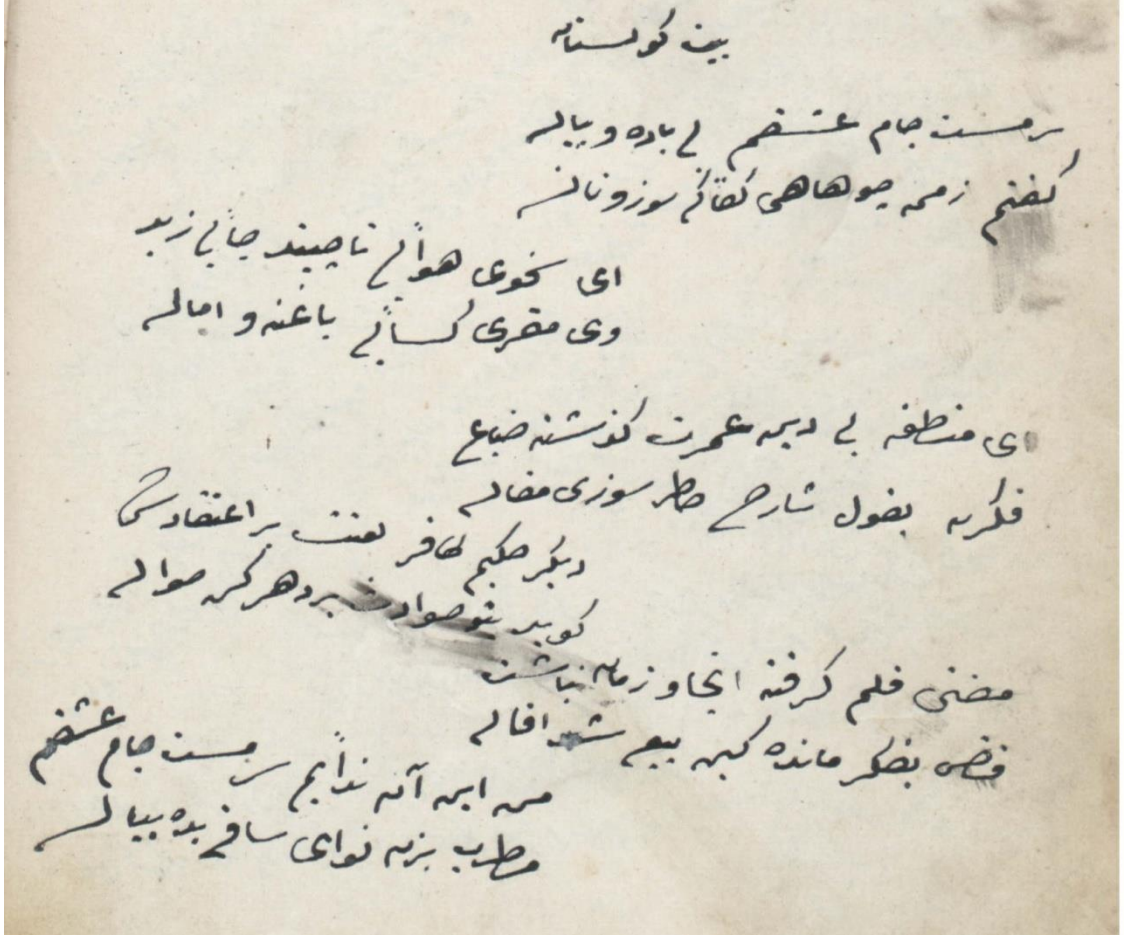
Ġarmaşası zilletlüce şan da'lu ġabaḡdu

2 Ormanda bulup āfeti ġucaḡlaya ġoydum

Hem ġolleri yaḡşā'du ġuzum sanki necā'adū

3 Fārīsi 'Arābī ġarma ġaḡuş zorladıñ ammā

Baḡmaḡ ġuşura ġālibā zihnim dolaşıḡdu

99

25a

Qı'ā

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Kerbelā deştine şāh Kerbelāniᅇ ᅇāline
İttifāk-ı 'alem idüp mecmū' 'alem aᅇladı

- 2 Pāye-i 'arş-ı mu'allāda döküp cibrīl-i şehinᅇ
Ravza-yı rıᅇvānda rūᅇ-ı nevi'-i vārım aᅇladı

⁹⁹ 24b numaralı sayfada yer alan Farsça gazeldir.

Gazel-i 'Aşım Tahmîş-i Şefkat

Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilûn

- 1 Sırrına mahrem olup merdüm-i şādān ağlar
Çāresiz derdine nakkād-ı tabībān ağlar
Diñlese kışşa-i pinhānımı ihvān ağlar
Raħm idüp hāl-i perīşānıma çok cān ağlar
Bilse cānimda sūzānlığını cānān ağlar
- 2 Bir 'aks-i devr-ile bir yol tuta çıkın ammā
Bu gidişe çarhıñ ider sā'ata varamaz ifnā'
Ağlar gökde sīmābān baña her şayf u şitā
Yok mıdır zerre kadar sende 'aceb mihr ü vefā
Ey felek derdim için māh-ı dıraħşān ağlar
- 3 Geçdi 'ömrüm gam ile derdini çekmekle elin
Görmedim hāşıl-ı maħşūlını bunca yılın
Ey gönül bitmedi ekdikse de toħm-ı emelin

Bağ-ı miḥnetde ne ğam çekdigine murğ-ı dilin

Duysa şeb-tābe-seherde bülbül-i nālān ağlar

4 Kāle-i dehre gönül bağlama ey ḥāce hemān

Nice Kārūnı gedā eyledi böyle devrān

Ḳıl zarar eyleyerek bu miāl-i derd-i zamān

Olma iḳbāline mağrūr şaḳın şāh-ı cihān

Haşre dek mātem idüp taḥt-ı Süleymān ağlar

5 **Şefkatī** ḥāmeye çatlatmayasın aḥvālim

İtmesün nāle-i giryān-ile keşf-i zārım

Gizle şanduka-i ḳalbinde būseni dā'im

Şaḳla mecmū'a-i ḥātırdā bu beyti **'Āşım**

Yazılır bu ğazel defter-i dīvān ağlar

Muḥammes-i Mütekerrir

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

1 'Aşḳ-ı dildār ile hem nūş iderim Cem yerine

Meded Allāh sūret ile luḫf-ı miḥnetim yerine

Rūy-ı pür-ḥālî bezetmiş gül-i berk fehmi yerine

Vir begim cāh-ı zenehdānını zemzem yerine

Dökeyim dīdeden eşkimi ter-i şebnem yerine

2 Yokmu inşāf-ı mürüvvet meded ey kâfir-kîş

Dīdeler āhū-nigāh ebrūlara yay mı dimiş

Teşne-i 'āşık-ı bī-çāreye luḡ eyle yetiş

Eydān

3 Hūrî bir āteşimi senin ḥüsnüne cennetde iken

Yakma pervane şıfatın 'āşıkı rü'yetde iken

Ka'be-i ḥüsnini ṭavāf-ı ziyāretde iken

Eydān

4 Şanma üftādeligim ey şeh-i nāz-ı aḥyārı

'Aşık-ı mecāzî begim bende ise ızırārı

İstemem ğayrıyı ṭakman her birine bu çārı

Eydān

5 Ne sebeble seni yārim saḡa şekvār ideyim

Yandım 'aşkınla seniḡ bu āteşe ne ideyim

Bāri bu şūret ile ğabğabını seyr ideyim

Eyḏān

6 Dilkeş-i bī-tāp olub itdi yine āh u enīn

Şığmadı nāle vü zār oldu ħarāb rūy-ı zemīn

Ki kebāb oldu dilim āteşimi it teskīn

Eyḏān

7 Kıl kerem **Hakki** seversen olalım yek tende

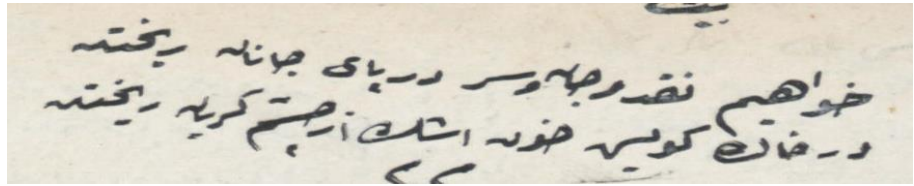
Görmedim ğayrı güzelde gördigim ħüsni sende

Bendeñe eyle kerem bāri yetişdür ğamze

Eyḏān

25b

Beyt

100

Murabba'

¹⁰⁰ 25b numaralı sayfada yer alan Farsça beyittir.

Mefā'ılün Mefā'ılün

1 Nedir kuşurımı bilsem
Beni sen şimdi yād itdiñ
Ne çeşmim doldı kan-ile
Ne güldürüp ne şād ittiñ

3 Ki zerre sende gülmedim
Murāda vāşıl olmadım
Murādıñ nedir bilmedim
Ne şehriñi ik[']ād itdiñ

5 Bu çeşmim yaşı oldı hūn
Yanarım nāriña her gün
Düşünüp derdimi bir gün
Ne dermānın murād itdiñ

7 Ne **Medhī** yāyı güldürdün
Ne sırr-ı hāli bildürdün
Ne kaşd eyleyüp öldürdün
Ne kaldıñ ne āzād itdiñ

26a Bazı hesaplamalar bulunmaktadır.

26b [Ġazel-i Nā-tamān]

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Genc-i nigāhı gāhi ol k̄aşı kemān eyler baḡa
Nergis-i mesti 'aceb yaḡşı yamān eyler baḡa
- 2 Neş'e-i feyz-i şafāyı naḡş-ı cām-ı mey-furūş
Kā'ināti ser-te-ser keş ü 'ayān eyler baḡa
- 3 Tā'irim cevlān-gehim bāġ-ı ḡaranfildir henüz
ṭāḡ-ı iḡbā[!]

Ġazel [Murabba']

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Ey gönül ḡaḡka 'ibādet ḡıl mübārek cum'a gün
Zikr ile ḡalbiḡ pāsıḡ sil mübārek cum'a gün

Varsayydın ol Muḥammed Muṣṭafānıñ ravzına

Nice biñ Ka'be sevābın al mübārek cum'a gün

2 Oḳunur bir bir ezānlar cem' olur pāye-i mihrā

Oḳuyup minberde ḥaṭīb rūḥ bulur ....

Olsa ṭağlarca günāhıñ 'afv ider anı Ḥüdā

Bir kere Ḥaḳ zıkr eylese dil mübārek cum'a gün

3 'Aşık-ı şādık olanlar terk ider dünyā işin

Mü'min oldur ki cihānda redd-ider cümle işin

Ḥaḳḳ te'ālā va'de kıldı her ne işlersen işin

Bir sevābıñ biñ yazılır ol mübārek cum'a gün

4 Der ki 'Ömer al bağlayup gice mihrāba imām

Melekler şāf-be-şāf olup kuşadur eṭrāfını tamām

27a Raḥmetin deryāsına ğarḳ olmak-içün her asmām

Açılır dergāh-ı Ḥaḳḳa yol mübārek cum'a gün

Dīvān[Murabba']

Me'ülü Fā'ilātün Me'ülü Fā'ilātün

- 1 Mü'min olan cennet işi bismillâhdır
Cennetdeki hürilerin çâşu bismillâhdır
Kadir Mevlâm mü'minlere anları eş eyledi
Lebinden tura çekilür o da bismillâhdır
- 2 Cennetin bağçelerinde kırmızı gül açılır
Gülün her bir tallarından dürlü nurlar saçılır
Cennetden durur ne ırmağ akar her cânibe çekilür
Cennetin ırmağlarının başu bismillâhdır
- 3 'Âşık-ı şâdik olanlar 'aşkın yayına başar
Yerleri götüren öküz bir taş üstine başar
Balıktan şudan aşağı indiler rüzgâr eser
Rüzgârın şandığının miftâhı bismillâhdır
- 4 Der ki 'Ömer da'vet itdi Zü'l-celâl cismini
Mi'râcında secde kıldı diledi 'ümmetini
Hakk tecelliler eyledi gösterdi cemâlini
Ol Resülün alındaki nürü bismillâhdır

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 'Aşkın elinden hayrān olan anlar bizi
Rūz u şeb bülbül gibi nālān olan anlar bizi
Biz bu 'aşkın odına tā ezelden yana gelmişiz
Ceşmi giryān cigeri püryān olan anlar bizi
- 2 Derd-i 'aşkı bilmez imiş hāline mağrūr olan
Bu fenāya aldanup şu 'ālemde mesrūr olan
'Āşıkıñ hālin ne bilür dört başı mağrūr olan
Her tarafından yihılup vīrān olan anlar bizi
- 3 Sevdā-yı 'aşkı nasıl şeydir anı bilmez bilmeyen
Hayvānında vardır 'aşkı andan işitsin bilmeyen
Zemm ider 'āşıkları 'aşk hīç başına gelmeyen
Olur olmaz fehm itmez 'irfān olan anlar bizi
- 4 Derd-ile Eyyūp gibi ağlayan olur dervişān
Açılmaz 'āşıkıñ hāleti bilüp 'aşka düşen
Ru'yetī cemāle 'āşık hāli perūşān

Dostun yolun ser virüp kırbān olan anlar bizi

28a

Ġazel-i Emrāh

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 1 Bugün tefsİR-i Kāzİden beyān itmek diler vā'iz
Hāmūş olduĠda ey dil yan ne hoşca pend ider vā'iz¹⁰¹
- 2 Açınca aĠzını āteş saçar nārī 'azābından
Şanasın ki getirmişdir cehennemden haber vā'iz
- 3 Yitürmiş mi 'aceb cennet yolun ol yana hiç varmaz
Hemān yayı cehennemden yaņa semiş gider vā'iz
- 4 Çıhub kürsiye *ķālallāh*¹⁰² deyü halka nidā ider
Velī kendi hārāmi şu gibi taş taş iĠer vā'iz
- 5 Bize vā'z ider ammā kendi aşla muṭī' olmaz
AnıĠ iĠün döşer nāle neler ķāđī neler vā'iz

¹⁰¹ Bu mısra şairin divanında “Hāmūş ol diĠle dil gör ne hoşca nidā ider vā'iz” olarak kayıtlıdır.

¹⁰² “Allah dedi ki”

6 Sendir *la taknetü min raḥmetillāh*¹⁰³elde Emrāhı

Bizim ümmīdimiz Ḥaḳdan¹⁰⁴ degil mi eyledir vā'iz

28b

Ġazel[Murabba']

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

1 Ben giderim ḥoşcaḳal ey nazlı yārim ḥoşcaḳal

Şāġı isenġ gez cihānda ben giderim ḥoşcaḳal

Āteş-i sūzānımız eflāke ser çekmiş gider

Yandırır başdan ayaġa āh-ı zārım ḥoşcaḳal

2 Unutma ey sevdicegim sen neler itdiñ [baña]

Ḳalmadı şabra taḥammül ġayrı kār itdi cāna

Bendeki 'aşkıñ āteşi te'sir itmedi sana

Cümlesinden vazgeçüp ben tevbe-kārım ḥoşcaḳal

3 Ben saña yārim dedikce hīç ḥālimden bilmediñ

Ḥātır-ı 'uşşākımı şorup tesellī kılmadıñ

Ḳonuşup aġyār ile bir gün yanıma gelmediñ

¹⁰³ Zümer suresi 53.ayet “ Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin” <https://kuran.diyaret.gov.tr> (Erişim tarihi: 10.04.2021)

¹⁰⁴ Bu kelime divanda “*bunda*” olarak geçmektedir.

Şimdilik terk eyledim 'âlemde vârim hoşcağal

4 Sözüne şâdık mısın yâ kendiñ eylediñ ikrâr

Kendiñ itdiñ n'itdiñ ise bana itdiñ nazlı yâr

Ülfeti cemâle 'âşık hem gine kıl intizâr

Tez gelür geçer hemân leyl [ü] nehârim hoşcağal

30a Âteş-i süzânımız eflâke ser çekmiş gider

Yandırur başdan ayağa âh-ı zârım hoşcağal

Râkım Aḥmed Efendi Ḥâzretleri

[Sayfanın geri kalan kısmında bazı alacak verecek hesapları
bulunmaktadır]

30b [Bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]

31a [Bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]

31b [Bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]

- 32a [Bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]
- 32b [Boş]
- 33a Ülfet ü şadâkat olunur debb ba'zân ri'âyet-i tarik̄le vişâline
icâzet buyurduḡda ber-sâ'at surrûyyetiḡ biḡ sâ'at
müşâbihde eylemez gibi olur şâyet ašlâ itdigine
uşanmayub kânî cennet hûrini gibi olduğundan nâşî-i sindân
ayrılmam ülfet-i şadâkat gün debb ba'zân ber'iyyet
tarik̄le vişâline icâzet buyurduḡda ber-sâ'at
sûriyyetine Beg Sâit
Ber-sâ'at
- 33b [Boş]
- 34a [Bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]
- 34b [Boş]
- 35a [Bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]

- 35b** [Mürettibe ait senet örnekleri yer almaktadır]
- 36a** [Mürettibe ait senet örnekleri yer almaktadır]
- 36b** [Bazı hesaplamalar yer almaktadır]
- 37a** [Mürettibe ait senet örnekleri yer almaktadır]
- 37b** [Mürettibe ait bazı tarihler ve hesaplamalar yer almaktadır]
- 38a** [Yırtılmış, kalan kısımda bazı tarihler yer almaktadır]
- 38b** [Yırtılmış, kalan kısımda bazı tarihler yer almaktadır]
- 39a** [Bazı tarihler yer almaktadır]
- 39b** [Boş]
- 40a** [Bazı hesaplamalar yer almaktadır]
- 40b** [Boş]

- 41a** [Yırtılmış, boş]
- 41b** [Yırtılmış, boş]
- 42a** [Bazı hesaplamalar yer almaktadır]
- 42b** [Bazı hesaplamalar yer almaktadır]
- 43a** [Bazı hesaplamalar yer almaktadır]
- 43b** [Bazı hesaplamalar ve alacak verecek notları yer almaktadır]
- 44a** [Bazı hesaplamalar ve alacak verecek notları yer almaktadır]
- 44b** [Bazı hesaplamalar ve alacak verecek notları yer almaktadır. Ayrıca cümlenin yapısı ile ilgili gramere dair bazı ifadeler bulunmaktadır.]

- 45a** [Arapça dilbilgisi metni yer almaktadır.]
- 45b** [Arapça dilbilgisi metni yer almaktadır.]
- 46a** [Bazı hesaplamalar ve alacak verecek notları yer almaktadır]
- 46b** [Arapça dilbilgisi metni yer almaktadır]
- 47a** [Bazı hesaplamalar ve kime ne verildiğine dair bir liste bulunmaktadır]
- 47b** [Bazı hesaplamalar ve kime ne verildiğine dair bir liste bulunmaktadır]

SONUÇ

Bu tezde Kastamonu Yazma Eserler Kütüphanesi 37 Hk 100 Numaralı Şiir Mecmuasının Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) Göre Tasnifi konusu çalışılmıştır. Ahmed Rakım Efendi'ye ait olan mecmua 47 varaktan oluşmaktadır.

İlk bölümde mecmuaların önemi ve tarihi gelişiminden bahsedilmiştir. İkinci bölümde 37 HK 100 numaralı mecmuanın tavsifi ve mecmuanın genel içerik özellikleri hakkında bilgi verilmiştir. Mecmuda gazel(91), kıt'a(24), müfred(17), muhammes(2), murabba(8), tahmis(4), şarkı(2), müstezad(3), düstur(1), destan(1), semâî(2), mısra(1), manzume(1) gibi klasik Türk şiirimize ait 13 farklı nazım şeklinde şiir mevcuttur. Mecmuada en çok tercih edilen nazım şekli gazel(91) olmuştur. Mecmuada 13 farklı aruz kalıbı kullanılmış olup en çok kullanılan kalıp remel bahrinden "Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün"(67) kalıbıdır. Ayrıca bir adet hece ölçüsü ile yazılmış şiir de bulunmaktadır. Mecmuada kullanılan aruz kalıpları tablo şeklinde verilmiştir. Mecmuada yer alan şairlerin hangi yüzyıllarda yaşadığı ile ilgili de bir tablo verilmiştir. Üçüncü bölümde MESTAP projesi çerçevesinde metin tablo halinde gösterilmiştir

Transkripsiyonlu metin kısmında mecmua çalışmalarında olduğu gibi metin okuması yapılmıştır. Mecmuada rik'a, tâlik ve nesih olarak 3 farklı yazı stili yer almaktadır. Burada karşılaştırma olarak çalıştığımız şiirlerdeki değişiklikler belirtilmiştir. Hangi şaire ait olduğunu belirleyemediğimiz nazım şekilleri MESTAP tablosunda gösterilmiştir. Çalışmada Mahmûd, Nesîb, Fuzûlî ve Zekâyî'den çok sayıda gazel mevcuttur. Mürettib halk edebiyatı şairlerinin şiirlerine de yer vermiştir. Kaygusuz Abdal, Erzurumlu Emrah ve Aşık Ömer gibi halk şairleri yer almaktadır. Hasbî'nin Sultan Abdülmecid çağına ait bir destanı da mecmuada yer almaktadır. Mecmuada toplam 45 şair yer almaktadır. 13 farklı nazım şeklinde 158 tane şiir bulunmaktadır. Bunların yanında farklı şairlere nazire olarak yazılan gazeller vardır. Mecmuada 15.yüzyıl ile 19. yüzyıl arasında yaşamış şairlere yer verilmiştir.

Mecmuanın tasnifinde izlenen yöntemler maddeler halinde verilmiştir. Fiziki tahribatlardan dolayı okunamayan kısımlar [...] şeklinde gösterilmiştir. Karşılaşılan

Farsça Őirlerin hem MESTAP tablosunda hem de transkripsiyonlu metin çalıŐması kısmında görüntüsü verilmiştir. ÇalıŐmamızda yaralandığımız divanlar, tezler ve kaynaklar da kaynakça kısmında verilmiştir. MESTAP projesi çerçevesinde hazırlamıŐ olduğumuz bu çalışma hem klasik Türk edebiyatı alanına hem de mecmualar üzerine çalıŐacak olan araştırmalar için önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Admış, A. (2007). *Ákíf Divânu (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, Sivas, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.313, M.19.
- Akkuş, Ö. (2018). *Nefi Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57741,nefi-divanipdf.pdf?0>, G. 104, G.123, (Erişim Tarihi: 13.01.2021)
- Akyüz, K. (1997). *Fuzûlî Divânı*, Akçağ Yayınları, Ankara.
- Alkan, S.(1993). *Şeyh Mustafa Zekâyî'nin Hayatı, Edebi Kişiliği, Dîvânı (İnceleme-Tenkidli Metin)*.Erzurum, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Alptekin, T.(2008). *Niyâz-i Mısrî Şiirleri*, Demos Yayınları, s.215, G.147, İstanbul.
- Arslan, M. (2018). *Bursalı İffet Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/59882,bursali-iffet-divanipdf.pdf?0> (Erişim Tarihi: 04.09.2020)
- Avşar, Z. (2017). *Revânî Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56143,revani-divanipdf.pdf?0>, s.361, G.316 (Erişim Tarihi: 13.01.2021).
- Aydemir, Y. (2007). ‘*Metin Neşinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler*’, Türkoloji Araştırmaları, Volume 2/ 3 Summer, s.122-123-125.
- Divan-ı Aşık Ömer: Şah İsmail ile Gülizar derdi yok ile zülfü siyah vasfı gazeliyatı*, <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/handle/11543/987> (Erişim Tarihi: 05.09.2020), TBMM.
- Divan-ı Pertev*, <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/bitstream/handle/11543/990/197307870.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, (Erişim Tarihi: 10.09.2020), TBMM.
- Divan-ı Seyyid Mehmed Nesîb*, <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/handle/11543/982>, (Erişim Tarihi: 05.09.2020), TBMM.
- Ersoy, E. (2013). *XIV-XVI. Yüzyıllar Arasında Yazılmış Bazı Şiirleri İhtiva Eden Bir Mecmua ve İbn-i Ömer'in Şiirleri*, **Turkish Studies International**

Periodical For The Languages and History of Tuskish or Turkic, Volume8/1
Winter, s.250-252.

Erzurumlu Emrah Divanı, <https://acikerisim.tbmm.gov.tr/handle/11543/1162>, (Erişim Tarihi: 05.09.2020), TBMM.

Gıynaş, K.A. (2017). *Milli Kütüphanede Kayıtlı 06 Mil A 803 Numaralı Şiir Mecmuası*, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, S.38, s.246-247.

Horata, O. (2019). *Esrâr Dede Divânı*,
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/64058,esrar-dede-divanipdf.pdf?0> (Erişim Tarihi: 04.09.2020)

Kut, G. (1986). “*Mecmua*”, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, İstanbul, Dergah Yay. C.6, s.170.

Küçük, S. (?). *Bâkî Dîvânı*,
<https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10596,bakidivanisabahattinkucukpdf.pdf>, s.233, G.358, (Erişim Tarihi: 11.01.2021).

Okçu, N. (?). *Şeyh Gâlib Dîvânı*, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-78404/seyh-galib-divani.html> (Erişim Tarihi: 04.09.2020)

Öztekin, Ö.(1997). *Râsih Divân(İnceleme-Tenkitli Metin- Özel Adlar Dizini)*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, s.325.

Parlatır, İ. (2012). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Ankara: Yargı Yay.

Şenödeyici, Ö.-Akdağ, A. (2015). “*Mecmualar ve Cönkler*”, *Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Kılavuzu*, (Editör: Özer Şenödeyici), İstanbul: Kesit Yayınları, s.368.

Tanyıldız, A. (2012). *Şiir Mecmûalarının Neşri Hakkında*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.5, S.21, s.124

Tarlan, A. N. (2012). *Eski Mecmualar Arasında*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, C.1, S.1-2-3-4, s.122.

Tatçı, M. (2014). *Niyazi Mısri Divanı*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları-956, Ankara, s.225, G.190.

Tunç, S. (2005). *Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Revan 1985 Numaralı Şiir Mecdûası*, Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, S.18, s.12.

Uzun, M. (2003). *Mecmua*, İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara, C.28, s.265.

TABLÖLÄR LİSTESİ

TABLO 1: Mecmuada Kullanılan Nazım Şekilleri ve Sayısı

TABLO 2: Mecmuadaki Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

TABLO 3: Mecmuada Kullanılan Aruz Kalıpları

TABLO 4: Mecmuada Yer Alan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı

TABLO 5: Transkripsiyon Alfabetesi

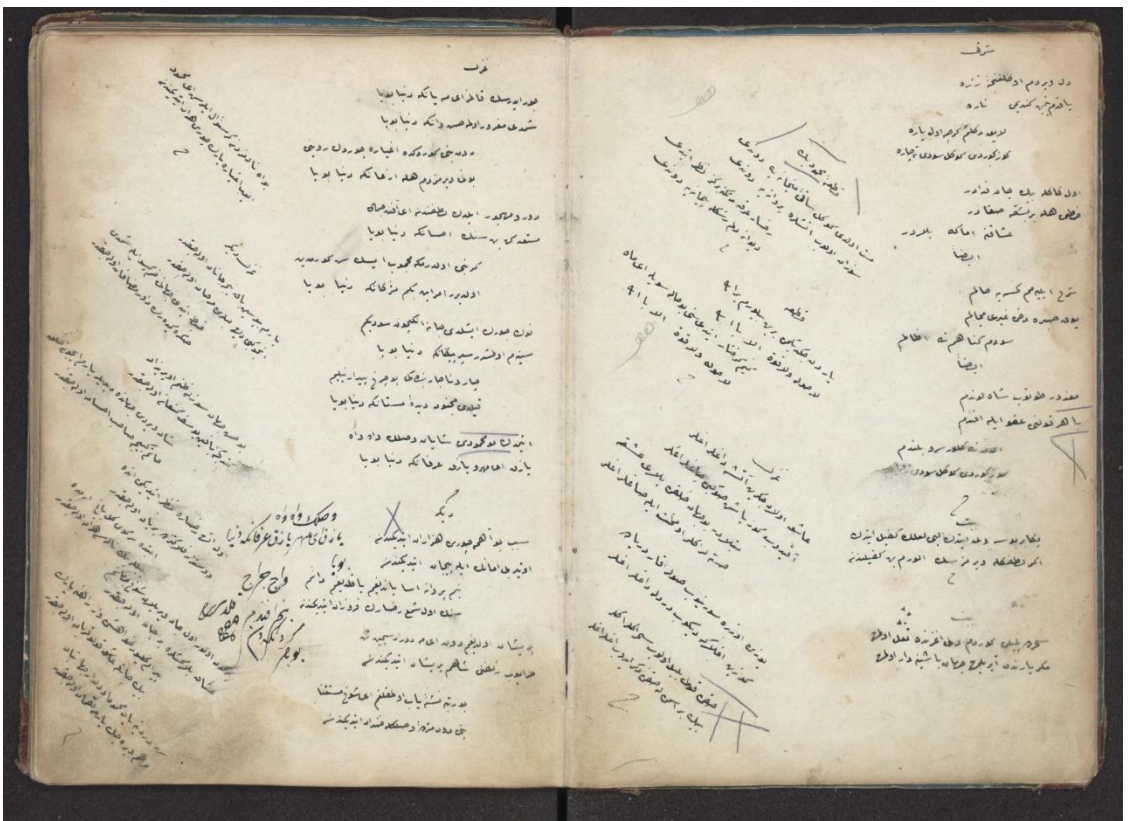
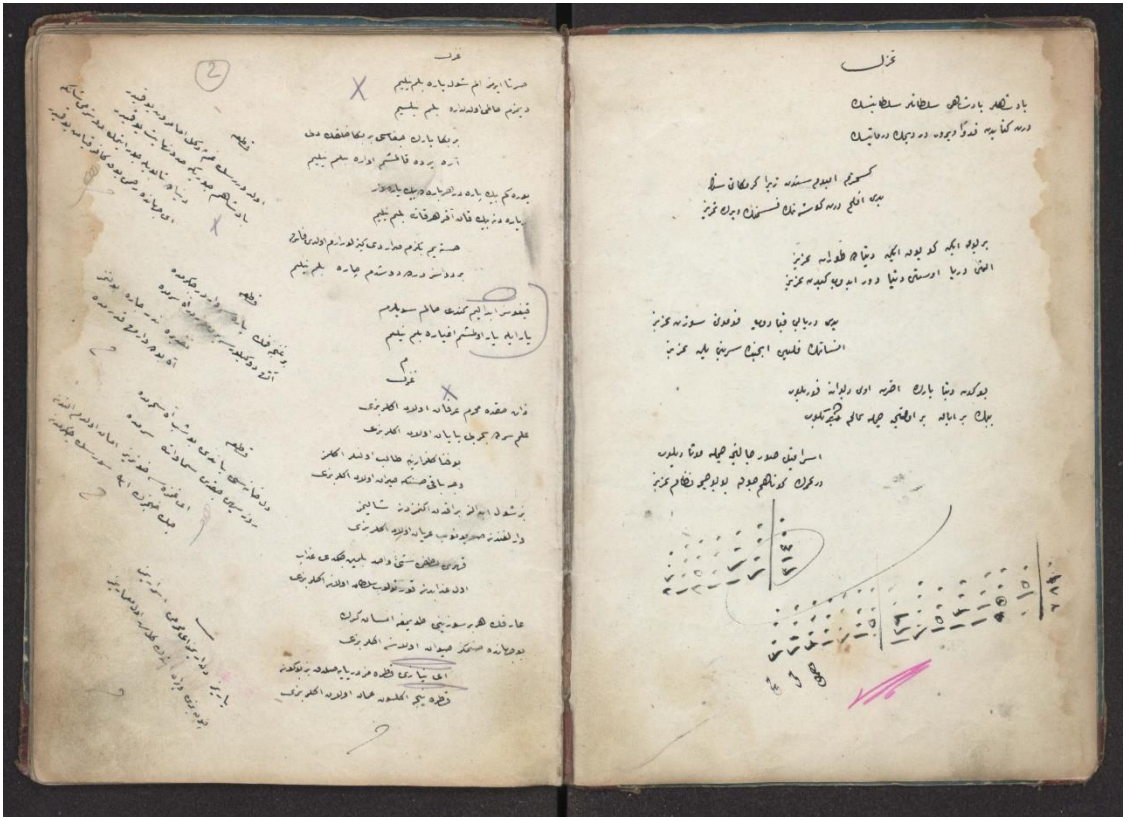
TABLO 6: 37 HK 100 Mecmua'nın MESTAP'a Göre Dökümü

TABLO 7: Mensur Bölümler Tablosu

EKLER

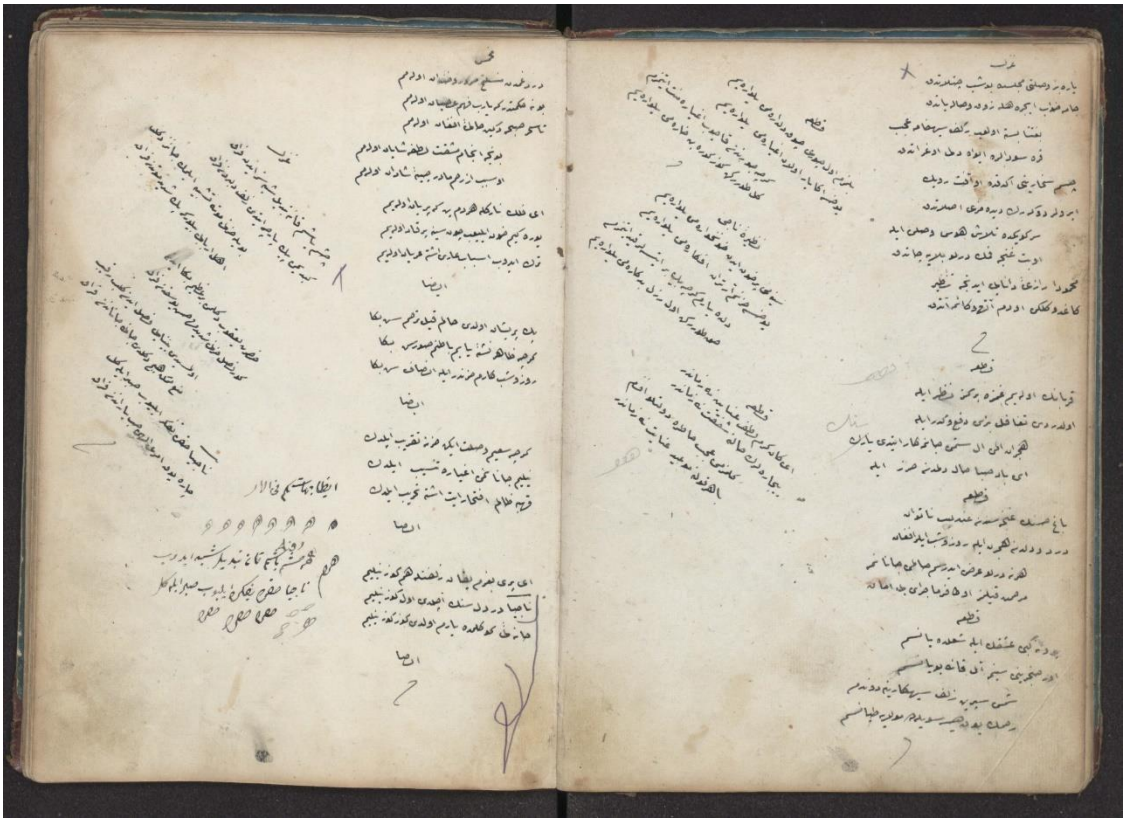
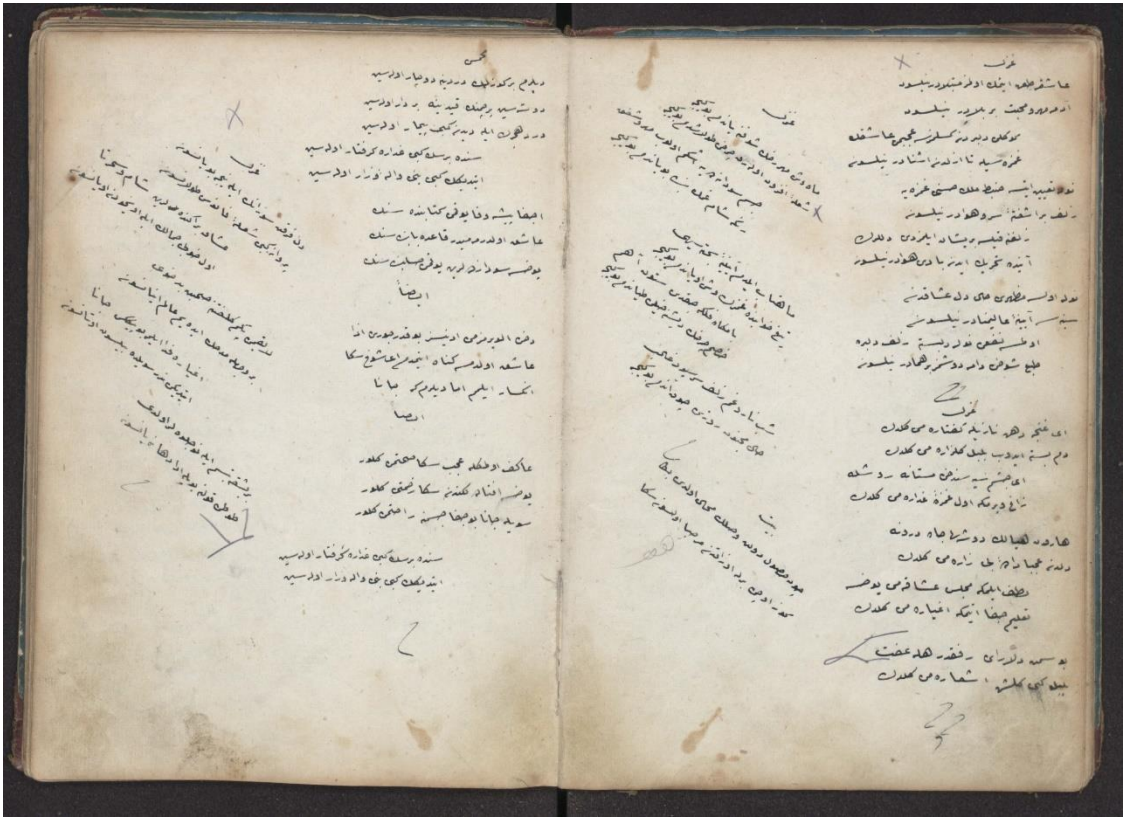
Ek 1: Metnin Tıpkıbasımı

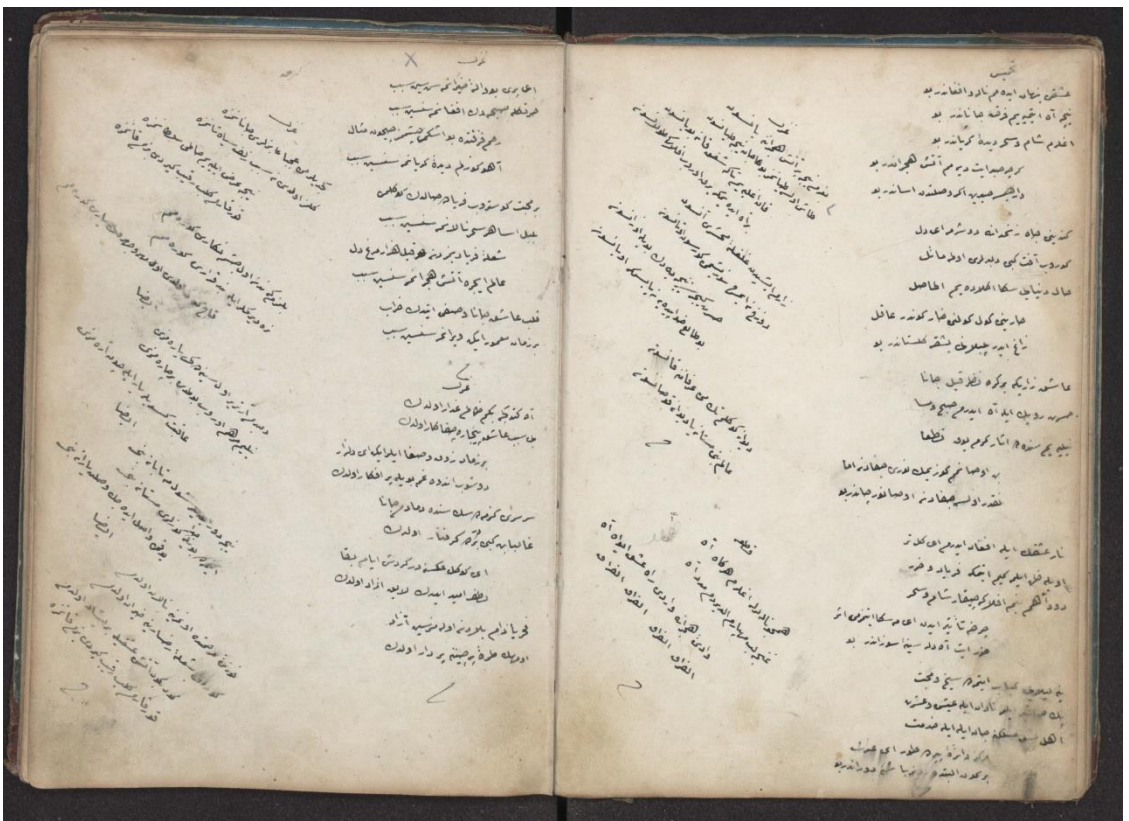
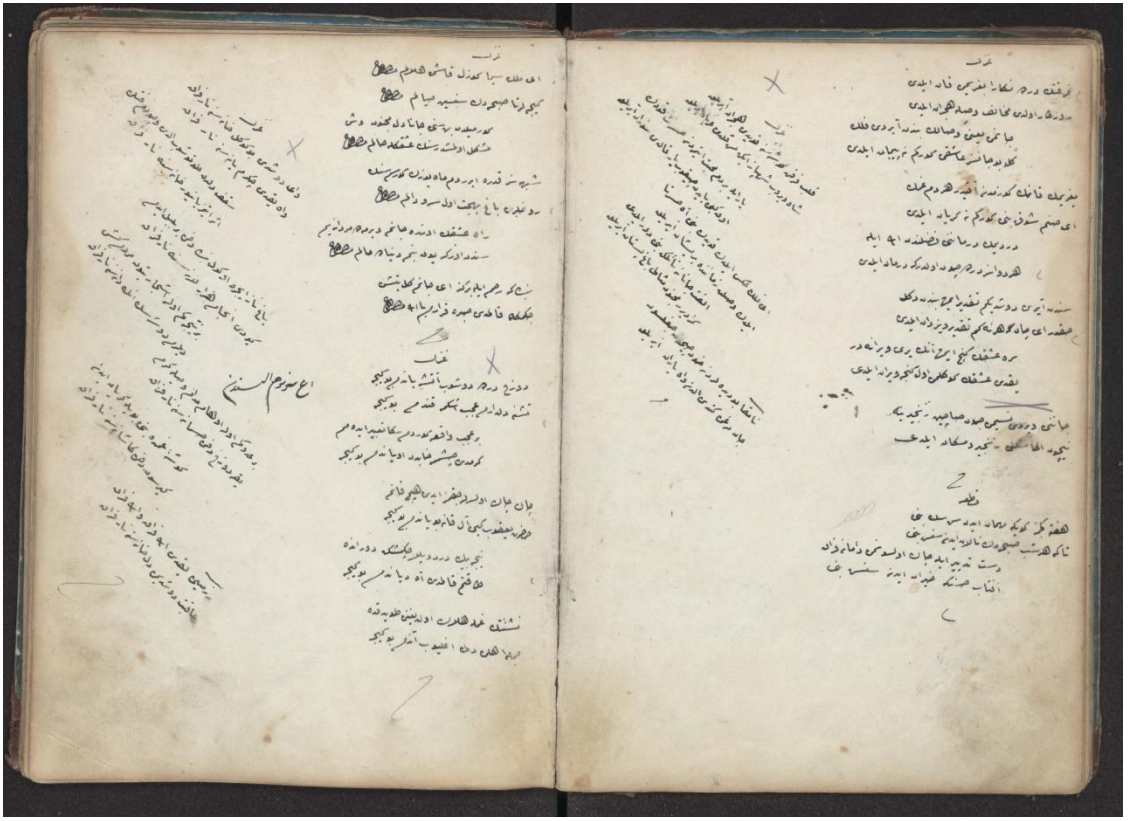

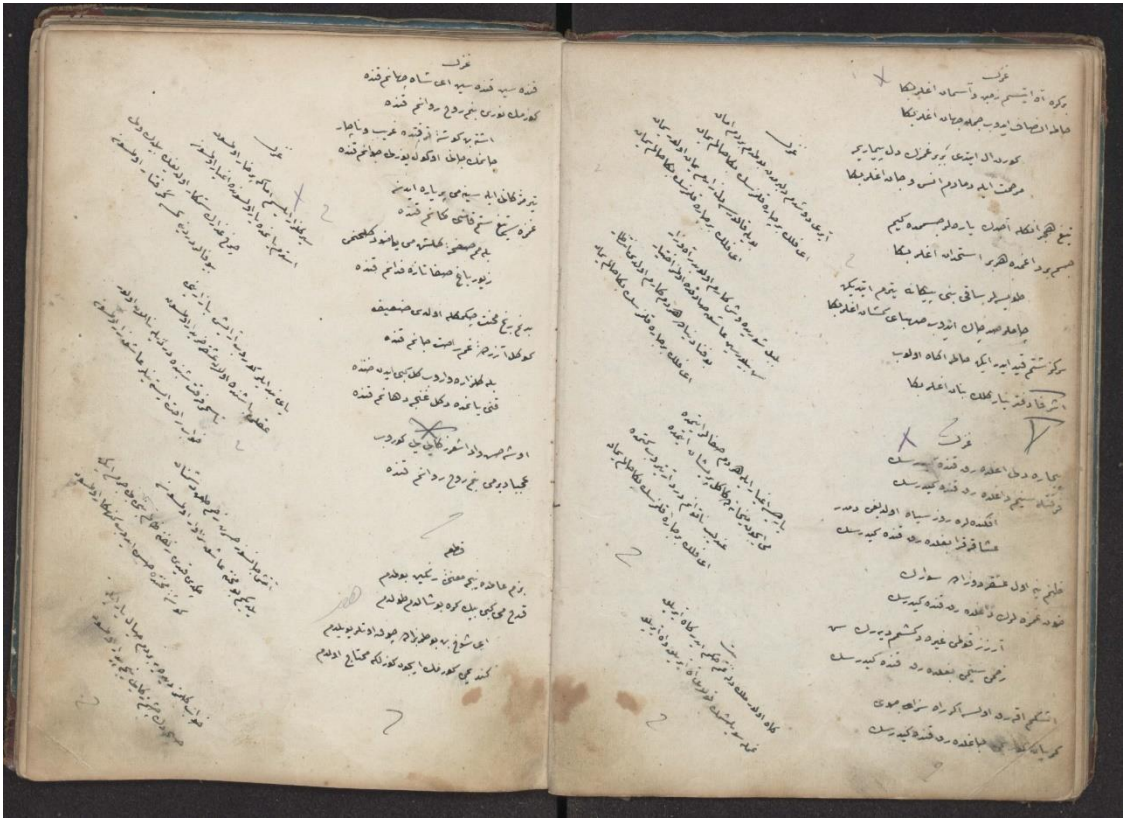
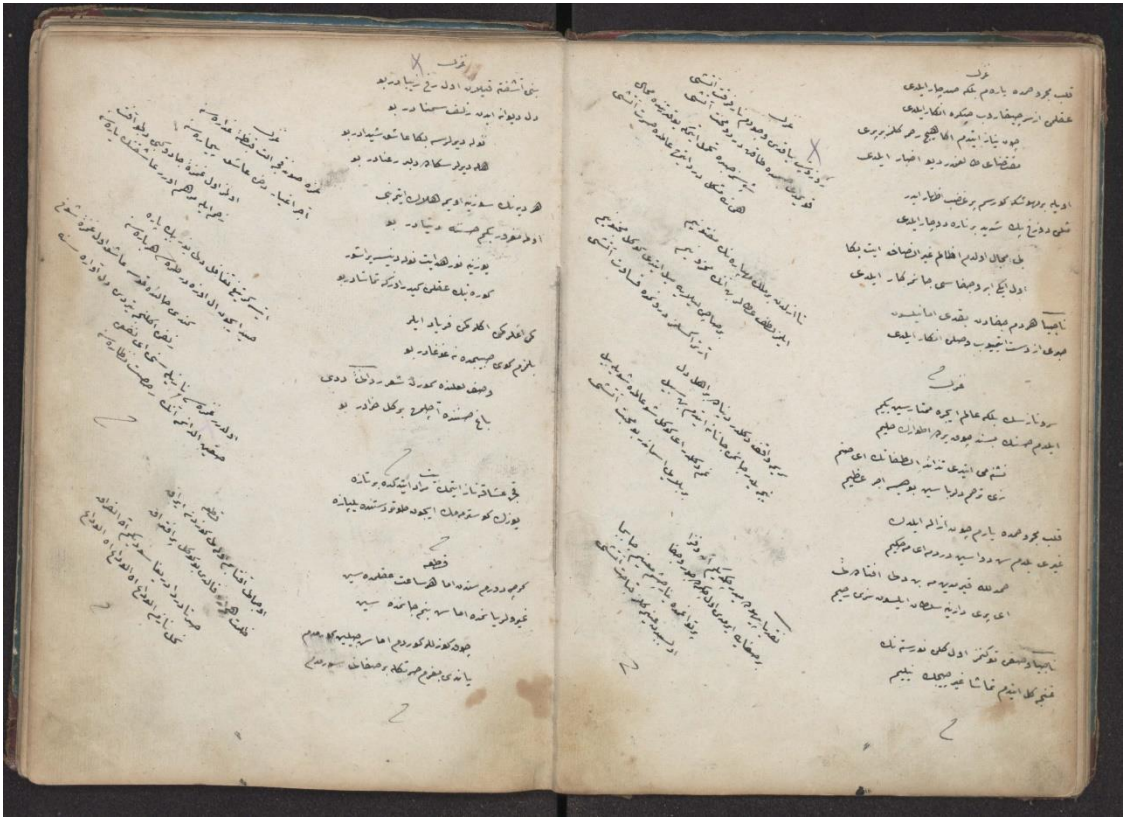

بیت

نمبر تصویر بی بی سلیم
 یعنی سن شدی یار اندک
 نه چشمم دولی قائلم
 نه کدله و برسه نه شازاد کن

مگر زنت نه کولدم
 مراد و اهل و ملادم
 مراد کن نه سربلادم
 نه شکی افاد کن

بدر چشمم باشی اولدوقون
 بیارم و حوکنم مارم هر کون
 دو شو نوب در دیمی بر کون
 نه در مانن مراد اندک

نه مدعیایی کدله وردک
 نه سستی حالی بله وردک
 نه قصه ایلدی بینه اولدوردک
 نه قالد که این اوزاد اندک

بیت
 خواهم نقد و پهلوسر رسای جهانده ریخته
 در خانه کویسه فوده ایله ایشتم کویسه ریخته

ساز صرافیه اخراج
 خط
 ۱۰۰
 ۱۰۰
 ۱۰۰
 ۱۰۰

خطهای گلایه ارفاضاتی کانه ایرکا
 زکی صفتی عجب جستی بیانه ایرکا

نه قلم صفای نقتی جامع میفرودن
 کاتان سرش کشف و جیانه ایرکا

طمانج جوارنگلم باغ فرقه کده
 طمانه اقبان

ای کونلوق حقد عبادنه قبله مبارک همی کون
 ذکر ایله قلیک با سبک سن همی کون
 ورسلا وده اول محمد و طه نکت رو کون
 بیجه بیعت کسه سوا به آل مبارک همی کون

ادق نور بر ازلده هم اولدور باغ مهرا نیه کله یکاسکا
 ادق خوب نه برده غلبه رو و بو کون کون
 ادق در طایفه کوناه صفت کف ایله اچ کون
 بر کوه کون ذکر ایله دیل مبارک طبع کون

بیستی سادده اولدور نازن ایرد و دنیا ایله
 مونیبه اولدور که طمانجه رند ایرد و دنیا ایله
 کله قضا و کوه قیزی همه ایرد و دنیا ایله
 بیعت سولمت بیعت بار نوردون مبارک کون

هر که قرآن نلایه یکیم مرادیه ایام
 کون صراف صراف اولدور و ارفاضاتی ایرتار

بیت
 ایله در این فوده اولدور ایله ایله
 ایله در این فوده اولدور ایله ایله

بیت
 ایله در این فوده اولدور ایله ایله
 ایله در این فوده اولدور ایله ایله

الفت و صدف دره و ب بعضا بر عاقله و صا لکه اجارت بیور قد
 بر ساعت هر نوبه تک یک ساعت مایه ایست کسی اولور تا دفع اصلا
 از تکه اوصاف خوب کانه جت جور کیه اولد بیکه ان تا شی مستداف بر با
 الفت و صدف کونه دیب بعضا بر عاقله طم بقلم و صالده
 اجارت بیور تک بر ساعت هر نوبه تک یک ساعت
 ساعت

مانع او غل سینه و عطر و اینه $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$
 ۱۲۴ ۲۴ ۱۰۰ ۱۰۰
 طوری او غل کله طوری او غل کله و صدف و صا $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$
 ۸۶ ۱۴۹ ۱۰۰ ۱۰۰
 طم بقلم از قبی او غل کله $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$
 ۲۴ ۱۷۸ ۱۱۰ ۱۱۰
 سید او غل کله کله کله کله $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$
 ۲۴ ۱۰ ۱۰ ۱۰
 اق کله او غل کله کله کله $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$
 ۲۴ ۱۰ ۱۰ ۱۰
 کله او غل کله کله کله $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$ $\frac{100}{100}$
 ۱۹ ۱۴۸ ۱۴۸ ۱۴۸

بایکے انہ سے جو تھے ختمی در سے

... صحت اصل بالرد عقیقہ
... خاص ترہ عقیقہ

وجہ تحریر جو فی اولاد کو
مستحب ہے کہ جو زلفیہ کے ساتھ ساتھ
مطہر ہے کہ جو زلفیہ کے ساتھ ساتھ
مستحب ہے کہ جو زلفیہ کے ساتھ ساتھ
مستحب ہے کہ جو زلفیہ کے ساتھ ساتھ

۳۶

۳۷

۳۸

۳۹

۴۰

۴۱

۴۲

۴۳

۴۴

۴۵

۴۶

۴۷

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

۵۵

۵۶

۵۷

۵۸

۵۹

۶۰

۶۱

۶۲

۶۳

۶۴

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

۷۸

۷۹

۸۰

۸۱

۸۲

۸۳

۸۴

۸۵

۸۶

۸۷

۸۸

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۹۳

۹۴

۹۵

۹۶

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

۱۰۵

۱۰۶

۱۰۷

۱۰۸

۱۰۹

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

۱۱۴

۱۱۵

۱۱۶

۱۱۷

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳

۱۲۴

۱۲۵

۱۲۶

۱۲۷

۱۲۸

۱۲۹

۱۳۰

۱۳۱

۱۳۲

۱۳۳

۱۳۴

۱۳۵

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

۱۴۱

۱۴۲

۱۴۳

۱۴۴

۱۴۵

۱۴۶

۱۴۷

۱۴۸

۱۴۹

۱۵۰

۱۵۱

۱۵۲

۱۵۳

۱۵۴

۱۵۵

۱۵۶

۱۵۷

۱۵۸

۱۵۹

۱۶۰

۱۶۱

۱۶۲

۱۶۳

۱۶۴

۱۶۵

۱۶۶

۱۶۷

۱۶۸

۱۶۹

۱۷۰

۱۷۱

۱۷۲

۱۷۳

۱۷۴

۱۷۵

۱۷۶

۱۷۷

۱۷۸

۱۷۹

۱۸۰

۱۸۱

۱۸۲

۱۸۳

۱۸۴

۱۸۵

۱۸۶

۱۸۷

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

۱۹۵

۱۹۶

۱۹۷

۱۹۸

۱۹۹

۲۰۰

۲۰۱

۲۰۲

۲۰۳

۲۰۴

۲۰۵

۲۰۶

۲۰۷

۲۰۸

۲۰۹

۲۱۰

۲۱۱

۲۱۲

۲۱۳

۲۱۴

۲۱۵

۲۱۶

۲۱۷

۲۱۸

۲۱۹

۲۲۰

۲۲۱

۲۲۲

۲۲۳

۲۲۴

۲۲۵

۲۲۶

۲۲۷

۲۲۸

۲۲۹

۲۳۰

۲۳۱

۲۳۲

۲۳۳

۲۳۴

۲۳۵

۲۳۶

۲۳۷

۲۳۸

۲۳۹

۲۴۰

۲۴۱

۲۴۲

۲۴۳

۲۴۴

۲۴۵

۲۴۶

۲۴۷

۲۴۸

۲۴۹

۲۵۰

۲۵۱

۲۵۲

۲۵۳

۲۵۴

۲۵۵

۲۵۶

۲۵۷

۲۵۸

۲۵۹

۲۶۰

۲۶۱

۲۶۲

۲۶۳

۲۶۴

۲۶۵

۲۶۶

۲۶۷

۲۶۸

۲۶۹

۲۷۰

۲۷۱

۲۷۲

۲۷۳

۲۷۴

۲۷۵

۲۷۶

۲۷۷

۲۷۸

۲۷۹

۲۸۰

۲۸۱

۲۸۲

۲۸۳

۲۸۴

۲۸۵

۲۸۶

۲۸۷

۲۸۸

۲۸۹

۲۹۰

۲۹۱

۲۹۲

۲۹۳

۲۹۴

۲۹۵

۲۹۶

۲۹۷

۲۹۸

۲۹۹

۳۰۰

۳۰۱

۳۰۲

۳۰۳

۳۰۴

۳۰۵

۳۰۶

۳۰۷

۳۰۸

۳۰۹

۳۱۰

۳۱۱

۳۱۲

۳۱۳

۳۱۴

۳۱۵

۳۱۶

۳۱۷

۳۱۸

۳۱۹

۳۲۰

۳۲۱

۳۲۲

۳۲۳

۳۲۴

۳۲۵

۳۲۶

۳۲۷

۳۲۸

۳۲۹

۳۳۰

۳۳۱

۳۳۲

۳۳۳

۳۳۴

۳۳۵

۳۳۶

۳۳۷

۳۳۸

۳۳۹

۳۴۰

۳۴۱

۳۴۲

۳۴۳

۳۴۴

۳۴۵

۳۴۶

۳۴۷

۳۴۸

۳۴۹

۳۵۰

۳۵۱

۳۵۲

۳۵۳

۳۵۴

۳۵۵

۳۵۶

۳۵۷

۳۵۸

۳۵۹

۳۶۰

۳۶۱

۳۶۲

۳۶۳

۳۶۴

۳۶۵

۳۶۶

۳۶۷

۳۶۸

۳۶۹

۳۷۰

۳۷۱

۳۷۲

۳۷۳

۳۷۴

۳۷۵

۳۷۶

۳۷۷

۳۷۸

۳۷۹

۳۸۰

۳۸۱

۳۸۲

۳۸۳

۳۸۴

۳۸۵

۳۸۶

۳۸۷

۳۸۸

۳۸۹

۳۹۰

۳۹۱

۳۹۲

۳۹۳

۳۹۴

۳۹۵

۳۹۶

۳۹۷

۳۹۸

۳۹۹

۴۰۰

۴۰۱

۴۰۲

۴۰۳

۴۰۴

۴۰۵

۴۰۶

۴۰۷

۴۰۸

۴۰۹

۴۱۰

۴۱۱

۴۱۲

۴۱۳

۴۱۴

۴۱۵

۴۱۶

۴۱۷

۴۱۸

۴۱۹

۴۲۰

۴۲۱

۴۲۲

۴۲۳

۴۲۴

۴۲۵

۴۲۶

۴۲۷

۴۲۸

۴۲۹

۴۳۰

۴۳۱

۴۳۲

۴۳۳

۴۳۴

۴۳۵

۴۳۶

۴۳۷

۴۳۸

۴۳۹

۴۴۰

۴۴۱

۴۴۲

۴۴۳

۴۴۴

۴۴۵

۴۴۶

۴۴۷

۴۴۸

۴۴۹

۴۵۰

۴۵۱

۴۵۲

۴۵۳

۴۵۴

۴۵۵

۴۵۶

۴۵۷

۴۵۸

۴۵۹

۴۶۰

۴۶۱

۴۶۲

۴۶۳

۴۶۴

۴۶۵

۴۶۶

۴۶۷

۴۶۸

۴۶۹

۴۷۰

۴۷۱

۴۷۲

۴۷۳

۴۷۴

۴۷۵

۴۷۶

۴۷۷

۴۷۸

۴۷۹

۴۸۰

۴۸۱

۴۸۲

۴۸۳

۴۸۴

۴۸۵

۴۸۶

۴۸۷

۴۸۸

۴۸۹

۴۹۰

۴۹۱

۴۹۲

۴۹۳

۴۹۴

۴۹۵

۴۹۶

۴۹۷

۴۹۸

۴۹۹

۵۰۰

۵۰۱

۵۰۲

۵۰۳

۵۰۴

۵۰۵

۵۰۶

۵۰۷

۵۰۸

۵۰۹

۵۱۰

۵۱۱

۵۱۲

۵۱۳

۵۱۴

۵۱۵

۵۱۶

۵۱۷

۵۱۸

۵۱۹

۵۲۰

۵۲۱

۵۲۲

۵۲۳

۵۲۴

۵۲۵

۵۲۶

۵۲۷

۵۲۸

۵۲۹

۵۳۰

۵۳۱

۵۳۲

۵۳۳

۵۳۴

۵۳۵

۵۳۶

۵۳۷

۵۳۸

۵۳۹

۵۴۰

۵۴۱

۵۴۲

۵۴۳

۵۴۴

۵۴۵

۵۴۶

۵۴۷

۵۴۸

۵۴۹

۵۵۰

۵۵۱

۵۵۲

۵۵۳

۵۵۴

۵۵۵

۵۵۶

۵۵۷

۵۵۸

۵۵۹

۵۶۰

۵۶۱

۵۶۲

۵۶۳

۵۶۴

۵۶۵

۵۶۶

۵۶۷

۵۶۸

۵۶۹

۵۷۰

۵۷۱

۵۷۲

۵۷۳

۵۷۴

۵۷۵

۵۷۶

۵۷۷

۵۷۸

۵۷۹

۵۸۰

۵۸۱

۵۸۲

۵۸۳

۵۸۴

۵۸۵

۵۸۶

۵۸۷

۵۸۸

۵۸۹

۵۹۰

۵۹۱

۵۹۲

۵۹۳

۵۹۴

۵۹۵

۵۹۶

۵۹۷

۵۹۸

۵۹۹

۶۰۰

۶۰۱

۶۰۲

۶۰۳

۶۰۴

۶۰۵

۶۰۶

۶۰۷

۶۰۸

۶۰۹

۶۱۰

۶۱۱

۶۱۲

۶۱۳

۶۱۴

۶۱۵

۶۱۶

۶۱۷

۶۱۸

۶۱۹

۶۲۰

۶۲۱

۶۲۲

۶۲۳

۶۲۴

۶۲۵

۶۲۶

۶۲۷

۶۲۸

۶۲۹

۶۳۰

۶۳۱

۶۳۲

۶۳۳

۶۳۴

۶۳۵

۶۳۶

۶۳۷

۶۳۸

۶۳۹

۶۴۰

۶۴۱

۶۴۲

۶۴۳

۶۴۴

۶۴۵

۶۴۶

۶۴۷

۶۴۸

۶۴۹

۶۵۰

۶۵۱

۶۵۲

۶۵۳

۶۵۴

۶۵۵

۶۵۶

۶۵۷

۶۵۸

۶۵۹

۶۶۰

۶۶۱

۶۶۲

۶۶۳

۶۶۴

۶۶۵

۶۶۶

۶۶۷

۶۶۸

۶۶۹

۶۷۰

۶۷۱

۶۷۲

۶۷۳

۶۷۴

۶۷۵

۶۷۶

۶۷۷

۶۷۸

۶۷۹

۶۸۰

۶۸۱

۶۸۲

۶۸۳

۶۸۴

۶۸۵

۶۸۶

۶۸۷

۶۸۸

۶۸۹

۶۹۰

۶۹۱

۶۹۲

۶۹۳

۶۹۴

۶۹۵

۶۹۶

۶۹۷

۶۹۸

۶۹۹

۷۰۰

۷۰۱

۷۰۲

۷۰۳

۷۰۴

۷۰۵

۷۰۶

۷۰۷

۷۰۸

۷۰۹

۷۱۰

۷۱۱

۷۱۲

۷۱۳

۷۱۴

۷۱۵

۷۱۶

۷۱۷

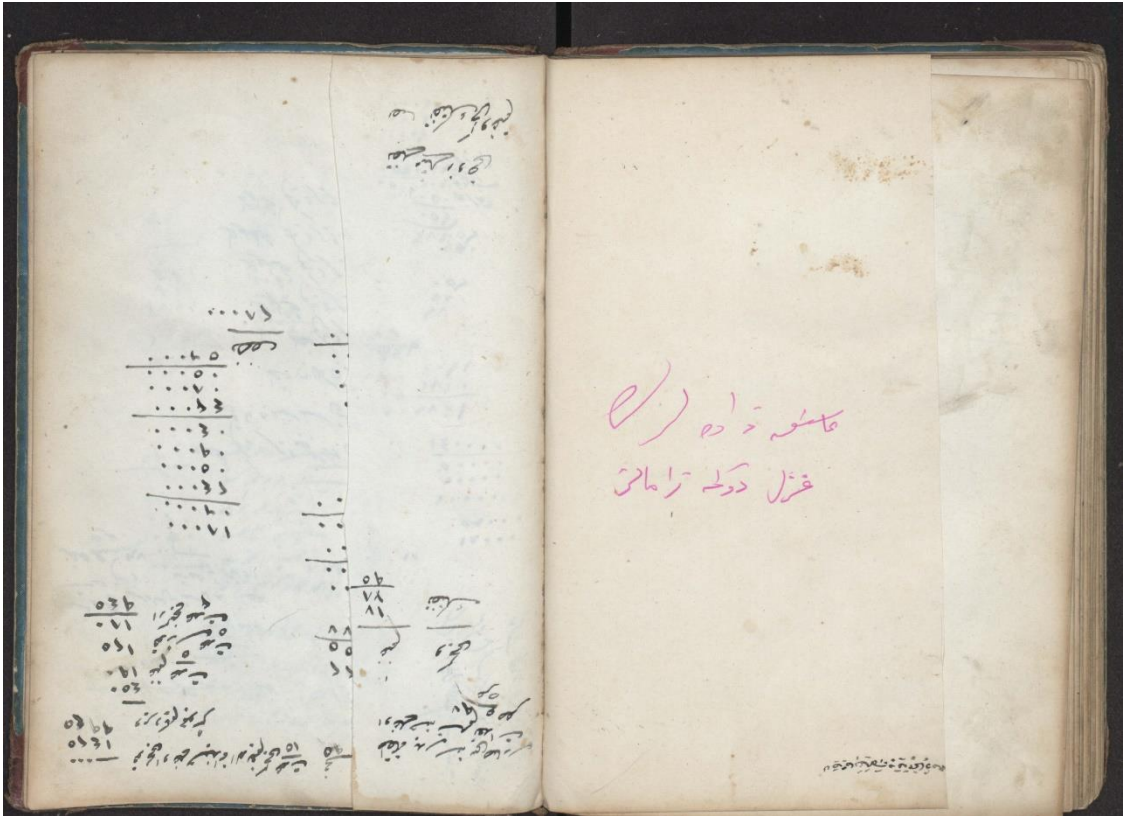
۷۱۸

۷۱۹

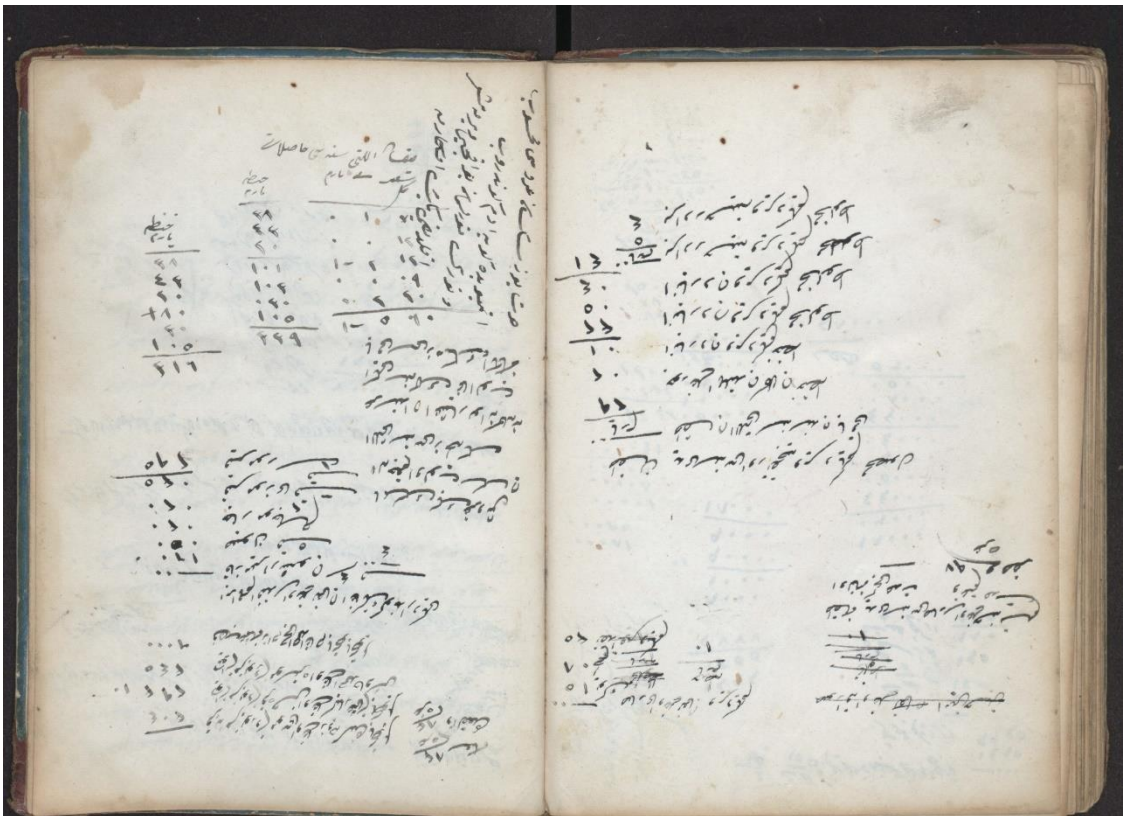
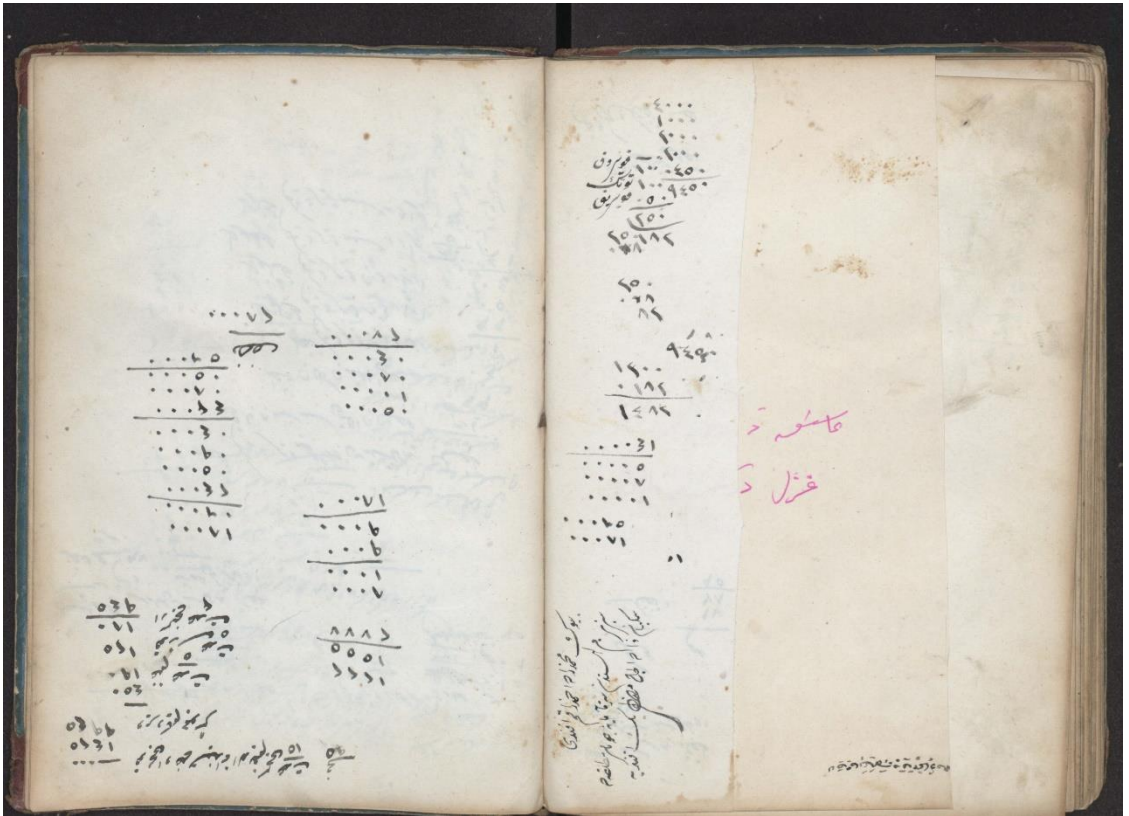
۷۲۰

۷۲۱

ÖZGEÇMİŞ

İbrahim Burak KAŞIKÇI lise öğrenimini 2013 yılında Manisa/Kula Açık Öğretim Lisesi'nde tamamladı. 2018 yılında Karabük Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Yüksek Lisans eğitimine 2018 yılında Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında başlamıştır. Orta derecede İngilizce bilmektedir.